

TMMOB
MAKİNA
MÜHENDİSLERİ
ODASI
İSTANBUL ŞUBESİ

Mühendis de Yazar

Mühendisin Şiiri

ÖYKÜLER ŞİİRLER

TMMOB
MAKİNA
MÜHENDİSLERİ
ODASI
İSTANBUL ŞUBESİ

Mühendis de Yazar

Mühendisin Şiiri

ÖYKÜLER ŞİİRLER

tmmob
makina mühendisleri odası
istanbul şubesi

Meşrutiyet Mah. Meşrutiyet Cad. No: 19 Kat: 6-7
Kızılay / ANKARA
Tel: (0312) 425 21 41 = 444 8 666 Faks: (0312) 417 86 21
e-posta: mmo@mmo.org.tr
<http://www.mmo.org.tr>

E-ISBN: 978-605-01-1554-3

Bu yapıtın yayın hakkı Makina Mühendisleri Odası'na aittir.
Kitabın hiçbir bölümü değiştirilemez. MMO'nun izni olmadan
kitabın hiçbir bölümü elektronik, mekanik vb. yollarla kopya edilip
kullanılamaz. Kaynak gösterilmek kaydı ile alıntı yapılabilir.

Yayın No: MMO/737

Aralık 2022 / İstanbul

SUNUŞ

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şube Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu tarafından bu yıl ikincisi gerçekleştirilen, iki ayrı etkinlik olarak düzenlenen öykü ve şiir etkinliklerine başvuran eserleri yayınlayarak sizlerle paylaşmak ve tarihimize not düşmek istedik.

Kitapta öykü ve şiirler seçki sonucu sıralaması ile yer almiş, dereceye giremeyenlere eserlere ise eser ismine göre alfabetik sırada yer verilmiştir.

MMO İstanbul Şube Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu tarafından düzenlenen “Mühendis de Yazar” öykü etkinliğine 20 üyemiz öyküleri ile katıldı. Ağustos ayında ön değerlendirme yapılan etkinlikte Eylül ayında online buluşma ile ilk üçe girenler belirlendi. Öykü derecelendirme birinciliğini “Filizler” öyküsü ile Ertan Sezgin ve “Hayal Kırıklığı Müzesi” öyküsü ile Ümit Çalışıcı paylaştı. Derecelendirme ikincisi “Gizli Bahçe” öyküsü ile Simay Görücü Oğuz, üçüncüsü “Senin Annen Bir İnsandı Yavrucuğum” öyküsüyle İbrahim Beyaz olurken, seçici kurul özel derecesine “Bilgisayarım, Babaannem ve Ben” öyküsü ile Tefvik Candan hak kazandı.

Yarışmanın seçici kurulunda yer alan; Ferhat Uludere, Nurdan Atay, Jale Sancak, Türker Ayyıldız, Vecdi Çıracıoğlu’na teşekkür ederiz.

MMO İstanbul Şube Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu tarafından düzenlenen “Mühendisin Şiiri” şiir yarışmasına 51 üyemiz şiirleri ile katıldı. Eylül ayında ilk üçe girenler seçici kurul tarafından belirlendi.

Yarışmanın seçici kurulunda yer alan Mazlım Çetinkaya ve isimlerinin açıklanmasını istemeyen üç edebiyat emekçisine teşekkür ederiz.

Şiir derecelendirme birinciliğini “Ellerim” şiiriyle Abdullah Örnek, ikinciliği “Hoş geldin” şiiriyle Çağla Gizem Acar, üçüncülüğe “Gogol’un Paltosundaki Aşk Hikayesi” ile Uğur emre Karabulut ve “Bir Fuzuli Mesele” şiiriyle Derya Doğan hak kazandı. Seçici Kurul Özel Derecesini “Kendine Titriyor Su” şiiriyle Refik Yeşil ve “Sabahın Rengini Biliyor musun İlk Sabahın” şiiriyle Faruk Aksoy paylaştı.

Kitapta ve kitap kapağında yer alan resimleri bizimle paylaşan Şaban Pala’ya bu eserleri kitabımızda yer alması için verdiğinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Geçen dönem ve bu dönem yaptıkları değerli katkılardan dolayı İstanbul Şube Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonumuza da teşekkürü borç biliriz.

Makina Mühendisleri Odası
İstanbul Şube Yönetim Kurulu

ÖNSÖZ

Sevgili meslektaşlarım merhaba,

MMO İstanbul Şube Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu olarak Mühendis de Yazar öykü ve Mühendisin Şiiri “yarışmamızın” ikincisini yaptık. Evet mühendis de yazarmış bunu gördük.

Aslında bu bir yarışma değil. Olmamalı da. Bu, bizim Komisyon olarak bu etkinliğe isim koymada bir eksliğimiz, bir hatamızdır. Emeği yarıştırmak haddimiz değil, etik de değil. İlk etkinliğimizin kitapçığının önsözünde belirttiğim gibi biraz heyecan katalım istedik. Artık sizlerin katkılarıyla geleneksel hale getirdiğimiz bu etkinliğin isminden yarışma kelimesini çıkaracağız.

Sevgili seçici kurulumuza bizi uyardığı için teşekkür ederiz. Sizlerden de özür dileriz...

Bizlerle eserlerini paylaşan tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

Bu etkinlikte seçici kurullarımızda yer alan Ferhat Uludere, Nurdan Atay, Jale Sancak, Türker Ayyıldız, Vecdi Çıracıoğlu, Mazlum Çetinkaya ve isimlerinin açıklanmasını istemeyen üç edebiyatçı dostumuza teşekkür ederiz. Ayrıca resimlerini bizimle paylaşan ressam Şaban Pala’ya, eserleri pdf kitap haline getiren Sema Keban’a, bu etkinliğin tüm yükünü çeken teknik görevlimiz Mehtap

Öncel'e, tabi ki bizlere her türlü desteği veren Oda ve Şube Yönetim Kurullarımıza teşekkürü bir borç biliriz.

Saygılarımızla,
MMO İstanbul Şube
Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu
Başkanı
Aydın Güçkiran

Merhabalar

Kendi üyeleri arasında sözü, yazıyı, dayanışmayı ve şiirin rüyasını anlatma ve paylaşma çabası sergileyen ve buna bizi de dışarıdan paydaşı yapan İstanbul Makina Mühendisleri Odası'na teşekkür ediyoruz.

Şiir, yeryüzüne seslenmek hâlidir. Şair ise bu seslenme hâlinin sancısıdır. Bu söz doğurma sancısının beslendiği yer yeryüzü, insan ve aşktır...

Bu şiir buluşmasına katılan birçok güzel dize ve şiir vardı dosyamızda.

Herkes emeği ile var olsun. Okuduğumuz şiirlerden zevk aldık, mutlu olduk...

Mazlum Çetinkaya
Şiir Seçici Kurul Üyesi

patca

öyküler

FİLİZLER.....	1
<i>Ertan Sezgin</i>	
HAYAL KIRIKLIĞI MÜZESİ	12
<i>Ümit Çalışıcı</i>	
GİZLİ BAHÇE	26
<i>Simay Görücü Oğuz</i>	
SENİN ANNEN BİR İNSANDI YAVRUCUĞUM!.....	33
<i>İbrahim Beyaz</i>	
BİLGİSAYARIM, BABAANNEM ve BEN	38
<i>Tevfik Candan</i>	
BAHARIN İLK İŞIKLARI.....	48
<i>Sinan Karakaya</i>	
DELİ PEYNİRCİ.....	52
<i>Ahmet Kurtlutepe</i>	
EN İYİ YUMURTALARI SEÇEBİLEN KADIN.....	55
<i>Lüsan Bıçakcı</i>	
EVHAM	60
<i>Beytullah Başeğmez</i>	
GÜNEBAKAN	74
<i>Safiye Sargut</i>	

İKİ KONUŞMA.....	77
<i>Gürkan Koçak</i>	
MÜHENDİSİN MATEMATİĞİ	81
<i>Hasan Döğdü</i>	
NENE HATUN	89
<i>Tuğba Akben</i>	
ÖMER ve ANNESİ.....	92
<i>Dilşad Batu</i>	
ŞAHİNKAYA	98
<i>Emin Hakan Bozkurt</i>	
UMUTSUZ MÜHENDİS.....	106
<i>Simay Çevik</i>	
UNUTULMASIN DİYE	110
<i>Fevzi Can Çınar</i>	
VASATTAN NASİHAT	115
<i>Orhan Murat Gürson</i>	
YEŞİL MASAL - Greenwashing.....	120
<i>H. Cahit Günaydın</i>	

şiiirler

ellerim.....	123
<i>Abdullah Örnek</i>	
hoş geldin	126
<i>Çağla Gizem Acar</i>	
bir fuzuli mesele.....	128
<i>Derya Doğan</i>	
Gogol'un paltosundaki aşk hikayesi	131
<i>Uğur Emre Karabulut</i>	
sabahın rengini biliyor musun ilk sabahın.....	134
<i>Faruk Aksoy</i>	
kendine titriyor su.....	136
<i>Refik Yeşil</i>	
ait olduğun yer	141
<i>Engin Ali Anır</i>	
Asüs'ü cihan.....	142
<i>Mehmet Akif Işksaçan</i>	
aşka inat etme gönül.....	143
<i>Mustafa Çelik</i>	
babama.....	144
<i>Tuğba Akben</i>	

bak şehir ağlıyor düşünde	147
<i>Mehmet Ali Adıgüzel</i>	
bekleyiş.....	150
<i>Fatih Mirzeoğlu</i>	
bilinmeyen bir kimseye.....	152
<i>Fulya Nur İhtiyar</i>	
bir 29 mayıs sabahı	153
<i>Umut İş</i>	
bir çocuğa hayatı öğretmek	159
<i>Haşim Cenk Arıkan</i>	
derin (k)uyu.....	162
<i>Yücel Kaçar</i>	
duvardaki aşk.....	163
<i>Neslihan Doğan</i>	
düş yoksa yarın yok.....	165
<i>Osman Ulutürk</i>	
ecel	169
<i>Özgür Yergin</i>	
gidebildiğim kadar.....	171
<i>Banu Solak</i>	
güzel.....	173
<i>Melih Çetin</i>	
hayallerim	175
<i>Mustafa Burak Yıldız</i>	
hep sen.....	178
<i>Cengiz Yaman</i>	
hiç uğruna	180
<i>Mustafa Gerçeker</i>	
kadere sığınacağım.....	181
<i>Mehmet Akın Altuğ</i>	
karanlık.....	183
<i>Alp Eren Kotan</i>	

kavuşmak isterdim sana.....	186
<i>Ali Emre Coşkungönül</i>	
kırılğan yürekli.....	188
<i>Abdurrahman Görgün</i>	
kimse.....	190
<i>Mehmet Faruk Usta</i>	
koruk kal.....	191
<i>Sadrettin Uzunget</i>	
manşetler! 20 Ocak, AGOS ağlar peşinden.....	194
<i>Mehmet Tay</i>	
melankoli.....	197
<i>Hakan Gelir</i>	
memleket.....	198
<i>H. Kerem Öztürk</i>	
Neriman bacı destanı.....	199
<i>İbrahim Vedat Güven</i>	
patroncuk.....	203
<i>Hacim Kocademirci</i>	
pazartesi.....	204
<i>Lüsan Bıçakcı</i>	
rüzgâr.....	206
<i>Necmi Düşünceli</i>	
sana birikiyorum.....	207
<i>Zafer Sezer</i>	
sancı.....	209
<i>Yusuf Ergen</i>	
seferiyim.....	210
<i>Serdar Gültutan</i>	
sevda kokuları.....	214
<i>Ahmet Atalay</i>	
sevginin adı kadın.....	216
<i>Hilal Çalık Özdemir</i>	

sıcak asfaltta çıplak ayak koşan adam	
ıslak çimende yalın ayak yryen kadın.....	218
<i>Cengizhan nsaldık</i>	
tkeniş	224
<i>V. Uğur Mimaroğlu</i>	
sancı.....	225
<i>Ahmet Kızılkaya</i>	
vapurda	227
<i>F. Can ınar</i>	
ya	232
<i>Sedat Karan</i>	
yaşayan l kaynıyor	233
<i>Kaşıf Aslan</i>	
yeni dünya.....	235
<i>Evren şirin</i>	
yeşil vatan.....	237
<i>Gökhan Karadaş</i>	
beyazdan siyaha dönen bulutlar	238
<i>Remzi Varol</i>	

FİLİZLER

Birinci Gün

Betonya Merkez Cezaevi

Tek kişilik hücresinde uyuyan Hayka, aniden gözlerini açtı. Ranzasında doğruldu, elleriyle gözlerini ovuşturdu. Neden uyandığına anlam veremeyen boş gözlerle bir müddet etrafına bakındı. Hücresinin penceresi yoktu. Ortamı aydınlatan -tabi ki aydınlık denilebilirse-, asla kapatılmayan ve loş ışığıyla insanın sinirini bozan bir ampuldü. Ampulün anahtarı hücre dışındaydı. Sadece gardiyanlar açıp kapatabilirdi. Hayka, sürekli bu yorucu ışığa maruz kaldığından günün saatleriyle olan bağını çoktan koparmıştı. Zaman kavramını yitireli ne kadar oldu hatırlayamıyordu. Kimseyle görüşmesine izin verilmiyordu. Gece mi, gündüz mü ayrımını günde iki defa verilen yemeklerden yapmaya çalışıyordu. Bir öğün kahvaltı, bir öğün yemek. Ne var ki, bazen gardiyanlar yukarılardan gelen emirler doğrultusunda, öğünlerin saatlerini kaydırarak akşamları kahvaltı, sabahları ise yemek veriyorlardı. Bu emirlerin gayesi, bu yaşlı adamın

yaşama dair umudunu tüketmekti. Belki bu sayede içten içe çöker ve hücrelerinde bir an önce ölümlerini giderdi. Hayka'nın suçu; uygulanan devlet politikalarının doğa üzerindeki tahribatlarını ifşa edip, halkı muhtemel felaketler hakkında uyardığına çalışmasıydı. Ellerinde afişlerle toplanan sıradan doğasever insanların protestoları ülke yönetimini korkutmaya yetmişti. Onlar da en kolay sindirme yolu olarak, silahlı güçlerini insanların üzerine saldırtmış, Hayka'yı da elebaşı sıfatıyla tutuklatmışlardı. Kurmaca bir yargılama sürecinin sonunda Hayka suçlu bulunmuş ve hücrelerindeki yaşamına başlamıştı.

Bir süre ranzasında oturan Hayka, hücrelerinin soğuklarından ürperdi. Kendisiyle özdeşleşen kırmızı süveterini giydi, ince tel çerçeveli emektar gözlüklerini taktı. Ayağa kalktı, hücrenin lavabosunda yüzünü yıkamaya yöneldi. Lavabonun puslu aynasına bakarak beyaz saçlarını elleriyle düzeltti. Hücre koşullarında bile beyaz gömüğünün bu kadar temiz kalmış olmasından mutluydu. Musluğu açmak üzere eğildiği anda, lavabonun deliğinden bir karınca çıktı. Ardından bir tane bir tane daha. Bir anda yüzlerce, binlerce karınca düzenli bir biçimde lavabonun içinden çıkıp duvara, oradan da aynanın üzerine doğru toplanmaya başladı. Hayka bu beton yığını hapisanede karınca görmenin şaşkınlığı içindeydi. Memlekette karıncaların yaşayacağı neredeyse bir karış toprak parçası bile kalmamıştı. Adından da anlaşılacağı gibi Betonya, yönetsel olarak betona meftun, toprağa, ağaca, yaban hayatına ise husumet besleyen bir anlayışla idare edilmekteydi. Hızlı ve organize hareketlerle ayna yüzeyinde toplanan karıncalar, bir süre sonra hareketsiz kaldılar. Bu duruş, ayna üzerinde muntazam bir el yazısıyla yazılmış bir mesajla dönüşmüştü. Mükrekebi binlerce karıncadan oluşan bir yazı. Hayka yüzündeki tebessümle bu mesajla hayranlıkla baktı, gözlüğünün altından parmağını uzattı, gözlerinden akan iki damla gözyaşını sildi ve mesajı yüksek sesle okudu:

“Başlıyoruz”

Betonya Hükümet Binası

Başbakan, bakanlar, ordu komutanları ve devletin üst düzey diğer bütün bürokratları büyük toplantı salonunda toplanmışlar, Betonya'nın yeni dönem gelişme planları üzerinde konuşuyorlardı.

İlk önce asfalt bakanı Zükö Ziftinkâr söz alıp, yeni dönemde denizin kıyısını yıllardır yaptıkları gibi otuz metre daha doldurup asfaltlayacaklarını, bir dönem önce asfaltlanan yerlerin üzerine de otel yapacaklarını söyledi. Böylece Betonya'nın, yeşilden arındırılmış beton şehrinin merak eden turistler için konaklama imkânları artırılmış olacaktı. Gerçekten de gezegende Betonya gibi garabet bir ülke görmek mümkün değildi. Turistler genellikle genç yaşta ki yabancı öğrencilerdi. Kendi devletleri tüm masraflarını karşılayarak, gençlerini Betonya'yı görmeye yolluyorlardı. Burayı gören gençler gelecekte ülkelerinde ne yapılmaması gerektiği konusunda bilinçlendiriliyor, kendi ülkelerinin doğasını nesiller boyunca neden korumaları gerektiği hakkında fikir sahibi oluyorlardı.

Kabinede ikinci sırada söz alan Madencilik Bakanı Tinarg Mermerbaş, enerji bakanlığıyla ortaklaşa planladıkları projeye kalan tüm ormanların kesilerek kömür, bakır, mermer, altın ve yeraltında daha ne bulunabilirse hepsinin yer altından çıkartılıp ekonomiye kazandırılmasının planlandığını, elde edilen gelirin bir kısmıyla da komşu ülkelerden çekilen boru hatlarıyla oksijen ithal edileceğini, bu oksijenin de yine halkın yararı gözetilerek, uygun fiyatla vatandaşa satılacağını anlattı. Bakana göre ağaçların oksijen üretmesindenise ithal oksijen almak daha kazançlıydı. Bakan bu projeleri aslında yıllardır kısım kısım zaten uyguladıklarını, ama bu şekilde küçük küçük orman alanına girip çıkmanın maliyetli olduğunu, o nedenle bir kerede bütün ormanları kesip madene dönüştürmenin iş makinelerinin git gel masraflarını düşüreceğini de eklemeyi unutmadı.

Son olarak konuşan Tarım Bakanı Kezet Çorakkul ise gelecek yıl kalan tüm ekilebilir arazilerin kamulaştırılacağını, ekim dikim işlerinin yasaklanacağını söyledi. Ülkenin ihtiyacı olan tüm tarımsal

ürünlerin komşu ülkelerden alınacağını, böylelikle çiftçiye ihtiyaç kalmayacağını, kimse çiftçilik yapmazsa, çiftçilerin geçinemiyoruz, ürünümüz para etmiyor, yakıt pahalı, gübre pahalı gibi şikâyetlerinin son bulacağını, aynı durumun hayvancılık için de geçerli olduğunu, üretimine son verilen her üründen birkaç numunenin de daha önce açılmış olan doğa müzesinde sergileneceğini anlattı. Bu müzede nesli tükenen ağaç, kuş, böcek gibi her şeyden birer numune sergileniyordu.

Bakanlarının bilgilendirme toplantısı bitince, Başbakan Ziskereg Sataryer her zaman yanında duran, ama hiç konuşmayan, söylenen her şeye kafa sallayarak onay veren, zaman zaman da coşkulu biçimde kendisini alkışlayan iki yardımcısı ile kameraların karşısına çıktı. Doğrusu, kameraların karşısına çıktı demek pek gerçeği değil. Çünkü kameralar, özellikle devletin resmi haber kurumu olan, Betonya Ortak Kanalı B.O.K. başbakanın konuştuğu her anı yayınlamak için gün boyu onu takip ediyordu. Ne söylerse, ne yaparsa canlı yayınlanıyordu. Başbakan Sataryer'in kamera karşısında olmadığı bir anın haber değeri olabilirdi ancak. Bir hafta önce, yine bakanlar kurulunun basına kapalı gizli bir oturumunda başbakan hapsirince, acar bir muhabir içerinden bilgi alıp kendi kanalında canlı yayında *"Sayın başbakanımız hapsirdi, sayın bakanlar kurulumuz da son derece uyumlu biçimde, gür bir ses ile hep bir ağızdan çok yaşa dediler"* şeklinde alt yazı geçilmesini sağlamıştı. Komşu ülkelerde izlendiğinde alay konusu olan bu yayınları, yine de pervasızca yapmaya devam eden B.O.K. muhabirleri, sabırsızlıkla başkanın konuşmasını bekliyorlardı. Sataryer ne kadar saçma sapan konuşursa konuşsun B.O.K. bu konuşmayı büyük bir sahtekârlıkla çok başarılı bir konuşmamış gibi halka yutturmak için her türlü yalanı kullanmaktan çekinmeyecekti.

Başbakan Sataryer, canlı yayınlanacak konuşmasına başlamak üzere mikrofona yaklaştı. Hafif bir test öksürüğüyle boğazını temizledi. *"Çok kıymetli Betonyahılar"* diye konuşmaya başlamışken, birden bire bina sarsılmaya başladı. Önce yavaş, sonra

giderek şiddetini artıran bu sarsıntılar, başbakan ve çevresindekilerde bir paniğe yol açtı. Sarsıntıların sürekliliği korku ve kargaşa yaratmıştı. Korumalar telaşla başbakan ve avanesini binadan çıkarıp, güvenli bir alana ulaşmaya çalışıyorlardı. Binadaki diğer insanlar da can korkusuyla harekete geçmişti. O hengâmede takılıp düşenler, birbirini ezenler, çılgık atanlar, binanın kırılıp dökülen parçalarıyla yaralananlar oluyordu. Binanın boşaltıldığı on dakika boyunca sarsıntıların şiddeti hiç kesilmedi. Kendilerini dışarı atmayı başaranlar binadan birkaç metre uzaklaştıklarında, ulaştıkları yerin hiç sallanmadığını fark ettiler. Ama bina hâlâ zangır zangır titriyordu. Korumaların gayretiyle bina dışına ulaşan başbakan ve diğer zevat, binanın önündeki büyük otoparkta beklemekte olan zırhlı makam arabalarına doğru koştular. Hepsinin yüzü korkudan bembeyaz olmuştu. Doğadaki binlerce canlının ölümüne onay verirken kılı kıyılamayan bu grup, kendi canları tehlikeye düştüğünde ölüm korkusunun ne demek olduğunu o zaman anlamaya başlamışlardı. Arabasına binebilenler hemen kurtulduğu için derin bir oh çekiyordu. Arabaların şoförleri, aldıkları talimatla oradan uzaklaşmak için kontakları çevirdiler. Ama arabalar çalışmadı. Anlaşılmaz bir biçimde bütün arabalar aynı anda arızalanmıştı.

Dışarıda bulunan insanlar başbakanlık binasına şaşkın şaşkın bakıyorlardı. Kerli ferli koca koca devlet adamlarının kıcına neft yağı sürülmüş develer gibi koşa koşa binadan çıkışları unutulmaz bir görüntüydü izleyenler için. Bina devam eden sarsıntılarla yavaş yavaş yıkılıp dökülmeye başladığı halde, zırhlı arabaların üzerinde durduğu otopark alanı ve diğer bütün komşu binalar bir milimetre bile sarsılmadan duruyordu. Bu sakinlik denizindeki tek fırtınalı alan başbakanlık binasıydı. Sarsıntılardan önce on iki katlı olan bu bina, on beş dakika içinde yıkıla yıkıla dört katlı bir binaya dönüşmüştü. Böyle giderse, bu heybetli binanın bir moloz yığınınına dönüşmesi işten değildi.

Nefes Parkı

Betonya şehir merkezinin kalan tek yeşil alanı Nefes Parkı,

içindeki yaşlı ulu ağaçlarla kuşlara, böceklere ev sahipliği yapıyordu. Hükümet binasından üç blok ilerideki bu park, binaya kuş uçuşu üç yüz metre mesafedeydi. Betonya hükümeti zaman zaman bu parkı da beton alana çevirmek için girişimlerde bulunsa da Hayka ve onunla hareket eden protestocular sayesinde her defasında geri adım atmak zorunda kalmıştı. Parkın korunması, insanlar için bir onur meselesi olmuştu. Günün belli zamanlarında parkta sanki dinleniyormuş gibi görünen pek çok insan, aslında parkı korumak için nöbet tutuyorlardı. Birkaç saat korumasız bırakılsa, iş makineleri parkı yerle bir ederlerdi. Hükümetin politikalarının aksine, Betonya halkının büyük çoğunluğu ağaçların, denizlerin, kuşların tarafında saf tutuyorlardı. Bu insanların çocukları parkta oynamaya geldiklerinde mutlaka ulu ağaçlara sevgiyle sarılırlardı.

Başbakanlık binasının sarsılmaya başladığı anda eşzamanlı olarak parktaki ulu ağaçlar da gövdeleriyle, dallarıyla, yapraklarıyla sarsılmaya başlamıştı. Koca ülkede sadece bu ağaçlarla başbakanlık binasını etkileyen bir deprem yaşandığını söylemek yanlış olmazdı. Betonya'da hâlâ bir şekilde hayatta kalmayı başaran kuşlar, ağaçların bu hareketliliğiyle hep birlikte çığlık çığlığa havalandı. Onların seslerini duyan martılar da deniz tarafından hareketlenmeye başladı.

Betonya Hükümet Binası Otoparkı

Bir türlü çalıştırılmayan arabaların etrafı bir koruma orduyuyla sarılmıştı. Hepsinin elleri bellerindeki silahlarının üzerinde, her an bir yönden saldırıya uğrayacaklarmış tedirginliğindeydiler. Aslında bir saldırı vardı ama saldırganı açık bir hedef olarak belirleyip karşı koyamıyorlardı. Doğa olayına kurşun sıkarak müdahale etmek onların zekâ kapasitesi için bile saçma sayılırdı. Öte yandan şoförler araçlarından inip arızanın nedenini anlamaya çalışıyorlardı. Sabah arabalarının rutin kontrollerini yaptıklarında hiçbiri bir sorun görmemişti. Araçların kaputları açıldığında, motorun içinin solucanlar ve bir sürü değişik böceklerle dolu olduğunu gördüler. Önceden arabanın kü-

çük boşluklarında saklanmış bu küçük canlılar, bütün hava ve yakıt hortumlarını doldurmuşlar, elektronik aksamalara da kimyasal sıvılarını bırakarak arabaları felç etmişlerdi. Şimdilik yönetim kadrosu zırhlı araçlarının içinde güvende görünüyordu. Ta ki kilitler devre dışı kalıp arabaların içinde kilitli kaldıkları zamana kadar. Şimdi şoförler ve korumalar dışardaydı, arabaların içlerindeki efendilerine bir yardımlarının dokunması pek mümkün görünmüyordu.

Bu son gelişme, korumalar ve şoförler arasında daha büyük stres yarattı. Korumalardan bazıları silahlarını çekip, olası bir saldırıyı caydırmak için havaya ateş açtı. Amir pozisyonundaki kişiler sağa sola emirler yağdırıyorlardı. İçlerinden birisi, en yakın muhafız birliğindeki silahlı askerlerin getirilmesini emretti.

Betonya Hükümeti Merkez Garnizonu

Garnizonun yatakhanesinde tam teçhizatlı olarak bekleyen iki yüz kadar Betonya Muhafız Alayı askeri, verilen alarmla ranzalarından kalkıp yatakhane kapısına yöneldiler. Başlarındaki nöbetçi çavuş, koğuş kapısından çıktığı gibi ayakları gökyüzünü gösterecek şekilde havalandı ve arkasındaki askerlerinin şaşkın bakışları arasında sırt üstü yere çakıldı. Ardından koşturan ilk üç askerin akıbeti de aynı oldu. Bunun nedeni yatakhane açıldığı koridorun bütünüyle limacidae türü kabuksuz sümüklü böceklerle kaplanmış olmasıydı. Bu sümüklü böcekler tüm döşemeleri ve merdivenleri vıcık vıcık kaygan bir hale getirmişlerdi. En dengeli, en becerikli askerler merdivenlere kadar ulaşıyorlar ama merdivenden aşağıya kış üstü vaziyette inebiliyorlardı. Pek çoğunun ya bacağı ya leğen kemiği kırılmıştı. Koskoca şok mangası, bırakın devlet büyüklerine yetişip onları kurtarmayı, daha buldukları binadan çıkmayı başaramamıştı. Bu kadar silah, teçhizat sümüklü böceklerin kaygan gövdelerine yenik düşmüştü. Bu kadar masraf edilerek halkı sindirmek için oluşturulmuş bu silahlı birliği bu utanç yeterdi.

Her şeye rağmen binadan dışarı hafif hasarlarla çıkmayı başa-

ran yirmi kadar asker düşe kalka nizamiye kapısına yöneldiler. Uzaktan bakınca nizamiye nöbetçileri kulübelere sığınmış gibi görünüyordu. Askerler kapıya vardıklarında beş yüz civarında kedi ve köpeğin kapıyı tutmuş olduğunu gördüler. Kediler sırtlarını dikleştirilmiş, tüylerini kabartmış tıslayarak, köpeklerse havlayarak, hırlayarak, diş göstererek dayanışma içinde bir bariyer oluşturmuşlardı. Askerlerden biri ateş etmeye yeltendiği anda ön saflarda tıslayan sarı bir erkek sarman salise denecek sürede askerin üstüne atladı, saliseden de kısa sürede art arda seri pati darbeleriyle askerin yüzünde güzel bir ekose desen oluşturdu. Jilet gibi tırnakların çizdiği yerlerden kan sızdığını gören diğer askerler silahlarını bırakıp yere çömeldiler. Bir şehir efsanesi vardır; çömelirsen köpekler bir şey yapmaz. Gerçekten askerlerin pes ettiğini gören köpekler ve kediler tacizi bıraktılar ama kapı önünü terk etmediler.

Betonya Hükümet Binası Otoparkı

Askeri birlik, sümüklü böcekler, kediler ve köpeklerle saf dışı bırakılırken, havalanmış olan kuşlar makam arabalarının üzerine doğru yöneldiler. Gruplar halinde alçalarak otopark alanına dışkılamaya başladılar. Bu taarruzdan, araçlar kadar korumalar ve şoförler de nasibini alıyordu. Bir grup güvercin pike yapıyor, sonra yükseliyor, ardından bir grup karga, ardından bir grup martı aynı şekilde kaka bombasını bırakıyordu. Betonya'nın değil sanki gezegenin bütün kuşları şimdi orada toplanmış ve icraatlarıyla makam arabalarını görünmez hale getirmişti. Artık arabalar araba gibi değil bir çamur kütlesi gibi görünüyordu. Şoförlerle korumalar da aynı biçimde deyim yerindeyse boka batmışlardı. Korumalardan bazıları tek tük ateş etmeye çalıştı, kuşlar gagalarını kedilerin tırnakları gibi kullanarak onların yüzlerine saldırdı. Bütün bu olanları hayret ve aslında doğruyu söylemek gerekirse keyifle izleyen sıradan insanlara bir zarar gelmiyordu. Son derece iyi planlanmış bu kuş saldırısı, sivillere en ufak hasar vermemişti.

Baştan ayağa kuş boku içinde kalan şoförler ve korumalar yor-

gun düşmüşlerdi ancak hâlâ görevlerinin başındaydılar. Makam arabaları tamamen görünmez duruma gelse de otoparktan ayrılmıyorlardı. Kuşlar işlerini yapmış, amaçlarına ulaşmıştı. Yine disiplinli bir biçimde oradan uzaklaştılar. Kuşların ayrılması otoparktakilere bir an derin nefes aldırsa da bir dakika geçmeden havada büyük bir bulut belirdi. Güneşin önü kesildi, adeta akşam oldu. Sonra bu büyük bulut yavaş yavaş alçalmaya, alçaldıkça da uğultulu bir ses çıkarmaya başladı. Ve nihayet yere yaklaşan bulut, otopark alanına çöktü. Arılardan oluşan bu bulutun içinde kalan şoför ve korumalar görevlerini bir tarafa bırakıp kendilerini otoparktan dışarıya attılar. Son ana kadar cesaret gösteren bir-iki koruma da arıların nazik iğnelerinin etkisiyle diğer arkadaşlarına iştirak ettiler.

Otopark alanında sadece kuş pisliğinden araba silüetleri kalmıştı. Arılar otopark alanının sınırları boyunca adeta bir çit gibi pozisyon aldılar. Biri otopark alanına girmeye çalışırsa elli santim yüksekliğindeki bu arıdan çiti aşması gerekirdi. Kuş pisliği içindeki makam arabalarının sakinleri, araçları yumruklayıp bağırarak yardım çığlıkları atıyorlardı ama arıların vızıltısı bu gürültüleri bastırmaya yetiyordu.

Bina tamamen çökmüş, otopark alanı boşaltılmış, arılar sınır koruma işlemine devam ediyorken, bu sefer otopark alanında sarsıntılar başladı. Giderek artan bu sarsıntılar kuş pisliğinden arabaların olduğu bölgelerde zeminde oynamalara yol açtı. Arabaların bulunduğu alanlar önce bir metre kadar yükseldi, ardından arabaların etrafından devasa ağaç kökleri zeminden göğe doğru yükselmeye başladı. Kısa sürede her araba bir tepceğin üzerinde etrafı ağaç kökleriyle sıkı sıkıya sarılmış hale geldi. Bulutsuz gökyüzünde çakan bir şimşekle birlikte, dev kökler arabaları yerin içine çekmeye başladı. Bütün arabalar, içindeki kıymeti kendinden menkul zevatla yerin dibine çekiliyor, doğrusu kelimenin gerçek anlamıyla yerin dibine batıyorlardı. Bu kökler, binayı sallayıp yıkan köklerdi. Nefes Parkı'nın yüz, belki iki yüz yıldır sakini olan ulu ağaçların kökleri idi. Nefsi müda-

faadan başka çareleri kalmayınca, toprağın üzerinde baş edemedikleri Betonya yönetimiyle kendi sahalarında yani toprağın içinde savaşmaya karar vermişlerdi. Nefes Parkı'nda başlayan bu direniş, sağ kalabilmeyi başarmış tüm bitki ve hayvanları saflarına katmış, karıncadan ulu ağaçlara kadar her biri kendine uygun bir görevi yerine getirmişti. Şimdi otopark alanında dümdüz toprak bir alan kalmıştı. Birinci gün diye başladığımız bu macerada yine o birinci gün içinde, tüm kadrolarıyla, silahlarıyla Betonya Hükümeti ağaçlara mağlup olmuştu.

Betonya Hükümet Binası Enkazı

Enkazın içinden göğe doğru ağaçlar filizleniyordu.

Betonya Hükümet Otoparkı

Otoparkın artık toprak olan zemininden göğe doğru ağaçlar filizleniyordu.

Betonya Merkez Cezaevi

Bir şeyler olacağıının müjdesini karıncalardan alan Hayka sabırla hücrelerinde bekliyordu. Beton taşların arasındaki çatlaklardan küçük filizler hücreden içeri doğru uzamaya başladılar. Hızlıca büyüyen bu filizler, hücre kapısından dışarı doğru uzanıp çıktılar. Çok geçmeden tüm vücudu bitkilerle kaplanmış gardiyan, Hayka'nın hücre kapısını açtı. Bütün cezaevi duvarları yemyeşil bir bitki örtüsüyle kaplanmıştı. Hiçbir engelle karşılaşmadan cezaevi dış kapısına kadar çıkan Hayka, kapının ardında koca bir ormanla karşılaştı. Kapıdan dışarı adımını attığında hafif bir hoş geldin yağmuru çiselemeye başladı. Yağmuru daha iyi hissetmek için ellerini gökyüzüne doğru açtığıında avucuna bir uğur böceği kondu. Hayka, uğur böceğine gülererek: *"Karıncalara teşekkürlerimi ilet. Onlara de ki"*

"Asıl Şimdi Başlıyoruz."

HAYAL KIRIKLIĞI MÜZESİ

Gökyüzü'nün üstüme kapaklandığını hissettim binadan çıkarken. Her yerim zangır zangır titriyordu. Korkmuştum ama bu titremenin sebebi korku değildi. Hayal kırıklığı ruhumu öylesine sıkıyordu ki; zavallı bedenim bu korkunç hezeyana ancak böyle karşılık verebiliyordu. Birkaç adım atmaya kalmadan, dizlerimin bağı çözüldü. Nihayet beynim savaşmaktan vazgeçip şalterleri kapatmaya karar vermişti. Kaldırım taşları hızla yüzüme yaklaşırken, iki yıl önceki o mutlu günü düşünüyordum.

Kültür Müdürü elinde ince bir dosya ile ofisine gelmeden önce, yeni bitmiş olan otel inşaatını inceliyordum. Son üç yılımı bu proje üzerinde çalışarak geçirmiştim ama şimdi daha önceki tüm projelerimde yaşadığıma benzer bir hayal kırıklığı yaşıyordum. İstedğim eseri yine ortaya çıkartmamıştım. Yine müşterilerin ticari kaygıları, benim mimari bağımlılıklarım hayallerimdeki binanın yapılmasına izin vermemişti işte. Öte yandan müşterim sonsuz teşekkürlerini ve tebriklerini ileten bir notu günler öncesinden bana iletmişti.

Her şey tam olarak “O’nun istediği” gibiymiş. Sonraki projesinde benimle çalışmak için can atacakmış. Falan falan... Notun yanına yüklü bir prim çeki de iliştirmişti. Çeki elime alıp “İşte” diye mırıldandım kendi kendime. “İşte senin hayallerini satmanın bedeli bu kadar Mimar Erman Bey!” Çeki masamın çekmecesine gelişi güzel bırakıp, bilgisayarımda açık halde duran projeye döndüm. Gizemli bir oda, heyecan uyandıracak bir koridor ya da şaşırtıcı bir hol aradı gözlerim. Ama hiç birini koymamıştım projeye. Oysa projeye başlarken neler geçmişti aklımdan. Gizli odalar, labirent merdivenler... Uzun süre projeye gözlerimi dikip öylece baktım. Hayal ettiğim her şey projenin üzerine gidip yerleşiverdiler bir an. Gözlerimi kapayıp mutlulukla gözlerimin önünde canlanan oteli izlemeye, odaları arasında gezinmeye başlamıştım ki; birden ofisimin kapısı açıldı ve elinde bir dosyayla kültür müdürü Ahmet Bey, odaya girdi. Yüzünde geniş bir gülümsemeye beni bir süre süzdükten sonra:

- Ne o Erman Bey, işler sakın galiba. Bakıyorum şekerleme yapıyorsunuz?

- Yok, Ahmet Bey, diye saçmalamaya başladım. Öylesine işte. Dün geceden rahatsız...

Ahmet Bey, daha fazla saçmalamama izin vermeden, elindeki dosyayı önüme koyarak, lafımı kesti.

- Erman Bey, aylardır çok önemli bir çalışma içerisindeydik. Bilirsiniz, bizim müdürlüğün baktığı tepede geniş bir arazi var. Hazineye ait buralar. Her pencereden baktığımda, burada, içinde sanat merkezi, müze, konferans salonu olan bir kültür merkezi olsa ne güzel olur diye düşünüp dururdum. Geçen yıl fikrimi Vali Bey ile paylaştım. O da olumlu karşılayınca, bir yazı yazıp araziyi istedik. Bugün nihayet neticeyi aldık. Araziyi bize verdiler. Üstelik oraya eşsiz bir Kültür Merkezi yapmamız için de her türlü imkânı sağlayacaklar. Tek bir şartları var. Orada mutlaka bir “İnsan Hakları Müzesi” kurmayı istiyorlar. Birkaç popülist bürokratin dayatması işte! Ama hakkıyla yaparsak eşsiz bir müze olacağına da şüphe yok.

Ahmet Bey gözlerimin içine bakarak konuşmasına devam etti:

- İşte burada, devreye siz gireceksiniz. Sizden öyle bir eser istiyorum ki; açılışa geldiklerinde herkesin ağız bir karış açık kalsın. Hani geçenlerde bana hâlâ hayallerinizdeki eseri yapamadığınızı söyleyip, yapmak istediğiniz binanın özelliklerini anlatmıştınız. İşte şimdi sizden hayallerinizi gerçekleştirmenizi istiyorum. Özellikle bu müzenin üzerinde hayallerinizi rahatlıkla gerçekleştirebilirsiniz sanırım.

İçimde bir volkanın patlamak üzere olduğunu hissettim. Duyduklarımın gerçek olduğuna inanmak için, masanın altından bir ayağıma, diğeriyle sertçe vurdum. Canım yanıyordu; öyleyse her şey gerçektir. Uzun bir sessizlik boyunca hiçbir şey söylemeden, daha doğrusu söyleyemeden öylece Ahmet Bey'in önüne koyduğu dosyaya bakıp hülyalara daldım. 52 yaşındaydım ve muhtemelen bu önüme gelen ilk ve son fırsat olacaktı. İçimden Allah'a şükretmek geldi. Çünkü yıllardır gösterdiğim sabrın ödülünü hem de katmerli şekilde almak üzereydim. Hem hayallerimi gerçekleştirme fırsatı önüme gelmişti; hem de bir zamanlar işkenceden mağdur olmuş bir adama "İnsan Hakları Müzesi" inşa etmesi için fırsat verilmişti. Gitmek için kalkan Ahmet Bey'in sesiyle irkildim:

- Erman Bey, bana müsaade. Size de kolaylıklar dilerim. Umarım hem sizin hem de benim hayallerimi başarıyla gerçekleştirirsiniz.

Ahmet Bey'in uzattığı elini minnetle sıkarken, kendimi, çığlıklar atmamak için zor tutuyordum. Koltuğuma zevkten kendimden geçerek oturdum. Geçmişimdeki tüm üzüntüleri, umutsuzlukları, kırgınlıkları düşündüm. Hepsinin bedeli bu eşsiz yapı olacaktı. Heyecanla bilgisayarıma döndüm. Hâlâ otel projesi açıktı. Onu kapatıp yeni bir sayfa açtım. "Her şey çok güzel olacak" diye mırıldandım kendi kendime. Çalışmaya başlarken 30 yıl önce olan, unutmaya çalıştığım o karanlık günler ağır ağır zihnimi kaplamaya başlamıştı.

İhtilal günleri oldukça sancılı geçmişti ülkede. Hele bir de be-

nim gibi kaybeden taraftaysanız, her şey daha da zordu. 22 yaşında üniversitenin son sınıfında, idealist bir mimar adayıydım o vakitler. Gençlik insana nereden geldiği belli olmayan kör bir cesaret veriyordu gerçekten. O cesaret, yıllar sonra size “*Vay be! O zamanlar ben ne cesurmuşum*” diyeceğiniz şeyleri, sanki sıradan bir şeymiş gibi yapmanızı sağlıyordu. Bende de o cesarettten fazlasıyla vardı açıkçası.

İhtilal olmadan hemen önceki günlerde iyiden iyiye büyümüş-tü yüreğim. Her haksızlığa korkusuzca karşı çıkıyor; nerede benim savlarımaya uygun bir protesto olsa soluğu orada alıyordum. Bazen polisle, bazen karşıt düşünceli gruplarla çatışıyor; her ortamda hak, hukuk, adalet, özgürlük ve eşitlikten bahsediyordum. Ta ki o karanlık günler başladıktan birkaç gün sonra, postallı bir ayak, kapımı sertçe tekmeleyinceye kadar, kocaman yürekli, genç bir mimar adayıydım.

Sonraki günleri çok hatırlamıyorum aslında. İnsan beyni, yaşamın devamı için böyle önlemleri zaman zaman alıyor sanırsam. Benim beynimin de böyle bir aşamayı geçirdiğine inanıyorum. Aksi takdirde, muhtemelen, çıldırmış bir mimar adayı olarak hayatıma devam ederdim. O günlerden zihnimde kalan bazı kelimeler var sadece. Acı, korku, kin, öfke, intikam... Zihnimde o günlerden kalan bir yüz, bir mekân yok. Sadece hiç tanımadığım insanların bana karşı hissettiği kötü duyguları hatırlayabiliyorum. Bir de vücudumun çeşitli yerlerinde hissettiğim korkunç acıları. Hâlâ bazı geceler dizlerimin arkası, tabanlarım, koltuk altlarım sızlar. Bazen bir insanın hiç tanımadığı bir insana, nasıl böylesine kin duyabileceğini çok düşündüm sonraları. İnsanı insanlıktan çıkartan şey bu olsa gerek. Tarih boyunca insanlar, birbirlerini öldürmüş, acı çektirmiş, işkence etmişlerdir. Doğalarında bu vardır çünkü. Bu onları kendi özlerrinde mutlu ederken, bir başka insanın nazarında insan olmaktan çıkartır. Belki de o yüzden hiç bir yüzü hatırlayamıyorum. Ben acı çekerken gülen o yüzlerin, bir insan ruhu taşıdığına inanmak güç gerçekten.

Her kötü şeyin ve tabii her güzel şeyin de bittiği gibi, o günler de geride kaldı sonra. Çektiğim acı ve yaşadığım korkunun dışında o günler cesaretle dolu yüreğimi ve ideallerimi de çaldı benden. Okula dönüp mimarlık fakültesini bitirdiğimde 25 yaşındaydım. Geçen üç yılda umutlarımın ve ideallerimin çoğunu kaybetmiştim. Sadece bir gün çok iyi bir mimar olup, herkesin hayranlıkla gezeceği bir eser yapmakla ilgili hayallerim kalmıştı bende. Belki de o hayaller sayesinde hayatıma devam edebilmiştim. 27 yıl boyunca önüme gelen her projede “İşte bu! Bu kez yapacağım O binayı” diye işe girişmiş; ama sonra bir dahaki sefere diyerek, hayalimi ertelemişim.

Fakat bu kez farklıydı. İlk kez birileri bana, hem de benim hayallerimi gerçekleştirmem için fırsat veriyorlardı. Konsept öylesine güzeldi ki; ben kendime bir proje seçsem ancak bu ismi verebilirdim: ‘İnsan Hakları Müzesi’... Belki de hesaplaşma vaktiydi. Hem kendi geçmişimle, hem de insanlığın özündeki canavarla hesaplaşma vaktiydi belki de.

İki yıl kadar sonra, yani muhteşem eserimin, en büyük hayalimin önünde bilincimi kaybetmeden sadece 20 gün kadar önce, tamamlanmak üzere olan kültür merkezini gezip, yetkililerin ziyareti öncesi son teftişimi yaparken “Bu kez oldu” diyordum kendi kendime. Nihayet insanların beni minnetle anacakları bir eseri meydana getirebilmişim. Heyecanla Kültür Müdürü Ahmet Bey’in yanına doğru yola çıktım.

Az sonra, Ahmet Bey’le görüşmek için içerideki misafirin gitmesini heyecanla beklerken, ona müjdeyi nasıl vereceğimi düşünüyorum, hangi teşekkür şeklinin daha etkili olacağını kestirmeye çalışıyordum. Öyle üstün körü bir teşekkür kâfi gelmezdi bu iyilik karşısında. Zira bir insana hayat galesini gerçekleştirme fırsatı vermekten daha büyük bir iyilik yapılabilir miydi?

Ben bunları düşünürken Ahmet Bey’in odasının kapısı hafifçe açıldı. Bir el kapıyı araladıktan sonra, elin sahibi kapıyı bırakıp geri döndü. Belli ki bir şeyler daha söylemek istemişti. Şimdi kapı hafif aralık şekilde duruyor ve Ahmet Bey kapı aralığın-

dan, görülebiliyordu. Yüzündeki sıkıntılı ifade hemen dikkatimi çekmişti. Masasının üzerindeki küllükte de epey izmarit birikmişti. Yaptığı görüşmenin pek iç açıcı bir konuda olmadığı her halinden belliydi. Bu sırada kapıyı açan elin sahibi yeniden kapının önünde belirdi. Bu kez kapı ardına kadar açıldı ve içeriden takım elbise giymiş, uzun boylu, iri yapılı ve bıçak gibi keskin bakışları olan bir adam çıktı. Etrafını şüpheli bakışlarla süzme-ye başladığında onunla göz göze geldik. Bir anda içimi bir ürperti kaplayıverdi. İlk görüşte aşka inanır mısınız bilmem; ama ben o andan itibaren 'ilk görüşte nefret'e inanmaya başladım.

Soğuk bakışlı adam, gözlerini gözlerimden ayırmadan beklemeye salonunun çıkışına doğru yürümeye başladığında içimdeki ürperti, iyiden iyiye korkuya dönüşmüştü. Adam, başıyla beni hafifçe selamladı ve çirkin bir şekilde sırtıttı. Beni tanıyor gibiydi ama ben onu ilk kez gördüğüme emindim. Adam, odadan ayrılınca kendimi biraz rahatlamış hissettim. Neler olduğunu öğrenip, soğuk ama keskin bakışlı adamdan gerçekten nefret etmeye başlayacağım görüşmeden önce, olanlardan habersiz, kendimi tekrar toparlamaya çalıştım. Ne de olsa bugün hayatımın en güzel günlerinden birisi olacaktı. Ama öyle olmadı.

Az sonra Ahmet Bey'in sekreteri yanıma geldi ve kibarca Ahmet Bey'in müsait olduğunu ve görüşebileceğimi söyledi. Hemen kendimi toparladım. Bu müjdeyi verirken daha neşeli olmam gerekiyordu. Alelacele kravatımı düzeltiltim. Yüzüme olabildiğince geniş bir gülümseme yerleştirip ayağa kalktım. Az önceki adamın soğuk bakışları hatırıma yeniden gelince biraz yüzümü ekşitsem de olabildiğince neşeli halde Ahmet Bey'in odasına girdim.

- Merhaba Ahmet Bey, Size müj...

- Oturun, Erman Bey, dedi Ahmet Bey oldukça sıkıntılı bir halde. Müjde falan da vermeyin isterseniz.

Şaşırılmıştım. Ahmet Bey'i daha önce hiçbir zaman böylesine sıkıntılı ve kaba görmemiştim. Ayrıca bu projenin tamamlanması konusunda ne kadar hevesli olduğunu da çok iyi biliyor-

dum. Şimdi ne olmuştu da bu büyük müjdeyi duymak istemişti. Bunun mutlaka soğuk bakışlı adamla bir ilgisi olmalıydı. Ahmet Bey, sıkıntıyla yüzünü ovuşturdu. Çekmecesini açtı ve neredeyse tükenmek üzere olan sigara paketini çıkarttı. İçinden bir tane aldıktan sonra, paketi bana doğru uzattı.

- Bir tane yakın Erman Bey.

Kibarca teşekkür ettim. Tam 12 yıldır ağzıma sürmüyordum bu mereti. Ama her ikram edildiğinde de kendimle savaşmak zorunda kalıyordum almamak için. Ahmet Bey üsteleyince:

- Efendim, diye açıkladım. 12 yıl önce bıraktım. Şimdi tekrar bulaşmayayım buna.

Ahmet Bey, hüzünlü bir şekilde gülümsedi.

- Ben de 5 senedir ağzıma sürmüyordum Erman Bey, dedi. Sonra küllüğü göstererek; Ama bugün sabah ofisime geldiğimden bu yana bir paketi bitirdim gördüğün gibi. Sen de al bir tane. Emin ol ihtiyacın olacak.

Daha fazla itiraz etmedim ve tükenmekte olan paketten bir sigara aldım. Ama yine de yakmak için acele etmemeye karar verdim. Sigarayı elimde çevirirken:

- Evet, dedim. Sizi dinliyorum. Mesele nedir?

Ahmet Bey sıkıntıyla ellerini saçlarının arasından geçirdi. Sonra da:

- Az önce odadan çıkan adamı gördünüz sanırım Erman Bey.

Evet, anlamında başını salladım.

- O uğursuz adam, yeni kurulan Çözülememiş Suçlar Birimi adlı istihbarat biriminin başkanı.

Şaşırmıştım.

- Eee, dedim, bizimle ne alakası var?

Ahmet Bey sıkıntılı gözlerini gözlerime çevirdi.

- Bu şerefsizler, bizim üç yıldır gerçekleştirmek için bin bir emek verdiğimiz hayalimiz çaldılar Erman Bey, dedi. Kültür Merkezi Binası'nı birileri onlara tahsis etmiş. Sizin o gizemlerle

dolu müze binanızı da sorgu merkezi yapacaklarmış.

Duyduklarımı tam olarak kavrayamamıştım. “Nasıl” diye mırıldandım kendi kendime. Aklımda iki kelimelik bir yer adı sönüp yanıyor; ancak orasının neresi olduğunu bir türlü anlayamıyordum. Bu kez “Sorgu Merkezi” diye mırıldandım. Beynimde bazı kelimeler fotoğraf makinelerinin flaşı gibi zihnimi aydınlatarak görünüp kayboluyorlardı. Sorgu Merkezi... Sorular... Sorgu Merkezi... Kin... Sorgu Merkezi... Küfür... Sorgu Merkezi... Dayak... Sorgu Merkezi... İşkence... Sorgu Merkezi... Birden başımı Ahmet Bey’e çevirdim. Nihayet aciz beynim her şeyi anlayabilmişti.

- İşkence, dedim. Benim “İnsan Hakları” için yaptığım binada, insanlara işkence mi edecekler?

Ahmet Bey bu soruyu cevaplamaya gerek duymadı ve başını öne eğdi. Gerçi artık dünya ve ülke değişmişti. Eskisi gibi kolay değildi böyle şeyler. Üstelik istihbarat teşkilatı da oldukça değişmiş, modernleşmişti. Eskisi gibi şiddete dayalı yöntemlerin yerini, başka haber alma teknikleri almıştı. Ama gel gör ki, hâlâ bazı eski kafalı kendini bilmezler mevcuttu kurum içerisinde ve ne yazık ki, az önce Ahmet Bey’in ofisinden çıkıp giden soğuk bakışlı adamın da onlardan biri olduğu aşikârdı.

- Olmaz Müdür Bey! İzin veremezsiniz buna, diye haykırdım.

Ahmet Bey, bu kez gözlerini benden kaçırarak masanın çekmecesini açtı ve bir yazı çıkartıp bana uzattı.

- Her şey bitmiş Erman Bey. İyi çalışmış adamlar.

Yazıyı okuduktan sonra dakikalarca gözlerimi kâğıttan ayıramadım. Gerçekten de her şey sona ermiş, bütün emeklerim boşa gitmişti. Kâğıt ellerimin arasından kayıp düştü. Birkaç saniye öylece oturduktan sonra, sessizce kalktım ve kapıya doğru yürüdüm.

20 gün sonra, korkunç haberi aldığımdan beri içine kapanıp, bir kanepenin üzerinde, büyük hayal kırıklığı içerisinde, bol sigara ve alkol tüketerek günlerimi geçirdiğim evimin kapısı sert-

çe vurulmadan hemen önce bile, hâlâ okuduğum en acıklı resmi yazıyı düşünüyordum. Bilmem kaçınıncı parsel üzerine yapılmış olan resmi binanın “Çözülmemiş Suçlar Birimi’ne tahsisine karar verilmiştir. Gereğini...” Çözülmemiş Suçlar Birimi kelimeleri adeta zihnimi ele geçirmiş gibiydi. Bu kelimeler aklıma geldikçe, başımda müthiş bir basınç oluşuyor, gözlerimin önü kararıyor ve bayılacak gibi oluyordum. Hatta bir defasında, burnum öyle bir kanamaya başlamıştı ki; saatlerce kanamayı durduramamıştım. Başıma gelebilecek en kötü şeyin geldiğini düşünerek geçirdiğim 20 günün ardından artık hiçbir şeyin beni yaralayamayacağını düşünüyordum. Yanıldığımı anlamam için uzun bir zaman geçmesine gerek kalmadı.

Yeni ayıp tekrar sarhoş olmak için uğraştığım saatlerden birisinde kapım sertçe vuruldu. Açmaya hiç niyetim olmadığından önemsemedim. Eşim öldüğünden bu yana ziyaretime gelip gidenler epey azalmıştı. Çoğu zaman pazarlamacılar kapımı çalar ve içimi sıkkan konuşmalar yaparlardı. Zaman içerisinde, ben de canım istemediğinde kapıyı açmamayı adet edinmiştim. Bu son günlerde de bırakın pazarlama muhabbetlerini, mimarlık üzerine yeni bir buluşun sohbeti yapılırsa dinleyecek halde değildim. Kapı tekrar, bu kez daha sertçe, çalındı. Yine önemsemedim. Sonra bir kez daha, bir kez daha... Kapıdaki kimse, oldukça ısrarlıydı. Sonunda dayanamayıp, sallanarak, kapıya doğru yürüdüm. Söylenerek kapı koluna uzandım ve kapıyı açtım.

- Ne var be ada... Senin ne işin var burada?

Kafatasımın içindeki basıncın hızla arttığını hissedebiliyordum. Kulaklarım çınlamaya başlamıştı. Birden burnumdan yere damlamaya başlayan kırmızı damlacıklarını fark ettim. Konuşmak için yeniden ağzımı açmıştım ki, gözlerimin önü karardı.

Kendime geldiğimde, evimin salonunda virane haldeki kanepede uzanmış haldeydim. Etrafıma bakındım. Birden arkamdaki koltukta oturup beni izleyen Soğuk Bakışlı Adamı fark ettim. Hemen toparlandım ve kapıda sorduğum soruyu tekrarladım.

- Senin ne işin var benim evimde?

Çözülmemiş Suçlar Birimi'nin başkanı olduğunu sonradan öğrendiğim, Soğuk Bakışlı Adam sırtıttı:

- Sakin olun, Erman Bey! dedi. Sizinle yapılacak bir takım işlerimiz var.

- Benim sizinle hiçbir işim olmaz, diye çıktım.

Adamın yüzündeki sırıtış daha da yayıldı.

- Aslında haklısınız, dedi. Sizin gibi vergisini zamanında ödeyen, kanunlara uyan insanlarla bizim pek işimiz olmaz. Tabii sizin gibi insanlara takdirlerimizi iletsek o zaman durum değişiyor. Sizi merkezimizin açılışına davet etmek istiyoruz. Daha doğrusu açılışa katılacak olan Sayın Başbakan, böyle bir sanat eserinin yaratıcısı olan mimarla tanışmak istiyor. Açılışımız yarın olacak. Başbakan'a binayı siz gezdirin istiyoruz. O yüzden bir ön toplantı yapmak için bugün bizimle merkezimize gelmenizi istiyoruz.

Adamın yüzündeki sırıtış korkunç bir hal almıştı.

- Hem faaliyet alanlarımızı da görürsünüz. Siz görmeyeli biz binayı kullanıma açtık bile. Belki eski günlerinizdeki unutulmuş anılar da canlanıverir böylece.

Ardından kanımı donduran bir kahkaha attı. Her yanımda buz kesilmişti. İçkiyle uyumuş zihnime, yıllar öncesinin acı veren anıları üşüşmeye başlamıştı.

- Hayır, dedim. Böyle bir sunumu ben yapmayacağım.

Soğuk bakışlı adam, sanki beni duymamış gibi beraberindekilerden birisine döndü:

- Erman Bey'in hazırlanmasına yardım edin, dedi. Sonra da alıp merkeze getirirsiniz.

- Emredersiniz Efendim, dedi adam.

Sonra da belindeki silahı eline alıp bana yaklaştı:

- Buyurun lütfen, dedi. Odanıza gidelim.

Zihnim bulanmaya başlamıştı. Unutmaya çalıştığım anılar

eden adamlarından birisine:

- Sorgudaki arkadaşlara söyleyin, daha itinalı çalışsınlar, dedi. Olmazsa işlerini yarım saat ertelesinler. Misafirimizi ürkütmesinler.

Sonra bana döndü. Yine çirkin sırtışını suratına yerleştirmişti.

- Kusura bakmayın Erman Bey. Aslında, böyle işleri sizin özel şekilde dizayn ettiğiniz gizli odalarda yapmalarını kaç defa söyledim; ama dinletemiyorum işte. Yoksa bildiğiniz gibi o odalara hem erişim çok zor, hem de odalar sese karşı yalıtılmış durumda.

Tanrım, bu nasıl bir pervasızlıktı. Bu adam adeta beni çıldırtmak için uğraşıyordu. Midem bulanmaya, gözlerimin önündeki dünya dönme dolap misali dönmeye başlamıştı. Kendimi sakinleştirmek için derin nefes almaya çalıştım. Soğuk Bakışlı Adam:

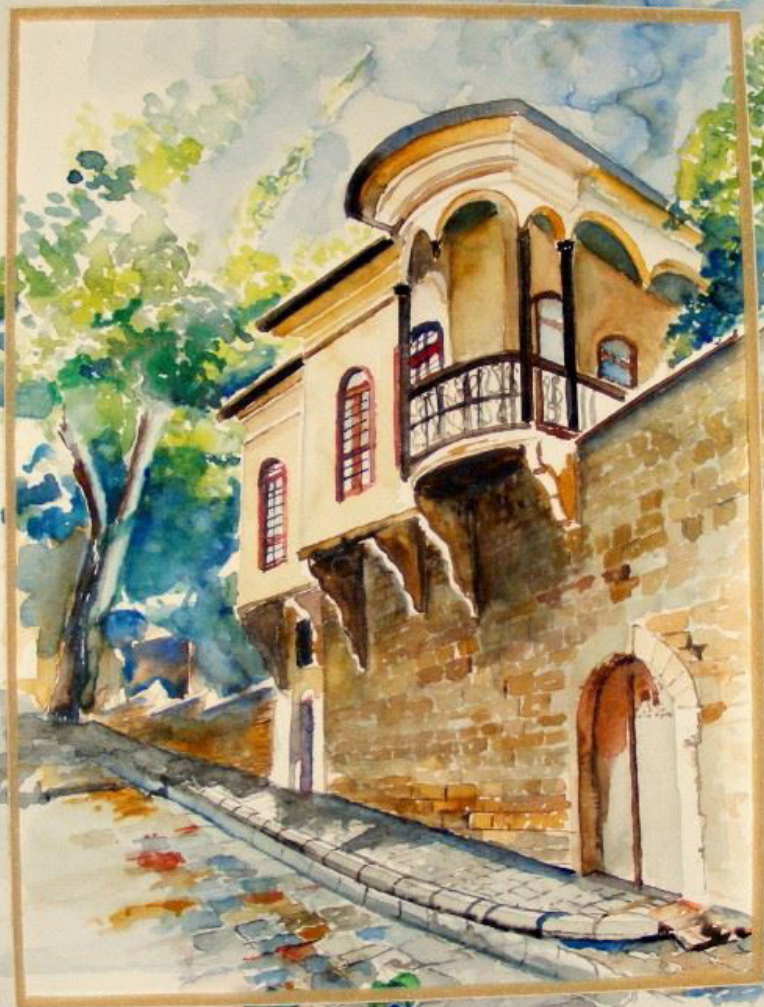
- Buyurun Erman Bey, dedi. Benim odama geçelim.

Odaya doğru yürümeye başlamıştım ki; duvarda bir tablo şeklinde duran kapı açıldı. Bu kapıyı özel olarak tasarlamıştım. Dışarıdan kesinlikle fark edilemeyecek olan kapının üzerinde bir tablo asılıydı. Kapı açılırken tabandaki özel bölmeye doğru iniyor, kapının açıldığı koridor, binanın diğer tarafındaki gizli bir odaya ulaşmayı sağlıyordu. Bu odayı biraz da kendim için tasarlamıştım. Burası zihnimde unutmak istediğim anıları depo etmek için kullandığım alanın somutlaştırılmış haliydi. Burada da İnsan Hakları Müzesi, insanlığın unutmak istediği işkence aletlerini sergileyecekti. Şimdi o odada gerçekten de işkence aletlerinin olduğu aşıkardı. Ama o aletler benim umduğumun aksine, sergilenmek yerine işkence etmek için kullanılıyordu. Açılan kapıdan iri yarı iki adamın sürüklediği bir kadın dışarı çıkartıldı. Beni görünce biraz panikleyen adamlar, alelacele bir başka odaya doğru yürüdüler. Bense gördüklerimin bana yaşattığı şokla, aklımın beni terk etmesine engel olmaya çalıştım. Daha hızlı nefes alıp vermeye başladım ama bu kez başarılı olamıyordum. Bir anda zihnim gençlik yıllarındaki o korkunç günlerime dönüverdi. İsmi bile bilmediğim adamın biri, elin-

deki sopayı hızla ayaklarıma indiriyordu. Ardından bir başkası elindeki sopayla sırtıma vurmaya başlıyordu. Dizlerimin üzerine çöküyor ve kendimden geçiyordum. Başımdan aşağıya düşülen bir kova suyla kendime geldiğimde tamamen çıplak olduğumu görüyordum. İple bağlanan ellerim nedeniyle öne doğru eğilmiş haldeydim. Arkamdakiler gülüşüyorlardı. Sonra birden birisinin eline bir sopa aldığını görüyor ve niyetini anlayınca bağırmaaya çalışıyordum. Ağzım bağlı olduğundan sesim çıkmıyordu. Sonrası can acısı, utanç, kin, öfke...

Zihnime yeni görüntüler hücum ederken, Soğuk Bakışlı Adam'ın elinden kurtulmayı başardım. Hızla binanın kapısına doğru koştum. Bir ara dönüp arkaya bakma ihtiyacı hissettim. Soğuk Bakışlı Adam, gülümseyerek kaçışımı izliyordu. Sonra eliyle 'Hadi be!' der gibi yapıp odasına doğru yürümeye başladı. Gitmeme izin verdiği anlaşılıyordu. Fakat kapıya ulaştığıma artık daha fazla dayanabileceğimi sanmıyordum.

Gökyüzü'nün üstüme kapaklandığını hissettim binadan çıkarken. Her yerim zangır zangır titriyordu. Korkmuştum ama bu titremenin sebebi korku değildi. Hayal kırıklığı ruhumu öylesine sıkıyordu ki; zavallı bedenim bu korkunç hezeyana ancak böyle karşılık verebiliyordu. Birkaç adım atmaya kalmadan dizlerimin bağı çözüldü. Nihayet beynim savaşmaktan vazgeçip salterleri kapatmaya karar vermişti.

GİZLİ BAHÇE

Bahçeye yeni aldığım abajurun altındaki tek kişilik koltuğumda bir yandan aylardır sürünen kitabımı okuyor, bir yandan da haberleri takip ediyordum. Sırtıma rahmetli dedemin pantolon kumaşından arta kalan parçanın üstüne işlediğim nakışla süslü kırlenti dayamış, üstüme de annemin gömleklerden, elbiselerden yaptığı kırkyama bataniyeyi örtmüştüm. Arkama geçmişi alıp, kalbime de en kıymetlimi serdim mi dünyada olanlar daha da bir şey yapmaz sanmıştım belki de.

Bitişik şehirde bir hafta önce olan depremin yankıları devam ediyordu. Depremin şiddetiyle lağımlarda oluşan patlama ve sızıntı da üstüne ballı ekmek kadayıfı gibi tüm bünyelere ağır gelmiş, herkes gibi biz de ne yapacağımızı şaşırılmıştık. Yaşadığımız şehirde de deprem hissedilmişti, kayıp canlar olmasa da hasarlı binalar vardı ancak deniz kenarı olması sebebiyle bizim oturduğumuz ev gibi pek çok ev de müstakildi. Bu kırkımıza merdiven dayadığımız hayatımızda yaşadığımız az sayıdaki avantajlı durumlardan biriydi. Bir keresinde de civar okullarda bit salgını olmuştu da

biz paçayı ucuz yırtmıştık. Tabi bunda çocuğumuzun olmaması da bir etken olabilir ama asıl konusu başka.

İkişer gün arayla uzak bir noktadan içme suları ve yiyecekler belediye tarafından evlere getiriliyor, bizim hayatımızda bir avantaj olarak sayılabilecek bir durum daha olan sitede oturuyor olmamız bu esnada sadece site görevlisiyle muhatap olmamızı sağlıyordu. Yangında ilk kurtarılacaklar gibi bizim de evden çıkmamız, kaçabildiğimiz en uzak noktaya kaçmamız gereken bir dönemde devlet eliyle eve tıklıtmıştık, ki bütün sitenin evlerinde olduğu düşünülürse ön bahçeye bile çıkmaktan korkar olmuştuk.

Neyse ki evin tam ortasında hayatımız gibi gizli bir bahçemiz vardı. Tüm odalardan girişi bulunan bu bahçedeki dikili ağaçlar iki katlı evin tepesinden gelen güneşle buluşuyordu. Ağaçların altındaki zeytin ağacı masamız bizi sabah akşam ağırlıyordu, her hafta iki akşam yaptığımız gibi o gün de pirzolanımızı pişiriyorduk. Pirzola benim en sevdiğim yiyecektir, çocukluğumun dondurma etidir ve ne zaman yesem hâlâ aynı şevkle yerim.

- “Nasıl pişmiş? Sevdiğin gibi yapabilmiş miyim?” diye sordu Mete her seferinde sorduğu gibi.

Hayatımızda belli rutinler vardı ve biz onları bozmak için bir çaba sarf etmiyorduk. Değiştireceğimiz her rutin bizi başka noktalara götürürdü ve bunu ikimiz de çok iyi biliyorduk. Hayatımız başlangıç noktasına dönemeyecek kadar çetrefilleşmişti veya biz buna inanmıştık. Son olay başarısız geçmişti. Yakalanmamız an meselesi diye düşünürken bir de üstüne şu so-kağa çıkma yasağıyla çok mutlu olmasak da birbirimizden başka kimsemizin olmadığını iyice idrak etmiştik.

- “Harika!” dedim. “Babam gibi yapmışsın aynı, yani her zamanki gibi enfes olmuş” diye ekledim. Aslında en güzeli babamınkiydi ama maalesef dokuz yıllık kocama azıcık reverans yapmam gerekiyordu. O da öğretilmiş kadınlığın şanıındandı. Nar taneleriyle ekşilik katılmış yemyeşil salatamız ve tabi ki kırmızı şarabımız da eşlik ediyordu o akşamımıza.

Depremden çok değil üç hafta önce yine bir pirezola akşamında planlanmıştı son olay. Bu sefer Bursa'ya gidiyorduk. Biz her zamanki gibi piyon olacak, soyulacak kuyumcunun dikkatini dağıtarak güvenlik sistemini devre dışı bırakacaktık. İşin ana kısmı her zamanki gibi Mehmet'teydi. Sonuçta o parsayı götürürken biz komisyonumuzla geçiniyorduk. Mehmet bu sefer bizim dikkatimizi dağıtmıştı ve hiçbirimiz kasaya ulaşmadan alarmlar devreye girmişti. Sonrası alarm sesleri, kaçış, olay mahallini terk ediş. Mehmet'le ayrı yönlerde doğru koşmuşuk, ancak yarım saat sonra bizi takip edermiş gibi vardığımız noktada beklediğini fark ettik.

- "Senden bu sefer umudu kesmiştim" dedim. "Mehmet, hayırdır? Sakin(!) hayatına heyecan katmak istedin galiba? Amacın neydi?" sesimi biraz yükseltmişim.

- "Sadece bir anda yaptığımız şey çok anlamsız geldi. Yapmak istemedim" dedi sanki biz bugüne kadar çok severek bu hayatı yaşıyormuşuz gibi. Arabaya atlayıp Mudanya'ya sürdük. Yol boyunca da sadece müzik dinledik, açık camlardan gelen rüzgârla zihnimizi boşalttık, kimse de tek kelime laf etmedi. Sahilde kafelerden birine oturduk, üç çay söyledik, birer de simit. Mete'yle benim aklımda tek soru vardı da Mehmet'in için dökmesini beklemiştik. Ben dayanamadım.

- "Eee? Anlatmayacak mısın az önce olanları? Özüne mi dönmeye karar verdin?"

- "Anlatacak bir şey yok esasında. Tam bilemiyorum ama arada unutuyorum, kuyumcuda da öyle bir anda ruhani bir güç falan gelmedi, sanırım planı unuttum ve elime yüzüme bulaştırdım." Sıcacık simitten bir parça attı ağzına, üstüne de çayından bir yudum aldı. Mete'yle ikimiz de o anda böyle bir tepki beklemiyorduk. Aslında bir önceki "Bit Olayında" da anlamıştık bir şeyler ama çok önemsememiştik.

- "Bit olayında senin bitlenmen, olaydan sonraki konuşmamızda bu seferki plana olan isteksizliğinin de bu anlattıklarınla bir ilgisi varmış gibi hissediyorum" dedim.

- “O olayda çok not almıştım, soyacağımız bankadaki yetkililerin çocuklarının okuduğu okullar, bitin yayılma hızı, evdeki dezenfektasyonu etkisiz bırakacak ilaçlar, sizin bitlenme karşıtı şampuan pazarlayıcısı olmanız, şaşaalı okullardaki sunumların ne zaman yapılacağı, saat kaçta planladığımız, bitlenen çocukların tam da o sırada kaçırılmış süsünün verilmesiyle tüm velilerin okula koşacağı gibi her detayı yazmıştım. Sadece bitli bir çocuğun yanımda o kadar uzun süre durmaması gerektiğini yazmayı unutmşum, sonunda da kafamı kazıttım biliyorsunuz” diye anlattı Mehmet.

- “Unutuyorum artık, hastayım sanırım. Tam inzivaya çekilme vakti, bitlenerek jübilemi yapmıştım bence. Bugünkü olayda da hiçbir şey alamadık zaten, belki yakalanma ihtimalimiz var ancak diğey olaylardan adımıza açılmış bir dava yok ki. Polis gelse alsa bizi, denedik, yapamadık deriz en kötü” diye devam etti hikayesine.

Ne kadar da basit anlatıyordu, bit olayında sunum yaparken beni almışlardı sorgu odasına, tamam belki planın bir parçasıydı ama yine de tüm bilgilerim polisin elindeydi ve beni hedef gösteriyor olabilirdi.

Evet, bugüne kadar hiç kaydımız yoktu ama yine de korkuyorduk. Bu korkuyla beraber aslında ben de kendi özümde dönmek, işlerimle meşgul olmak istiyordum. Gerçek mutluluğumu bulmak ve kendimle vakit geçirmek. Mete’nin buhranları, devamlı olan serzenişleri, benden vazgeçişleri ve tüm bunların üstümde yarattığı baskıdan kaçmak ne harika bir fikirdi.

- “Doğru söylüyorsun Mehmet, iyi fikir. Bırakalım bu işleri, ben atölye işlerime geri döneyim, sen inzivaya çekil. Rahatımıza bakalım” dedim Mete’nin tepkisini merak ederek. Çok tepki vereceğini, esip gürleyeceğini sandığım adam saatine baktı, hesabı ödememiz için masaya para bıraktı ve gitti. Arkasından önce kakaldım sonra koştu.

- “Nereye?” diye sorabilmişim sadece ergen çocuğuna kuralları uygulatamayan anne gibi.

- “Özgürlüğüme, beni bekleyen yeni işlere. Kendi yolunu çizmek istediğini her fırsatta dile getiriyordun, gördüğüm kadarıyla artık kararlısın da. Ben sizin gibi tertemiz sayılmam ne de olsa, ben kirlenmeye devam etmek istiyorum izinle” dedi Mete bu anı bekliyormuşçasına. Arabadan çantasını, torpidoda tuttuğu küçük not defterini, vites topuzuna asılı duran nazar boncukunu aldı ve belki iki yıldır hiç ellenmemiş şapkasını da kafasına takıp arabanın anahtarlarını fırlattı avucuma ve önüne gelen ilk taksiye atladı.

Ağlamak gelmedi içimden, uğruma biraz emek verilmesini her kadın gibi isterdim elbette ama pirzola akşamları vardığımız idrak anlarından birinde belki de hazırlamıştım kendimi bu ana. Arkamı döndüm kafeye gitmek üzere.

- “Mehmet, arkadaşım nerede?” diye sordum görevliye masayı göstererek ancak o kolumdan tutup, beni binanın orta yerindeki gizli bahçemde duran tek kişilik koltuğuma oturttu. O bahçe bendim sanki, tüm hislerimle bir olduğum yuva gibiydi.

- “Neden buraya geldik, Mete’yle Mehmet nerede?”

- “Artık biraz dinlenme vakti Deniz Hanım” dedi. “Az önceki nöbet sizi yormuş olmalı, şimdi size bir sakinleştirici yapacağım. Sonra da yatıracağım.”

Her yerin beyaz olduğu bu yerde bahçedeki çimler güneşten çok parlıyorsa sabah, az gölgeliyse akşam demekti benim için. Bugün uyanmam gölgeli bölüme denk gelmişti. Yerimden kalkıp bahçedeki koltuğuma oturdum.

- “Mete nerede?” diye sordum kenarda bekleyen görevliye. “Sokağa çıkma yaşağı bitti mi?”

- “Deniz Hanım, üç yıl önceydi deprem. Hatırlıyorsunuz değil mi? Patlamalar olmuştu, Mete görevdeydi, siz evde yalnızdınız. Mete gelmedi bir daha, hatırladınız değil mi?”

Ellerimi tuttu, okşadı. Yerde çömeldiği yerden anlamamı iyice istercesine yukarıya doğru, gözlerime baktı.

- “Bugün yorulmuş olmalısınız. Size yiyecek bir şeyler

getiriyorum.?”

- “Olur, pırzola var mı?”

Gülümsedi, gözlerini evet anlamında kapatıp açtı.

“Şarap da içer miyiz pırzolanın yanında? Ben çok severim de.”

SENİN ANNEN BİR İNSANDI YAVRUCUĞUM!

*Kalbim ellerimde ve hâlâ sıcak,
fazla uzağa gitmiş olamam.*

Yatağından kalkmadan önce kolundaki kabloyu çıkardı. Eski zamanlardaki lahit benzeri bir şey için ne kadar yatak denilebilirdi ki oysa? Üzerinde renkli düğmeleri, kabloları ve büyükçe bir ekranı olan, onun biraz daha teknolojik hâli diyebiliriz bu yatak için. Gerçi kimin teknolojisinin daha üstün olduğu da tartışılır.

Ayağa kalkıp birkaç saniye hareketsiz dururken her sabah olduğu gibi görüş ekranı, hafif kaymaların ardından otomatik olarak kendini ayarladı. –Auto adjustment–

Giyinme kabinine girince uyandırıcı etkisi tartışılmayacak derecede sert bir müzik çalmaya başladı. Giyinip mutfağa doğru giderken harekete duyarlı perdeler aralandı ve tatlı bir gülümseme gibi insanın içini ısıtan sabah güneşi içeriye sızıverdi. Aldırmadan kahvaltısını yapıp çantasını aldı, kulaklığını taktı ve çıktı. Asansörde karşılaştığı

adamı veri tabanında kayıtlı profiller arasından üst kattaki 17 numaralı komşusuyla eşleştirip 45 derece dönük olan kafasını mağrur bir hareketle öne doğru çevirdi. Yüz ifadesinde herhangi bir değişiklik görmek mümkün değildi. Sanki yüz kasları çalışmıyordu. Tebessüm, öfke, heyecan, korku, şaşkınlık; hiçbiri yok, mutsuzluk ya da hoşnutsuzluk sanki biraz. 17 numaralı adam da tabi ki aynı şekilde karşılık verdi. Bu, yeni dünyanın selamlaşma biçimiydi belki de. Kim bilir?

Binadan çıkıp kalabalığın içinde biraz ilerledikten sonra otobüse bindi. Otomatik kapılarla arası gayet iyiydi. Boş kalan tek koltuğa, gençliğin verdiği çevikliği de kullanarak yanındaki yaşlı adamdan önce oturup “uyku modu”nu aktifleştirdi. Böylece şarjı akşama kadar yetebiliyordu. Yoksa az önceki yaşlı adamdan bir farkı kalmazdı.

Yolda uyku modundayken ara sıra veri tabanında gezintiye çıkar geçmiş seyrederdi. Fazla mesai yaptığı ve otobüste ayakta kaldığı günlerden birinde ise, interneti de fazla kullanmış olacak ki, şarjı kritik düzeye inmiş, AŞİ’ye girmek zorunda kalmıştı. AŞİ(acil şarj istasyonu)’de bir gece yatmak demek, maaşının yarısı gitti demek, açığı kapatmak için daha fazla çalışacak, daha fazla çalıştığı için tekrar tekrar AŞİ’ye girmek zorunda kalacak demektir. Bu kısır döngü de aylarca kendine gelemeyeceği anlamına geliyordu. Ya da tek dostu can yoldaşı biricik destekçisi bir bankaya başvuracak, tabi ki sonuç pek de değişmeyecekti.

Otobüs yolculara seslendi: -Bir sonraki durak...

İneceği durağın ismini algılayınca “gündüz yaşam modu” tekrar devreye girdi ve kalkıp kapıya yaklaştı. Otomatik kapıyla arasında duygusal bir bağ yoktu elbet ama yakınında durmaktan da hoşlanıyordu. Ayakta kaldığı vakitler kapının demirinden tutunur asla boşluklara doğru ilerlemezdi. Başkaları mı? Başkaları kim? Dünyada başkaları da mı var?

Otobüsten inip işyerine doğru yürümeye başladı. Binadan içeri girerken x-ray cihazıyla selamlaştı. Seviyordu galiba bu aleti. Boyu, posu, endamı. Hele ki her geçişinde çıkardığı o muhteşem

kadife sesi yok mu? Peki, ya otomatik kapı? Kapanmadan önce nasıl da uyarıyordu sıkışmasın diye. Ne kadar da düşünceliydi. Asansör konusuna ise hiç girmeyelim. Hangisini daha çok seviyordu bilemedi. Yoksa ayran gönüllü müydü?

“Ayran – aranıyor...”

“Ayran – milli içecek.”

“gönül – aranıyor...”

...aranıyor...

“Kayıt bulunamadı...”

Ya da,

Kayıp, bulunamadı.

İş dönüşü eve doğru yürürken bankta oturan bir baba-kızın konuşması takıldı alıcılarına. Çok kısık sesleri bile duyabiliyordu ama bir mazlumun feryadını... Neyse.

“Senin annen bir insandı yavrucuğum.”

Taş kesildi. Kalp atışları hızlandı. Görüş ekranı karıncalanmaya başladı. Sendeledi, tutunacak bir yerler aradı etrafında.

“Anne – aranıyor...”

“İnsan – aranıyor...”

“Güç tüketimi üst seviyede”

“İnsan – aranıyor...”

“1 veri bulundu.”

“Silinen öğeler geri getiriliyor.”

“Güç tüketimi üst seviyede”

“Anne - bulundu.”

“Batarya kritik!”

“Kalbini muhafaza et evladım, kalbini koru, sakın onlara verme. Kalbini onlara kaptırırsan, kaybolursun.”

Bunlar annesinin son sözleriydi. Elini, ceketinin sol iç cebinde taşıdığı kablolarla bağlı kalbine götürdü. Etraf karardı. Ayakta

durabilecek hali kalmamıştı. “Kalbimi onlara vermedim anne. Kalbim ellerimde.”

Yere yığılırken ılık bir damla yaş süzüldü kapanan gözlerinden.
“Güç tükendi, sistem kapatılıyor!”

BİLGİSAYARIM, BABAANNEM ve BEN

Arabamız hızla ilerliyordu. Ben arka koltukta oturmuş motorun uğultusundan ürküp kaçan kuşları seyrediyordum. Kuşların uçuşması, hayatın akışının değişmesi demektir ve ben, hayatın akışını değiştiren canlı, insan olarak kendimle gurur duyuyordum.

Bazen babamla birlikte maç seyrederek. Tuttuğum takım, golünü, ben mutfağa su içerken atmışsa, ve ben golü görmemişsem, taraftarı olduğum takımın gol atmasının benim mutfağa gidip su içmemle bir bağlantısı olduğunu sanıp ya da öyle farz edip tekrar mutfağa gidip su içerim; içerim ki takımım diğer golünü de atsın. Hele birde gol olursa bunda benim de rolüm olduğunu düşünüp mutlu olurum. Hayatın akışında benim de payım vardır artık.

Arabamız yol alıyor, hayatın akışı değişiyor ve zavallı kuşlar kaçışıyor. Annem ön koltukta otururken bahar gününün ilk ışıklarıyla ıssız yollarda zıp zıp zıplayan bu minik serçeler kadar şendi. Tiz sesiyle uzun kahkahalar atıyordu. Haklıydı.

Aynadan görebildiğimce babam karamsardı, yola çıktığımızdan beri tek kelime çıkmamıştı ağzından. Annem ona laf atıyor, mutluluğunu paylaşmak için elinden geleni yapıyordu; babamın yüz hatları bir anlığına yumuşuyor, fakat kısa bir süre sonra ciddi ve katı ifade yüzüne tekrar oturuyordu.

Ben arka koltukta otururken bazen onları gözlüyor, bazen yol kenarındaki ağaçları saymaya çalışıyordum.

Babam arabayı öyle hızlı kullanmıştı ki annemin bineceği uçağın kalkmasına kırk beş dakika kala havaalanına gelmiştik. Aradaki süreyi geçirmek için bir yere oturduk, çay içtik. Annemin telaşı, babamın kaygısı artmıştı. Uzun süren sessizliğin ardından babam aniden mırıldanır gibi konuşmaya başladı:

- Bir ay uzun bir süre... ha değil mi?

Annem:

- Evet, belki... Ama bu benim hayatımda önemli bir olay. Gençlik yıllarımda yaşadığım kâbus dolu, karanlık günleri biliyorsun ve ben o günlerin inadına, orada geçireceğim saniyeleri dolu dolu, içime sindire sindire yaşamak istiyorum.

- Haklısın. Sen bunu çoktan hak etmiştin. Ama senden ayrı, evimizden ayrı... Gerçi senin yokluğunda annem bize iyi bakmak için elinden geleni yapacak...

Bir an babamın gözleri daldı, sonra kaldığı yerden devam etti:

- Ne olacaksa da bize iyi bakmak isteyişinden, iyi niyetinden olacak ya...

Babamın kaygılı yüz ifadesinin kopyasına annem de büründü. Hak verir gibi, dalgın ve düşünceli kafasını salladı. Sonra birden:

- Annene anlatsak, söylesek her şeyi?

Babam gözlerini bana çevirdiğinde, benden ve babaannemden gizledikleri bir şeyler olduğunu anlamıştım. Annemin bir aylık turnesi bu sırlarını açığa çıkarabilirdi ve görünen o ki bu sırrın açığa çıkması onlar için hiç hoş değildi.

Babam anneme dönüp:

- Olmaz, dedi, dayanamaz buna...

Annem ve babam birbirine düşkün çiftlerdendir. Bir de annem sanata tutkun bir kadın. Bu onda çocukluk yıllarında başlamış. Üniversitede tiyatro eğitimi almış. Profesyonel olarak sahneye ilk çıkacağı gece babası, yani dedem onu kulisten yaka-paça çıkarıp evlerine götürmüş. Annemin sanatla olan bağının babası tarafından zorla kesilmiş olması ruh dünyasında olumsuz izler bırakmış. Anneannemin anlattığına göre annem, odasına kapanır haftalarca odadan çıkmazmış. Sonraları hep okumuş, hep okumuş; okumaya vermiş kendini...

Neyse ki annem büyük hayalini bu kış gerçekleştirdi. Yıllar sonra gördüğü okul arkadaşı, profesyonel bir tiyatro sanatçısı olan güzel bayan sahnelenecek yeni bir oyunda anneme göre uygun bir rol olduğunu söylemiş. Annem rolü başarıyla oynamıştı. Babamla birlikte oyunu defalarca izledik ve her defasında büyük zevk aldık. Annem rolünü öyle güzel canlandırıyordu ki, bazen sahnedeki kadının annem olduğundan bile şüphe ediyordum.

Sezon bitmişti. Şimdi Almanya'ya turneye gidiyorlardı. Havaalanında bizim çay içtiğimiz yerde annemin arkadaşları da toplandı. Bir telaş, bir sevinç, bir heyecan...

Annem bir an kaskatı kesildi ve kararlılıkla babama:

- Eğer kötü şeyler olur diyorsan gitmeyeceğim. Hiçbir şey sizden önemli değil ya, dedi.

- Olmaz, gideceksin, bizi düşünme!

- Annene anlatsak her şeyi. Önce üzülür belki, sonra zamanla alışır. Hem bu kadar kötü bir şey değil ki bu...

- Annemi bilmiyor musun? Biliyorum o kadar önemli bir şey değil, ama biliyorsun ki onun gözünde ben hâlâ minicik bir çocuğum.

Annem ve arkadaşlarının bineceği uçağın anonsu yapıldı. Annemle babam konuşurlarken, annemin sanatçı arkadaşları etrafımızı sardı. Sonra bu grup uçağa binmek için hareket ettiğinde, çağlayanlarla coşan bir nehrin denize doğru akın etme-

si gibi neşeyle kapıya doğru yöneldi. Annemle vedalaşamadık bile...

Yolcular yollarına koyulduğunda derin bir sessizlik oldu ve biz babamla havaalanından ayrıldık.

Kendi evimize gittik önce. Eşyalarımızı alıp babaannemin evine götürecektik. Herkes kendi eşyasını topluyordu. Dizüstü bilgisayarını almasan da olur demişti babam, ama ben ısrar ettim ve arabaya götürdüm onu.

Babaanneme gitmek için yola çıkmıştık. Bu yol sabahki yol kadar sakin değildi. Günlerden cumartesiydi ve insanlar restoranların, barların kapılarını aşındırıyor, dükkânların parlak ışıkları caddeleri renk cümbüşüne beziyordu.

Babaannem kapıda karşıladı bizi. Onun evinde kalacağımız için sevinç içinde, gözleri pırıl pırıl, telaşlı ellerini nerede tutacağını bilemeden...

Odaya girdiğimizde binbir çeşit ve enfes görünen yemeklerle dolu bir masa bulduk. Hep birlikte yemeğimizi yedik. Ben onlardan önce sofradan kalkıp yatacağım odaya geçtim ve bilgisayarımı açtım.

Yemek yediğimiz odadan sesler geliyordu:

- Hayır anne istemiyorum.

- Karın daha iyilerini mi yapıyor, öyle mi demek istiyorsun yani?

- Öyle demek istemiyorum anne. Yemek konusunda senin kimse eline su dökemez. Canım istemiyor, zorlama.

Babaannem ağlamaya başlamıştı. Hem ağlıyor, hem söylenyordu. Nice sonra sustu.

Ben bilgisayara dalmış, vaktin nasıl geçtiğini anlamamıştım. Odamın kapısı gıcırdadı, babaannem içeri girdi:

- Ne buluyorsun şu bilgisayarda?

- Bana göre çok şey babaanne.

- Şimdi ne yapıyorsun öyle?

- Oyun oynuyorum. Sen ağladın mı babaanne?

- Evet..

- Neden?

- Kadayıftan yemedi baban, beni hem kırdı, hem kızdırdı; ama sonra...

- Yedi mi?

- Tabii ki.

Bilgisayara dönüp sordu:

- Bu yuvarlaklar ne böyle?

- Siyah olanlar bir tür bomba, şu yeşil olana da acıkmış bir adam diyebiliriz. Sarı kutular da aç adamın yiyebileceği yemek, ya da kadayıf diyelim.

Babaannem güldü:

- Kadayıf mı?

- Evet babaanne kadayıf.

Babaannem oyuna pek merak sardı. Biraz uğraşıp ona fareyi kullanmayı öğrettim. Bir zaman sonra ustalaştı. Oyunu o oynamaya başladı. Bombalara yanaşmadan tüm kadayıfları yeşil adama yedirdi. Onun söylediğine göre, kadayıfları mideyi indiren yeşil adam babammış. En yüksek puanı toplayınca kalktı bilgisayarın başından.

- Yatalım artık, deyip ekledi:

- Eski bir komşuyla sözleşmiştim, yarın onun evine gideceğim. Size yemek hazırlar, erkenden giderim. Yarın bensiz kalacaksınız. Bir hafta öncesinden sözleşmeseydik sizi bırakıp gitmezdim ama, kadıncağız türlü hazırlık yapmış. Gitmesem ayıp olur. Haydi sen de yat bakalım!

Yatmıştık.

Sabah telefon zırlamalarıyla uyandım. Arayan annemdi. Sahne hazırlıkları sürüyormuş. Gece büyüklere, gündüz de çocuklara bir oyun sahnelenecekmiş. Her şeyin yolunda gittiği sesinden

belliydi. Babamı sordu. Uyuyordur dedim. Babaannemin eski komşusuna gittiğini, ardından babam ve babaannem arasındaki akşam yaşanan kadayıf kavgasını anlattım. Tam babaannemin bilgisayarda oyun oynadığını ve topladığı puanı söyleyecektim ki, annem panikle babanı telefona çağır, bekliyorum, dedi.

Babamın yattığı odaya girdim, uyuyordu. Yüzü biraz şişti. Dürttüm, mırıldandı, başını kaldıramıyordu uyandıramadım. Telefona dönüp anneme söyledim. Annem telaşla:

- Baban hasta, dedi ve babamın çantasından bir ilacı tarif etti. O ilacı içirmeye çalış, sonra telefonla ambulansı ara, dedi. Ambulans, on dakika geçmeden gelmişti kapıya.

Babamı özel bakım odasına aldılar. Bense koridorlarda sıkıntılı bir gün geçirdim. Annem çok uzaklardaydı. Ya babam... Onu kaybedersem annem gibi bir ay sonra gelemezdi. Bu düşüncelerle koca dünyada kendimi bir başına kalmanın acısıyla hissedip gözlerim dolu dolu babamın iyileşmesini bekledim. Babamı hastaneden akşam vakitlerinde taburcu ettiler. Bitkindi, ama yanımda yürüyor olması büyük mutluluktan benim için. Hava kararmıştı. Öğle saatlerinde yağmur çiselemiş, toprağı, yaprakları, çatıların, yolları ıslatmıştı. Temiz havayı içimize çekip amaçsızca yürüyorduk.

Babaannemi hatırlattım babama:

- Bizi merak etmiştir.

Babam cep telefonundan babaannemi aradı:

- Biz iyiyiz, sen nasılsın? Bütün gün parklarda gezdik. Yağmur başlayınca sinemaya girdik. Sinemanın bekleme salonundayız. Birazdan ikinci filme gireceğiz. Bizi yemeğe bekleme, bir şeyler uydurur yeriz. Aysel mi? Sabah aramış, ben yürüyüşe çıkmıştım... Gündüz çocuklara, gece büyüklere oynuyorlarmış.

Telefonu kapattı. Neden yalan söylediğini sordum babama.

- Anlatırım, dedi.

Biraz yürüdükten yemek yiyebileceğimiz en az beş-altı kat tana oluşan, oldukça büyük, pırıl pırıl temiz bir mekana gir-

dik. Yemek yerken söyledi babam diyabet hastası olduğunu. Babaannem ve benden sakladıkları sırlarını açmıştı bana.

- Ama baba, sen bazen annemin hazırladığı tatlılardan yiyorsun?

- Annen onlara şeker yerine başka başka şeyler koyuyor, bana özel.

Tam o anda babamın telefonu çaldı. Annemdi arayan. Uzun bir süre konuştular. Sağa sola bakınırken dolapların birinde yazılı bir tabele gözümlü ilişmişti:

Sanal ortamda sizin tarafınızdan bilgisayarınız marifetiyle ve el değmeden hazırlanan, ama kapınıza geldiğinde sınımsız buharı tüten yemekler... et ya da sebze yemekleri, diyabetliler için özel hazırlayabileceğiniz tatlı tarifleri ve sizi yönlendirip aşama aşama hazırlanışı, yine sizin sanal ortamda hazırlayacağınız yüzlerce çeşidiyle hamur işi, pide, börek, pizza...

Daha ne olacaktı ki? Ben yemek şirketinin sorumlusuyla görüştüm. Masaya döndüğümde babamla annemin görüşmesi de bitmişti.

Bitkin, çaresiz bir halde bana baktı:

- Annen benim için geri dönüyor.

Lokanta şefiyle yaptığım görüşme tam istediğim gibiydi. Bundan sonra da işler yolunda giderse annemin dönmesine gerek kalmayabilirdi. Planımı babama tamı tamına anlatmadım; anlatsaydım belki ciddiye almayacaktı. Şöyle dedim:

- Bu gece babaannemde yemek yeme diye bir derdimiz yok. Sen yarın işe gideceğine göre, eve akşam geleceksin. Benim bir planım var. Yarın plan düşündüğüm gibi ilerlerse annemin dönmesine de gerek kalmayabilir. Yarın akşam bizden haber beklesin. Her şeyi yoluna koyamazsak o zaman gelir annem. Zavallı Babam çaresizdi.

- Eh hadi bakalım, dedi. Sen nasıl istiyorsan öyle olsun.

Eve döndüğümüzde babaannemi bilgisayarın başında bulduk.

Durmadan yeşil adama kadayıfları yediriyor puan aldığında çocuklar gibi seviniyordu.

O gece derin, rahat bir uyku uyumuşum.

Sabah kalktığımda hemen bilgisayarın başına oturdum. Puan almasam da 'heytt', diye bağıyor babaannemin dikkatini çekmeye çalışıyordum. Sonunda dayanamadı ve işlerini bırakıp yanıma geldi. Ben oynarken "haydi şu yöne git, haydi bu yöne" diye, komut veriyordu. Şimdi oyunu biraz o oynuyor, biraz ben oynuyordum. Babaannem birdenbire kalktı:

- Sen bir şey yemedin. Sana bir şeyler hazırlayayım da güzelce ye!..

- Benim canım pizza istiyor babaanne.

- Bak işte, ben bir onu hakkıyla beceremiyorum, bazen tutturuyorum ama çok zamanımı alıyor!

- Babaanne, biliyor musun ben bilgisayarımın on beş dakikada pizza yapabilirim.

Gözlerini pörtletip bana baktı:

- Yaşlandım belki ama daha bunamadım. Beni alaya mı alıyorsun sen?

Hayır babaanne.

Hadi hadi, maskaranız olduk ya, neyse...

Düşündüğün gibi değil babaanne, seyret şimdi!

Akşam babamla yemek yediğimiz şirketin internetteki sitesine girdim. Bu sitede görsel olarak soğanları, patlıcanları fare yardımıyla kendiniz doğruydunuz. Sanal ortamda doğradığınız, kestiğiniz, soyduğunuz sebzelerin, meyvelerin ebatları, iriliği, gramı, sayısı da tıpatıp gerçek oluyordu. Pizza şikkını seçtim. Ekranda pizza hamurları belirince babaannemin gözleri fal taşı gibi açıldı ve ekrana daha da yaklaştı. Sordum:

- Kaç pizza yapalım babaanne?

- Bin tane, dedi alaya alarak.

- Hâlâ inanmıyorsun değil mi? Bin tane bize çok, iki tane ne-

yimize yetmiyor?

Ekranda sırasıyla pizzanın üzerine koyacağımız malzemeler çıktı. Fırçaya sos bulayıp fare yardımıyla hamurların üzerine sürdüm. Ekranı bıçağı çağırdım ve sucukları yine fareyi kullanarak kestim. Sonunda babaannem dayanamadı:

- Oğlum kalın kesiyorsun.

- Gel babaanne, sen kes!

Bütün malzemeleri büyük bir zevkle hazırladı. Ekranda nefis bir pizza duruyordu şimdi. Ekrandaki fırına pizzaları attık.

- Bunları yapabiliyorsun belki; ama gerçek pizza... asla, asla, asla...

- Büyük bir yemek fabrikası düşün babaanne, altları huni gibi büyük kazanlarda malzemeler olsun: pirinç, fasulye, yağ, un, şeker, mantar, sucuk... aklına yiyecek içecek türünde ne gelirse... Bilgisayarlarla çalışan bu dev mutfakta bulunan dev hunilerden benim verdiğim ölçülerde malzeme akıyor ve bilgisayarımın onları buradan yönlendirip yağını, tuzunu baharatını çeşnisini bizzat ben ayarlıyorum. Ben iki dersem iki pizza hamuru olur, 550 gr dersem 550 gr... Anlayacağın bu mutfaktaki dijital du-yargalarla çalışan kap kacağı, malzemeyi ben yönetiyorum. Yani kapımıza gelen yemeğin her şeyini ben yapıyorum. Mutfak görevlisine sadece getirmek kalıyor.

- Aman da benim torunum ne de maharetliymiş öyle? Peki, peki pizzan gelsin de görelim. Bilirsin bir laf vardır, "Lafla peynir gemisi yürümez" derler.

Babaannem pizzaların geleceğine ihtimal vermiyordu.

Lokanta şefiyle dün akşam yaptığım görüşmeden sonra adresini aldığım sitede yapmıştım pizzayı. Burada hazırlanan yemeğin tüm değerleri, türü, biçimi, baharatı çeşnisi bir program yardımıyla yemek şirketinin dijital algıları bulunan kaplarından komutu yönlendiren müşterinin istediğine göre akıyor, sızıyor, pişiyor, kızarıyor... Sonunda hazırlanan yemek, göğsünde 'dijital mutfak' yazan kuryeler tarafından siparişin verildiği adrese

getiriliyordu.

Babaannem kapıda kuryeyi gördüğünde uzaylıyla karşılaşmış gibi gözleri yine öyle pörtleyiverdi.

Pizzaları yedik ve babaannem bilgisayarın başına oturup, akşam için yemek yapmaya başladı. Bu işi sevmiştir. Tabii ben de onu hiç yalnız bırakmıyor, gerektiğinde müdahale ediyordum. Akşam için neler mi yaptık? Karnıyarık, pilav, salata, cacık ve tabii ki diyabetik kadayıflardan da...

Akşam yemeğinden sonra annem ve babam kahkahalar atarak telefon sohbeti yaptılar. Hep birlikte gülüştük. O günden sonra annem gelene dek, yemeklerimizi hep bilgisayarımda hazırladık.

Annem bir ay sonra gelmişti. Yaşadıkları, gördükleri hakkında o kadar çok şey anlattı ki... Bir keresinde, çocuklar için sahnelenen oyunun finalinde; “Yaşasın çocuklar, yaşasın bayramlar” diyeceğine, “Yaşasın çocuklar, yaşasın bilgisayarlar” demiştir.

BAHARIN İLK İŞIKLARI

“Geç kalmıştık” dedi Mıste, bense baharın ilk ışıklarını kaldıramayacak kadar yorgundum. Sabahları geç kalkıyordum, akşamları ise düş kuramaz bir hale gelmişim artık. Her akşam dostlarımın yanına uğrayıp bir bardak çayın üstesinden geldikten sonra, gazetedeki köşe yazılarının ne denli haklı olduğunu anlatıp “Değişecek bu düzen!” diye haykırırdım.

Bir akşam gene bir bardak çayın üstesinden gelip Mısteyle evin yolunu tuttuk. Eve varıp odalarımıza çekildikten sonra gördüğüm o korkunç rüyayla her şey değişmişti sanki o gece. Hayatla olan tüm bağlarımı koparıp atmıştı o korkunç karanlık!

Yatağa kendimi usulca bıraktıktan sonra başlamıştı karanlığa atılan ilk adım: Her sabah Mısteyle evden çıkıp ev sahibi denilen bir ceberutla karşılaştık. O sabah ev sahibinin korkunç yüz ifadesiyle karşılaşmamak, “Çıkın artık evimden!” bağırsığını duymamak için sessizce merdivenlerden inmeye karar vermiştik. Birkaç basamak indikten sonra, sendeleyip düşmemek için Mısteyle tutunmuştum.

Mıstenin bana her zamanki tatlı-sert bakışıyla kendimi toparladım. Yürümeye başladığımda bağcıklarımın açık olduğunu fark edip; “14 yıldır neden bağcıklarımı bağlamadım ki hiç?” diye sorup hayıflanmıştım. Ardından bir kapı gıcirtısı... O korkunç ifadeyle birlikte yakaladım sizi der gibi bir uyarı: “Öhhöö öhöö”. Hızlıca merdivenlerden inmeye başladık. “Bu sefer de kurtulduk şu yüreği karanlıkla dolu olan heriften” diye söylendim kendi kendime. Mıstenin buna karşılık söylediği “Yarın gene dikilecek karşımıza!” sözünü, uykuya daldığım zamanki kadar korkunç ve içi boş bir tavır olarak düşünmüştüm. Apartmandan çıkmıştık. Biraz yürüdükten sonra büyük bir patlama ve ona denk düşen çığlıkların yükselişi... Devamında aynı ve art arda patlamalar ve yükselen çığlıklar ve gözümüzün önünde yok olan bir şehir... Panik halinde koşmaya başlamıştık. Mısteye bağıryordum: “Yok mu bir çıkış Mıste? Yok mu?” Mıstenin nutku tutulmuştu. Çıt yok. “Mıste! Mıste! Yok mu bir çıkış?” Artık umudumu yitirmeye başlamıştım. Mıste hangi yöne doğru koşuyorsa ben de peşinden koşuyordum. Bir anda Mıste karanlık bir ara sokağa

dalıp gözden kayboldu. Tek başıma kalmıştım. Umudum giderek tükeniyordu. Mıstenin girip kaybolduğu ara sokağa doğru ben de koşmaya başladım. Bir köşede gördüm onu. Mıstenin koşmaktan yorgun düşen bedeni soluklanıyordu. Öfkeyle dolmuş yüreğinden süzülen hırsıyla: “Çıkışı biliyorum” dedi ve o karanlık, dar ara sokak boyunca tekrar koşmaya başladı. Tabii ben de peşinden... Karanlık dipsiz bir kuyu gibiydi adeta, peş peşe koştuğumuz o dar ara sokak. Hiç bitmiyordu. O an, onca hengâmenin ortasında aklıma öptüğüm kadının bana öfkeyle bağırarak: “Sen alçak bir Kürt şairisin!” demesi geldi. Sahi dediği kadar alçak mıydım? Ya da alçak mıydım? Bu karanlığı ertelemenin bir bedeli olmalıydı. Mıste haklıydı. Yarın yine dikilecekler karşımıza. Artık koşmaktan yorgun düşen bedenim aydınlığı ararken, kan ter içinde uyanmıştım.

Sahi ne olmuştu acaba? Sokağın sonunda Mıstenin dediği gibi bir çıkış var mıydı? Yoksa o karanlık sonsuz muydu? Uyandığımda aslında karanlığın tam ortasında, aklımdaki sorularla kalakalmıştım. Kâbusuma geri mi dönmeliydim? Yoksa bir kat alta inip ilk iş ceberut ev sahibinin yakasına mı yapışmalıydım? Ardından sokağa çıkıp bombaların üzerine, bombaların yarattığı korkunun üzerine, bombaları yaratan karanlığın üzerine mi yürümeliydim?

Uyandığınızda karanlığın tam ortasında olduğunuzu fark edeceksiniz. Peki ne yapacaksınız? Ardından Mıste geldi oda- ma, “Hadi geç kaldık” dedi. Haklıydı aydınlığın peşinden koşmak için geç kalmıştık.

DELİ PEYNİRCİ

Bu kadar insan kuyruktaysa mutlaka vardır bir bildikleri. Herkes mi enayi canım? Hem bak-sana şu ilerideki kelli fellî adama; şüphesiz ki biliyordur ağzının tadını. Ya şu genç kadın? Elinden tutmuş çocuğuyla; o da mı kuyruk meraklısı yani? Bir lokma döner kebab için saatlerce beklemelerinin nedeni kuyruk sevdası mı?

Geç bunları, geç efendi; yetti artık bu kuyruk eleştirmenliğın. Kendi kendine söylenmeyi bırak, gir şu kuyruğa ve sen de bak şu güzelim döner kebabın tadına. Merak etme, etrafta seni tanıyan çıkmaz bu saatlerde. Hem bu sayede, kâbusun olan, 'kuyrukta görülürsem' korkunu da yenmiş olursun.

Biliyorum kolay değil. Yıllardır insanların kuyruk gördüklerinde nasıl da merakla, boncuk gibi dizildiğini alaya almış, eleştirmiş durmuştun. Şimdi de senin, bir döner kebab için kuyruğa girmen zoruna gidiyor... Ama döner de döner hani. Haydi biraz cesaret yahu!

Eh, bu kadar katı olmaya gerek de yoktu canım. Hem zaten sorunun ne olduğunu içine girmeden anlamak olanaklı değil. Sanırım buna empati yap-

mak deniyor. İyide tam 15 dakikadır kuyruktayım, kuyruk yarısına bile gelememi... Vay canına, bu kadar kısa zamanda arkamda en az yirmi kişi daha oluşmuş. Önümdekilere bakıyorum, bir bu kadar daha beklersem sıra ancak gelir bana. Karnım da bir acıktı ki! Girişe yaklaştıkça kokular daha da acıktırıyor insanı. Bereket versin tanıdık kimse yok etrafta.

Kuyrukta vakit de zor geçiyormuş meğer. Bir yerlerde okumuştum. En ağır ilerleyen kuyruk, insanın kendi girdiği kuyruktur. Vakit geçirmek için oyalanmak gerek. Anılardır en iyi ilacı bunun. Önümdeki anne ile çocuğa kayıyor gözüm. Annesinin elini tutmuş bekleyen çocuk oluyorum. On yaşlarındayım. Annemle, her cumartesi günü Beşiktaş'ta kurulan pazara gidiyoruz. Pazarda, şimdi halen var olan bir bankanın önünde tezgahını kuran Deli Peynirci'nin önündeyiz. Aradan yarım asır geçmiş olmasına rağmen yüzü halen aklımda. Kısa boylu, tıknaz. Altmış beş, yetmiş yaşlarında olmalı. Beyaz saçları var. Birkaç günlük beyaz sakalı, birçoğu dökülmüş ön dişleri ve dudağının kenarından nasıl da olup düşmediğini hayretle izlediğim sigarası. Öyle ki, bu dişsiz ağızla peltak ve hızlı hızlı konuşması esnasında bile, adeta tutkalla yapıştırılmış gibi dudaklarına ilişik kalabiliyor.

Bu Deli Peynirci öylesine deliydi ki, o gün kendisinden peynir alan bir müşterisine, aynı gün içerisinde tekrar satış yapmaz, almak isteyen, "Hadi bakalım hanım, çık sıradan, sen daha az önce aldın" diyerek azarlardı. Çoğu zaman başkaları anneme usulca yaklaşır, "Sizden rica etsem bana da bir kilo alır mısınız, ben biraz önce aldım, bana tekrar vermez" diye ricada bulunurdu.

O kadar deliydi ki bu Deli Peynirci, peynirini kısıtlı verir, fazla isteyen tersler, kendi uygun gördüğü miktarda satış yapardı. Bütün akıllı müşteriler önünde kuyruk olurdu Deli Peynirci'nin.

Çok ilgimi çekerdi bu Deli Peynirci. Her hafta peynir almaya gidişimizde her hareketini izler, müşterilerine bakar, müşterilerine karşı davranışlarını incelerdim. Deli Peynirci'den alışverişimizi tamamladıktan sonra, aynı gün içerisinde pazarın

başka yerlerine giderken, mallarını satabilmek için çırpınıp duran, müşteri daveti için bağırp çağırın akıllı peynircilere de bakardım. Hiçbirinin önünde kuyruk olmazdı. Bu deli olmayan peynircilerde birkaç dakikada alışverişi tamamlayıp gidebilecekken, Deli Peynirci önünde dakikalarca beklemeyi anlayamıyordum. Niçin akıllı müşteriler, deli peynircileri tercih ediyor-du? Niçin akıllı peynircilerin akıllı müşterileri yoktu?

Karnım da epeyi acıktı. Daha en az on dakika daha sıra bana gelmez. Gözlerimle sayıyorum. Çevrede dört dönerci daha var ve dükkanları bomboş. Zamanın ruhuna uyum sağlıyorum. Cep telefonumu çıkartıp internete giriyorum. Kuyruk psikolojisi maddesi hakkında yazılanlara bakıyorum. Uzmanların yazdıkları ilgimi çekiyor. “Kuyrukta bekleyenler daha çok alışveriş yapıyor.” Deli Peynirci’den alışveriş yapanlar geliyor aklıma.

O anda tezgahtaki dönercinin sesiyle irkiliyorum. “Buyurun beyim” diyor. O anda, burada yemeyip paket yaptırıp eve de götürmek geliyor aklıma. Ama bu fikir biraz telaşlandırıyor beni. Deli Peynirci’den alışveriş yapanları düşünüyorum. Acaba kişi başına bir sandviç mi veriyorlar? Dört sandviç paketlemelerini istesem, “Beyim bu kadar insan arkada bekliyor, kişi başına sadece bir sandviç veriyoruz” diye terslerler mi beni? Ah neden önümdeki müşterilerin siparişlerine bakmadım ki? Onlar nasıl aldılar, sadece bir sandviç mi?

Dönerci bu kez biraz daha yüksek sesle “Beyefendi sipariş verecek misiniz” diye gürüyor. “Evet” diyorum, “Dört sandviç paket lütfen” diyorum sakince. Dudağına tutkalla yapışık sigarası, dişsiz ağzı, beyaz sakalı ile beni azarlayacak Deli Peynirci beliriyor karşımda. Gözlerimi kaçırıyorum. “Derhal beyim” sesi ile Deli Peynirci’nin silueti de uçup gidiyor.

Paramı ödeyip çıktığımda, yüzümde tuhaf bir gülümseme olduğu fark ediyorum. Uzmanların, “Kuyrukta bekleyenler daha çok alışveriş yapıyor” sözü geliyor aklıma. Gülüşüm daha da artıyor. Deli Peynirci, diyorum, yarım asır önce anlamışsın sen bunu. Selam olsun sana.

EN İYİ YUMURTALARI SEÇEBİLEN KADIN

İpek çarşaf serili yatağında sabah daha gözlerini açmadan düşündü: Bu güzel hayatı hak etmek için ben ne yaptım? Yorganı kucaklayıp göğüslerinin üzerine bastırdı. Burnunu gömüp nevresimin kokusunu içine çekti: Mis! Çocukluğunu düşündü. İlkokula giderken, biraz toplucaydı, saçları iki örgülü. Mendili bembeyaz hep cebinde. Tahta başında öğretmeninin sorusunu cevaplayamayınca efendice yere baktığı. Zemindeki taşları ezberlemişti. Nedense annesi okul durumundan tamamiyle habersiz gibiydi. O sadece beslenme çantasının eve boş gelmesinden ve kızının düzeninden mutlu mesut. Karne getirdiği gün karnesiyle pek ilgilenilmez, tatilde yapılacak işlerden bahsedilirdi. Karne sadece okulun o yıl da bittiğinin bir işaretiydi. Kalmışsa aynı sınıfa, değilse bir üst sınıfa devam etmesine zaten bir engel yoktu. Beşi bitirmesi hele hele ortaokul yeterdi. Göğüsler o günlerde zaten hafifçe belirginleşmişti. Artık süpürge elinde kapılara koşuyor, komşulara kahveyi annesi yerine kendi yapıp getiriyordu. Annesi onun acemice yaptığı kahveleri nasılsa öve öve bitiremiyordu. Babası

ise sabah gidiyor akşam geliyordu çarşıdaki işine. Annesinin komşularla konuştuklarından duyduğuna göre erkeğin en iyisi, 'işten evine evden işine'.

Görücüler gelmeye başladığında okul faslı usul usul kapanmıştı. Okul işinden bu kadar kolay sıyrılması kendine bile şaşırtıcı gelmişti ya neyse. Adaylarla da asıl ilgilenen annesiydi, kendine düşen sadece annesinin filtersinden geçen adayların artılarını ve eksilerini birlikte düşünmekti. Ailenin bilinirliği, maddi durumları, adayın işi ile bağlılığının derecesi, kardeşleri içinde önceliği gibi konuları bir defa da kendinin onaylaması, kafasına iyice sokması gerekiyordu. Örneğin, damat adayı evin tek erkeği mi, üç kardeşin en büyüğü mü, yoksa evin en küçüğü, ananın babanın son umudu mu. Mesele bir kaç aday arasından en iyisini seçmeye kalmıştı. En iyisi de zaten, annesinin de dediği gibi, şimdi kocası olan adamdı. Daha saçları bile dökülmemişti. Boyuysa meclis içinde utandırmayacak kadar uzun, kısa değil. Babasının çarşıdaki halıcı dükkanında çalışıyor, üç kızkardeş, ikisi evli, diğeri de çabucak evlenir. Adamakıllı bir evleri, düzenleri yerli yerinde. Memleketlerinden değilse de yakın birinden. Aklın yolu birdi, seçilecek damat belliydi. Sırayla söz, nişan, kına, düğün. Kaynanaya yakın bir ev açıldı, ev dizildi. Annesinin hazırladığı çeyizin her parçası tek tek o evde yerini buldu. İki ay sonra aybaşı görmediği için gebe olduğu anlaşıldı. İlk çocuk nur topu gibi bir kız. Evladın kız olanı hayırlısı idi. İkincisi kismetse erkek olur, dendi ama olmadı. Şimdi iki tane güzel kızı var. Baba da memnun. Üçüncüyü de nedense yapmadılar. Kocası istemeyince kendisi de konuyu hiç açmadı.

Günlerden çarşamba, Aynur Hanım için özelliği, o günün pazarın günü olması dışında bir şey değil. Kendisi her hafta olduğu gibi kahvaltıdan sonra tatlı bir gayretle, evi şöyle bir toparlayıp el arabasını kaptı mı, pazar yoluna koyulacak. Bir kaç sebze, bir kaç çeşit meyve illa ki her hafta alınacak, o da belli yerlerden. Ama eve getirdiği paketten çıkan çürük bir meyve mi olur, paranın üstünü verirkenki bir şüphe mi zaman zaman bu tezgahlar-

dan birinden diğere kayılır. Artık elma ordan alınmaz, burdan alınır. Bir süre bunun sebebi anlatılır, pazarda, yolda karşılaşp neyi kaç aldığını anlatırken sohbetin sağından solundan dahil edilecek, o kadar. Her haftaya düşen bir iki de ıvır zıvır mutlaka olur. Mutfağa, bir maşa, tahta bir kaşık, yeni çıkmış plastik bir spatula falan. Giyim kısmından bir tişört, belki birkaç çift çorap, bazı haftalar defolu bir havlu ucuza, ya da fanila-don. Ama yumurtacının adresi hiç değişmez: Birinci sokak, ortadaki yumurtacı. Pazara daha kayınvalide ile gittiği zamanlardan beri hiç şaşmaz. Zaten en sevdiği, alışverişin tacı. En az yirmi tane alınacak, bazen de otuz. Bunun kararını vermek için daha evden çıkmadan düşünmeye başlar: Dolapta kaç tane var, önündeki hafta yapılacak pasta çörek ihtimalleri. Yumurtacının tezgahının önüne geldiğinde, ki bunu alışverişin sonuna bırakır, karton ya yirmilik ya otuzluk istenecek. Yirmilik isterse gerekçesi hazır, daha geçen haftadan aldıkları bitmemiş, ama otuzluk karton isteyecekse yumurtacı nazını çekecek: Hele oradan bana bir otuzluk karton ver!

Başlar yumurtaları bir bir elden geçirmeye, seçtiği yumurta grubu en pahalısı olan değil. Ama o, içlerinden en büyüklerini seçmeye bakar, seçer de. Bazen öyle irileri eline gelir ki büyüklerin arasında öylesi bulunmaz. Tombulu olur, incesi olur, üstü pütürlüsü, kırışığı, lekeli, tarazlı, rengi kırığı, kabuğu incesi. Elden bir bir geçirdiklerinden kırığı çatlağı çıktı mı bunu tezgâha bakan çocuğa veya sahibine eski müşteri olmanın verdiği vefa ile hiç bir şey söylemeden uzatır. Bunun anlamını zaten bilirler, ben almam ama sen bunun icabına bakarsın, demektir. Böylelikle elindeki kartonu sıra sıra doldurur. Ama yumurtaları gözleriyle taramaktan eliyle yoklamaktan hemen vazgeçmez. Son dakika, iri bir tane ele geçirdi mi kartona dizili olanların arasından en ufak görünenle hemen yer değiştirir, ta ki paketlenmesi için uzatana dek. İşte o zaman evcimenliğin hazzı ile belini dinlendirir, etrafına bakar. Tezgahın müdavimlerinden karşılaştıklarına bir iki ipucu paylaşmaya ne mani: İleride güzel ispanak var, hem de beş lira. Bugün enginarcı çabuk bitirmiş,

kaldıysa hemen al, dört liraya veriyor ha. Elmanın en güzeli kösede, ama pazarlık yok. Kimseye rastlamazsa, bunları içinden geçirir.

Aynur Hanım pazardan gayretle çıkar, nasılsa ilk karşılaştığı ahibla konuşurken soluklanacak. O hafta eve gelen temizlikçinin sağlık durumu, kızının üniversite hazırlığı, diğerinin diyeti. Konuşma sırası çocuklardan, temizlikçiye kapıcıdan apartmana geçen yeni komşuya, görünceye, kaynanaya, kardeşe, kuzene. Bu özneler zinciri pek nadir kocaya dokunur. Kayınvalide tarafından birini görecektir de o da kocasını en son gördüğünden bir laf açarsa, bi zahmet. Koca, zaten işte, ne yapısın. Sohbet biter, arabaya tekrar yüklenilir. Tatlı katlanabilir bir soluklanmayla apartmana kadar çekilir. Apartmanın kapısında araba bu defa öne alınarak itirilir. Apartmanın içinde sıkıntı artık sözlere döktülür. E, artık asansörsüz ev mi kaldı Yeşilköy'de. Bu apartman da hayırlısıyla bi yıkılsa da yapılsa. Dairelere dokunulmasın canım, bahçeden biraz alınsın ne olacak? Arka bahçenin kime ne faydası var? Hem kapalı otopark da olsa fena mı? Şimdi bir dairenin bir değil, iki-üç arabası var. Hiç olmazsa birinin yeri belli olur.

Alınan öte beri daire kapısına kadar taşınır. Anahtar aranırken biraz daha sesli söylenilir. Hatta kapı kapatıldıktan sonra bile bir süre. Önce yumurtalar balkona. Sonra eller yıkayacak. Para hesap edilecek, kaç lira harcandı, çok incisinden değil, kaç tane yüzlük, kaç tane ellilik bozulmuş, o kadar. Akşam kocaya tatlı bi şikayet. İnanmazsın bugün pazarda iki yüz lira bozdurdum. Veya, buncacık şey iki yüz lira, kim inanır.

Böyle böyle haftalar, aylar geçer, yıllar olur. Ama şöyle bir oturulup konu komşu geldiğinde, kahvelerini alıp da iki çift lafın beli kırılırken söylenmez mi: Yirmi üç yıldır bu pazarda yumurtacıyım aynıdır!

EVHAM

Hava serinlemeye başladı, bulutsuz gökyüzü maviden laciverte dönüyor. Çocukluğunun sonlarında esmer bir kız; gözleri, teni, bedeni gençliğe geçişin izleriyle pırıltılı; hâlen daha mahalle arkadaşlarıyla sokakta.

Araçların uğramadığı, çocukların oyunla, kadınların dedikoduyla işgal ettikleri sokakta korna sesi duyuluyor. Kız, ilkin önemsemese de ısrarla tekrarlanan sese kayıtsız kalamayıp dönüp baktığında otomobili, otomobilin içerisindeki babasını görüyor. Şaşkınlık içerisinde biraz önce evlerinin önüne park edip otomobilden inen babasına doğru koşuyor. Babasıysa müjdeli haberi eşine vermek için kapıyı tıklatmakta. Az sonra baba, eşi ve çocuklarıyla otomobil satın aldığı haberini paylaşmıştır. Eşinin aklına otomobilleri olsa gitmek istedikleri yerlere, memleketlerine kolayca gidebilecekleriyle alakalı birkaç kez kocasıyla konuştukları geliyor şimdi. Baba, aylardır bunun için biriktirdiğini kimseyle paylaşmamış, yalnızca dostuyla. Anadolu'nun henüz sanayileşmeye başlayan bu şehrinde, istekleri için günlerce alın teri

dökmeleri gereken insanların yaşadığı mahallede, aile şimdi mutluca akşam yemeklerini yiyor, o otomobilin neler getireceğinden habersiz.

Gün doğuyor, kısa süre önce baba Kadir Bey'in yaşadığı tüm sıkıntılar gibi yüreğine dokunan ezan sesi duyulmuş, Kadir, geride bıraktığı gün yaşadıklarından arta kalan mutlulukla uyanmıştır. Az sonra dükkanına gidip işine koyulmak için otomobilindedir. Biraz acemilikle de olsa kısa süreli seyahatini tamamlayarak çok da uzak olmayan merkeze varır ve nihayet Terzi Kadir dükkanında işinin başındadır. Raflarda top top kumaşlar, askıda hazırlanmış kıyafetler vardır. Tezgâhın bir köşesindeki defterde isimler ve bu isimlere ait beden ölçüleri yazıyor. Mezura, sabun her dâim tezgâhta, makaslar hemen altında duruyor. Az sonra Kadir, kesip biçerek hazırladığı kumaş parçalarını birleştirmek için dikiş makinesinin başına geçiyor. Yıllardır diktığı onca kıyafetin verdiği alışkanlıkla kumaşları kolayca gömleğe dönüştürürken aklına yaşadıkları geliyor. Kasabadan ayrılıp şehre gelişi, önce, şimdi yakın dostu olan bir terzinin yanında çalışıp sonra kendi dükkanını açışı, dükkanındaki ilk günü. Eşi Sultan'a duyduğu aşk. Şehre göç ederken duyduğu te-reddüdü, nasıl kara gözlerindeki pırıltıya bakarak yendiği. Aynı ışık, şimdi kızı Gülsüm'ün gözlerinde parlıyor; hayat, canlılık dolu bir pırıltı bu.

Genç yaşına rağmen Kadir Bey'i iş hanındaki arkadaşları da çarşıdaki esnaf da seviyor. Herkesle muhabbeti olan, hele sıkıntısı olan biri olduğunda yanlarında buldukları kara gün dostları uzun boylu buğday tenli bu genç adamı en çok seven ise ustası. Artık tatlı bir rekabet içinde olsalar da yakın dostu için kalbinden yalnızca iyi dilekler geçiyor. Bazen baş başa vakit geçiriyor iki dost, iş çıkışları.

Sultan Hanım eşini uğurlamış ve mutfakta az sonra uyan-dırıp okula göndereceği çocuklarına hazırlık yapmaktadır. Sultan, eşine sevgi ve sadakatle bağlı, çalışkan bir Anadolu kadını. Kasabada sevip evlendiği, birlikte şehre geldiği eşine destek

olmak için evde yorgan dikiyor. Komşuların, kendileriyle aynı kasabadan olan hemşerilerinin evlerinde Sultan'ın diktiği yorganlar var.

Şehre, şehir halkına alışmış olsa da kasabasına, annesine, akrabalarına özlemi dinmiyor. Şehir birçok farklı yerden gelip yerleşen insanlardan oluşuyor. Çok kişi Kadir ve Sultan çiftinin yaşadıklarına benzer şeyler yaşamış, birçoğu onlar kadar şanslı da değil.

Bayrama iki gün var. Gülsüm ailesiyle çarşıdaki bir mağazadan yakası işli bir elbiseyi satın alır; az sonra tek katlı dükkanlardan oluşan çarşının içinden yürüyerek evlerine dönüyorlar. Çarşının sonunda nehir, nehrin üzerinde birden fazla köprü var; nehrin iki yakasında yaşayan şehir sakinlerini buluşturan. Hazırlıklarını tamamlayan aile, arefe günü yola çıkacaktır; şehirleri, insanları buluşturan (?) yola. Atalarının yaşadığı kasabaya, akrabalarına kavuşabilecekler mi?

Yolda Sultan Hanım'ın aklına önceki bayramlarda teyzelerinin ona söylediği sözler gelir. "Kızımız şehir kadını oldu." Biraz da yadırgıyorlar mı artık onu? Artık onlar gibi şalvar, önücek, atkı değil etek, ceket, başörtüsü giyiyor. Önemli miydi şehir? Yoksa sülalesiyle birlikte kalıp bir ekmeği bölüşmek miydi önemli olan? Mutlu mu şehirdeki hayatından?

İçine acı oturur ve arka koltuktaki çocuklarına bakar, çocuklar annelerine gülümser. Sultan başını öne dönerken otomobil taklalar atarak şarampole yuvarlanmıştır. Aracın içindekiler bir o yana bir bu yana savrulur; az sonra baba eşine seslenir.

- Sultan, Sultan aç gözünü...

Sultan kısık sesle cevap verir;

- Çocuklar, çocuklar iyi mi ?

Çocuklar sapaşğlamdır ve bir şekilde kendileri otomobilden çıkmışlardır. Kasabaya yakın mevkiide olduklarından hemen etraflarına yardım etme telaşında bir yığın insan toplanmış,

baba evladını onlar içerisindeki bir akrabasına emanet etmiştir. Eşini hastaneye yetiştirmek üzere bir otomobilin içerisinde şimdiki. Arka koltukta Kadir, dizinde Sultan. Çok geçmeden Sultan, Kadir'in dizinde son nefesini verir. Kadir'in gözyaşları Sultan'ın yüzüne damlar, yanaklarından süzülür. Adeta Sultan, geride eşini ve iki küçük evladını bıraktığı için ağlıyormuşçasına. Az sonra hastaneye varılır, hayata döndürmek için gösterilen çabaya cevap yok; dünya hayatında ona biçilen vakit dolmuştur Sultan için. Doktor, beyin kanaması geçirdiğinin anlaşıldığını söyleyecektir sonra.

Kadir Bey, kelimelerle ifade edilemeyecek büyük bir acı içerisinde kasabaya döner. Yanında yine eşi var, cansız soğuk bedeni... Defin işlemlerinin ardından çocuklarının yanındadır baba. Annelerinin vefat haberi günler sonra söylenir onlara; babaları da bir başkası da durumu anlatamaz uzun süre.

- Anneniz hastanede, gördüğünüz ya yaralıydı, iyileşecek, doktorlar iyi edecek.

Kasabanın bir diğer mahallesinde Sultan'ın annesi, kavruk esmer tenli kadın, feryat figan ederek kendini caddenin ortasına atmış, bir o yana bir bu yana koşturmaktadır;

- KIZIIIIIIIM, KIZIIIIIIIIIM !

Durdurmaya, sakinleştirmeye çalışanlar zapt edemezler. Bir müddet sonra küçük bir pencerenin yarı aydınlattığı odanın bir köşesinde oturmakta, donuk gözlerle etrafındakilere bakmaktadır anneanne. Pencere her zamankinden daha mı az ışık veriyor içeriye? Kasabalı henüz otuzlarında olan Sultan'ın ölümüne ağlar. İnsanoğlu neden gidenin ardından gözyaşı döker? Bu hüznün Sultan'a mı yoksa geride kalanlara mı?

- Gülsüm, Gülsüm kızım aç kapıyı.

Gülsüm kapıyı açar, karşısında annesi, davetkâr, gülümseyen bir çehreyle durmaktadır. Annem ölmemiş miydi? Gülsüm annesine sarılır doya doya. Az sonra annesi yoktur yine. Ama

mutlu olmuştur azıcık da olsa, annesini görmüştür bir kez daha her şeyi altüst eden kazadan sonra. Gülsüm'ün zihni de altüst olmuştur, önceleri de sık sık dalıp kalan kız; artık uzun uzun sessiz, donuk bakışlı, taş kesilmiş durmaya başlamıştır. Hiçbir zaman annesiyle geçirdiği o çocukluk günlerinin mutluluğuna kavuşamayacak, hep yadında taze kalacaktır o günler.

Birkaç ay sonra bir evlilik yaşanır. Kadir Bey, çevresinin de telkinleriyle hayatını birleştirmek; çocuklarının bakımı, ev işleri gibi sorumlulukların üstesinden birlikte gelmek için evlenmeye karar vermiştir. Çocuklarıysa acısı çok taze olan ailede bu evliliği; Kadir'in kimi isteklerini dizginleyememesine yormuş, onu ayıplamıştır. Üvey anne geçinilebilesi biridir belki ama babasının yanında bir başkasını görmek tahammülü zorlayan bir yükür. Sultan Hanım'ın ölümünden bir yıl geçmeden Kadir'in yeni eşi hamileliğin sonlarındadır. Kadir aşkını da toprağa mı gömdü yoksa aşk gelip geçici bir heyecan mı?

Gülsüm ilkokulu bitirmiştir. Babası kesinlikle karşıdır eğitime devam etmesine (!)

- Baba lütfen! Derslerimin hepsi pekiyi, öğretmenim de istiyor ortaokula devam etmemi.

- Gitmeyeceksin okula, bitti senin okulla işin, gitmeyeceksin, sen kızsın (!)

Kadir'in aylar sonra ilk kez bu denli şiddetli verdiği tepki kızının eğitimine engel olmak içindir. Eşinin ölümünden beri eski şen şakraklığı da sinirli halleri de gitmiş, öncelerinin Kadir'ine benzemeyen sakin, suskun, zahid biri olmuştu belki ama bu işe olabildiğince sinirlendi; hiç kız okul okur mu? (!) Ya başına bir iş gelse.

O gece saatlerce ağlar Gülsüm. Sınıfının en zeki en başarılı öğrencilerinden biridir ama babasının zihniyeti (!). Yatağının başucunda annesi oturmakta şimdi.

- Kızım, canım kızım. Üzme kendini.

- Ben okumak istiyorum anne.

Gülsümle kardeşi aynı odayı paylaşmaktadır. Az sonra odaya gelen kardeşi, yatağının ucuna bakıp gülmeyen ve bir şeyler konuştuğu anlaşılan kardeşinin haline şaşırır.

- İyi misin, neden bakıyorsun o tarafa, ne söylüyorsun?

Ağlayarak kardeşine sarılır Gülsüm. Kardeşi henüz ilkokulu bitirmemiştir ama üniversite mezunu olarak eğitimini tamamlayacak, ona babasından fazla Gülsüm destek olacaktır.

- Kadir duydu mu basma fabrikası satılıyormuş.

Dükkanadaki misafir esnaf arkadaşı dalgın şekilde gömlek dikimini sürdüren Kadir'i kendine getirir. Aklında kızının dün geceki hıçkırıkları vardır. Doğru mu yapıyordur, yoksa eğitimine devam etmesine izin vermeli mi kızının?

- Duymamıştım, neden ilgilendin ki bu haberle?

- Ustan alacakmış dediler fabrikayı.

Ustası birkaç hafta sonra fabrikanın yeni sahibidir. Birkaç yıl içinde fabrikaya bir yenisini daha ekleyecek, üretimini katlayacaktır. Yıllar içinde şehir büyümüştür. Sultanla yaşadıkları yerden başka bir yer oluvermiştir sanki birkaç yılda. Nüfus artmış, yeni caddeler açılmış, parklar yapılmıştır. Nehrin kıyısındaki sinemalar ve lunapark şehirdekilerin eğlence merkezidir. Kadir sık sık ailesiyle gelir, Gülsüm'ün gözlerinin eskisi gibi pırıldadığını görür her seferinde. Belki de şehir çok değişmemiştir, Kadir Bey şehri özümsemiştir. İşleri daha iyidir artık. Şehrin merkez semtinde apartman dairesinde oturuyorlardır. Çok az evde olan televizyonun yanı sıra ithal lüks beyaz eşyaları, pahalı mobilyaları vardır.

Çocukluğu, ilk gençliği kasabada geçen Kadir'den başka çok çok uzaklardan; Balkanlardan, Kafkaslardan gelen binlerce göçmenin yaşadığı şehirde dayanışma grupları vardır. Aynı bölgenin insanları, aynı kasabalı olanlar, hatta aynı köylüler dernekler kurmuştur, ev buluşmaları düzenlemektedir. Kendi

yörelere onlarca, kimileri için yüzlerce kilometre uzakta yemekleri pişiriliyor, adetleri yaşatılmaya çalışılıyor. Kadir de buluşuyor kasabalılarıyla.

Şehirde geçen yıllar içinde diğer bilgilerinden belki de daha fazla dini bilgisi artmıştır. Kazadan, eşinin vefatından hep kendini sorumlu tutmuş; belki de içindeki suçluluk duygusunu bastırmak, vicdanını rahatlatmak için daha sık yüzünü döner olmuştur Yaradan'ına. Camide tanıştığı biri onu teşvik etmiş, birçok dini kitap okumuştur. Artık her hafta evinin düzgün döşenmiş salonunda baş köşede Kadir oturmakta, komşulara, hemşerilerine dini kitaplardan bölümler okumaktadır. Esnaf, akrabalar, tanışlar arasındaki popülerliğine bir yenisi daha eklenmiştir; adeta bir vaiz olmuştur, çevresine tavsiyelerde, ikazlarda bulunan bir şahsiyete bürünüvermiştir. Gülsüm de bu rüzgârın etkisinde; mahallenin en büyük başörtülerini o örtüyor, tülbentle sıkı sıkı bağladığı saçlarının üstüne. Hayatın tek amacı Allah için yaşamak?

- Kapı çalıyor, kapıyı

Gülsüm'ün kardeşi heyecanla, koşarak kapıyı açmaya gitmektedir. O an Gülsüm'ün kalbi yerinden çıkacakmış gibidir. Bu heyecan bilinmeze mi, yeni bir hayata dair umutlara mı, hiç tatmadığı erkek bedenine mi? Annesinin yokluğunu hissettiği yıllar geride kalacak, onu ölümüne ölesiye seven bir kocası olacaktır artık. Sahiden öyle mi? Selim onu, o Selimi seviyor mu? Nedir sevgi? Ona karşı duyduğu his ne ile açıklanabilir? Mecburiyet? Mukadderat? Kurtuluş ümidi? Onu ne kadar tanıyor? Anneleri tanış olsa da Selim'i daha önce kaç kez gördü ki? Babası verecek mi, gerçi zaten o istedi diye. Kahve fincanını kibarca tepside alan beyaz tenli, yeşil gözlü, ince yapılı gençle birkaç ay sonra yatağa mı girecek? Evlenmek nedir? Göğüslerim yeni tomurcuklanmaya başladı, 15 yaşındayım (!). Kaldırabilir miyim cinsel ilişkiyi? Acaba nasıl hissedeceğim? Yaşıtlarım liseye başlarken ben mutfak tezgâhının başında yemek, bulaşık; sonra elinde

süpürge, bez odaları mı dolaşacağım. Zaten yıllardır yapmıyor muyum bunları, annemden sonra bütün ev işi benim sorumluluğumda değil mi? Hem artık bana adeta emir veren üvey anne de olmayacak başımda, her şey daha iyi olacak, yeni, özgür bir hayata...

- Verdim gitti. Allah tamamına erdiresin, hayırlı etsin. Düğünü de kısa zamanda yapalım, evlatlarımızın mürüvvetini görelim.

Babasının sözleri kulağından beynine ulaştı belki ama idrak etmekte, kabullenmekte zorlanacak bu yeni durumu Gülsüm evlendikten sonra bile.

Düğün gecesi Gülsüm yengesiyle beraber evine gidiyor, az sonra Selim içeri giriyor. Duvağı açılıyor, göz göze geliyorlar. Yanaklarında, dudaklarında onun parmakları sonra dudakları... Ağızları, dilleri, tükürükleri birleşiyor, karışıyor. Soyunuyorlar, kocasına sımsıkı sarılıyor o da ona; onun tenini hissediyor, sıcaklığını, kokusunu. Şimdi vücudu öpücüklere boğulmakta saçlarında parmaklar gezinmekte. Nihayet bacaklarının arasında hissediyor artık onu...

Kocasını onu ne kadar umursuyordu? Yeni evli çiftlerin birbirlerine iltifat etmekle geçerdi günleri; böyle duymuştu. Selim ona kaba değildi belki ama bunlardan uzaktı. Gülsüm ilkokuldan sonra okumamıştı. Yıllardır evde, ev işleri, dikiş-nakış ve ibadetle adeta rahibe gibi geçiriyordu. Kapalı hayatından sonra evlilik, onu derinden etkilemişti. Gece yaşadıklarının hayaliyle gündüzleri geçiriyordu. Gerçek miydi bu yaşadıkları?

Evlerine en yakın bakkaldan alışverişini yapardı. O gün aldığı pek çok şeyi taşımakta zorlandığını görünce bakkal, çırağını dükkâna bırakıp torbaları taşımada yardım etti, malzemeleri kapıya kadar getirdi ardından geri döndü. Gülsüm'ün içinden şunlar geçti:

Aranda mesafe olmalı Gülsüm, mahalleli görse ne düşünür. Dur dönme mutfağa kadar da yardım et desem. Ya yakınlaşmaya

kalkarsa? Gülsüm'ün kalbi korkuyla titredi.

Selim'in uzak yakın neredeyse tüm akrabası şehirdedir. Kasabadaki imkansızlıklar onları tek tek şehre itmiş, yeni geldikleri yerde düşe kalka hayata tutunmuşlardır. Sık sık Selim'in akrabalarına yemeğe, akşam oturmasına gider yeni evli çift. Gülsüm'ün yeni akrabaları, eski kasabalı hemşerileri. Bu akrabalar içinde ne güzel kızlar vardır, boylu endamlı. Kocasının gözleri onlara doğru mu bakıyor? Göğüsleri kıyafetlerinden belli oluyor mu? Kendi göğüsleri görülüyor mu sahi? Yok, hayır ev içinde de olsa başörtüsünü çıkarmaz. Kıyafet, başörtüsü ve diğerleriyle bilmem kaç kez üst üste örtülü vücudu. Kendinden daha güzeldi o kız.

Birkaç gün sonra gece uyandı Gülsüm, yatakta yalnızdı. Kocasının nerede olduğuna bakarken onların sesini duydu az sonra gördü tüm gerçekliğiyle. Geçen gün ziyaretlerine gittikleri uzak akrabaları Selim'i yatağa davet ediyor. Az sonra ikisi sevişiyorlar, gözü önünde hem de kendi evlerinde. Bu sırada lavabodan yatağa doğru yürümekte olan Selim, gözleri koridorun bir noktasına takılmış öylece duran Gülsüm'ü görür. Gülsüm Selim'i yanında görünce:

- O nerde.

- O kim Gülsüm.

- O kız, yataktaki. Ağlayarak dökülmektedir ağzından bu sözler.

- Sen kâbus mu gördün? Kocası sıkı sarılır çok sevdiği eşine, neler saçmalıyor karısı?

- Selim hep benim yanımdasın ve biz hep birbirimizin değil mi?

- Tabii ki karıcım, gel elini yüzünü yıkayalım, iyisin değil mi?

Gülsüm suyu yüzüne hızlı hızlı çarpmaktadır, beyninde yarattığı bu görüntülerin silinmesi için. Neler oluyor?

.....

Gülsüm eşiyile hastanededir. Doktor:

- Evladınız olacak, tebrik ederim.

- Benim mi, benim mi çocuğum olacak, anne mi olacağım ben şimdi!

Heyecanla bu kelimeler dudaklarından dökülürken ruhu hiç hissetmediği bir hisle çalkalanmakta, kalbi 10 yıl önce arkadaşlarıyla ip atlarken kapıldığı duyguya benzer çırpınmakta, benliği, kendisine laf atan yaşça büyük oğlanları bile payladığı o çocukluk günlerindeki gibi, âdeta bir zafer edasıyla kabarmaktadır.

- Eşiniz ne kadar mutlu oldu, böylesine ender rastlıyorum, ne mutlu size.

Selim'inse mimikleri gibi ruhunda da hafif bir kıpırdama.

Halen çocukluktan çıkmamış vücudundan bir çocuk dünyaya getirmek için kendini kaybeden güzel Gülsüm'ün bacakları arasından kaldırılan bebek, yumuk gözleri, çırpınan minicik elleriyle annesinin kucağına verilmiştir. Gece yarısıdır, sağlık personeli odayı terk etmiştir, yan odalar bile boştur. O gece eşi ve diğer tanıdıkları refakatçi olmamış, Gülsüm ve bebeği kadrine terk edilmiş, yapayalnız kalmıştır.

-İmdaaaaat, yardım edin.

Kırmızılar içinde uzun dağınık saçlı bir kadın bebeği ısıırıyor, işkence ediyor sonra kendi üzerine oturup boğazını sıkıyordu. Bağırarak, haykırmak ister ama sesi çıkmaz, başka bir dünyadadır; uyanmak ister uyanamaz. Sonra karaltılar içinde bebeğini kanlar içinde ölmüş halde görür. Az sonra zihnine kazınan birden fazla adam görür. Gülsüm'e tecavüz ederler. Sürekli yardım çığlıkları atmak içinden gelip hiçbir şey yapamaz.

Gün ağarır, sabah olur. Nihayet gelebilen hemşire iyi olup olmadığını sorar Gülsüm'e, mırıltı gibi birkaç kelime dökülür dudaklarından. Az sonra kapıda kocasını görür ve ona şöyle bağırır.

- Onlar gitti, biz kaldık. Onlar buradaydı gece.

Selim eşinin vaziyetinin nasıl düzeleceğinin çarelerini aramaya dursun, Gülsüm zaten pek de iyi olmayan psikolojisini bu geceden sonra düzeltmeyecektir. Geçen aylardan sonra Gülsüm'e paranoid şizofreni teşhisi konur. Birkaç yıl sonra ikinci çocuğunu da kucağına alır Gülsüm, 19 yaşındadır. Akıl hastanelerinde haftalarını geçirirken çocukları annesiz büyüyecektir.

Selim ve kız kardeşi kamyonetin başında kışın yakılacak kömürleri indirmektedir. Az sonra Selim'in kardeşi banyoya girmiştir ellerini yıkamak için. Gülsüm, banyoda kız kardeşe beraber olan bir erkek görür, olanca gücüyle bağırma küfürler etmeye başlar. Kız kardeş apar topar evden kaçar, canını zor kurtarır. Gülsüm bununla yetinmez, az önce gördüklerinin intikamını alma hissi ile doludur. Kendi evinde fuhuş yapan bu akrabası cezasız mı kalmalıdır? Cezası bellidir, ölüm (!). Evindeki en keskin bıçağı alır, kaynanasının evine doğru yola çıkar; kaynanasıyla beraber yaşayan kız kardeşi öldürmek için (!). Az sonra sokaktan bulduğu taşlarla kaynanasının camlarını kıran Gülsüm, tüm gücüyle ahşap kapıyı da kırmayı başarmıştır.

- Annee, anne. Üzerimize geliyor, öldürecek bizi. Birisi dursun, bıçak var elinde.

Kız kardeş gök gözlü kaynananın arkasına saklanmıştı.

- Bir şey yapamaz, korkma.

Gülsüm nasıl ceza verdiğini göstermek için iki çocuğunu da sürükleye sürükleye peşi sıra getirmiştir, onlar da yanındadır.

- Aaaaaahhh

Ablası, Arda'nın gözünü kapatmıştır, bıçağın kaynanaya doğru savrulduğu o an. Kaynana yaralanmıştır, ama şikayetçi olmaz gelininden; büyüklük gösterir. Az sonra iki ambulans gelir. Biri Gülsüm'ü ruh ve sinir hastalıkları hastanesine, diğeri kaynanayı karnındaki hafif kesiği tedavi etmek için acile götürmek üzere.

Hastanedeki doktorlar Gülsüm'e birçok tavsiyede bulunur,

sohbet edip vaziyetini tetkik ederler. Farklı ilaçlar ve iğneler tatbik ederler. Geçen haftaların sonucunda iyileşme seyrinden memnun olmadıkları için elektroşok tedavisinin uygulanmasında sakınca görmezler.

Yaklaşık iki ay sonra Arda ve Selim, Haydarpaşa'nın merdivenlerinden inmekte; karşı yakaya geçmek için binecekleri vapuru beklemektedir.

- Baba, deniz! Biz bu şehre neden geldik?
- Anneni hastaneden almak için.
- Baba, annem deli mi?

Arda'nın soruları şimdi olduğu gibi çok kere cevapsız kalacak; Arda, annesi Gülsüm'ün anlattığı hikayeleri yıllar boyunca gerçek sanacak, doğruyla yanlış ayırt etmekte zorlanacaktır.

Baba ve oğul Bakırköy'dedirler. Gülsüm kendi şehirlerindeki hastaneden buraya sevk edilmiştir. Haftalardır yattığı odadan biraz sersem çıkar ve kocasına sarılır. Üçü saatlerce yürürler. Sonunda ikisi öpüşür, çocuk onları izlemektedir sadece, şaşkıncaca. Daha önce görmediği ve bir daha hayatının sonuna değin göremeyeceği o sahneden. Kadının dudaklarından fısıltıya benzer şu kelimeler dökülür:

- Beni bırakma olur mu?

Selim, Gülsüm'ün durumuyla, hastanede kaldığı müddetçe iyi olsa da kısa sürede tekrar hastalığının nüksetmesiyle dertlidir; çaresizliğe, acıya saplanmıştır. Kimden destek bulmalıdır? Geçen yıllar içinde Gülsüm'ün babası da vefat etmiştir. Çocuk yaşta evlendiği bu öksüz, yetim kızı iyi edebilecek midir? Kimileri Gülsüm'ün durumundan onu sorumlu tutar. Kimileri sık sık seyahat etmesini, gezmesini önerir. Kimileri ailenize büyü yaptılar der (!). Kimileri cinci hocalara gitmelerini salık verir (!). Tıbbın çare bulamadığı bu hastalığa bunlar mı çare bulacaktır sahiden? Bilim, beyni keşfedebilmiş midir? Eğer bu bir ruh hastalığıysa, ruh nedir? Ruh var mıdır?

Şizofreni, gerçekte olmayan sesleri duyar, gerçekte olmayan mekânlarda bulunur, kişilerle görüşür, gerçekte olan kişilerle yaşamadıklarını yaşamış sanır; hülâsa gerçeküstü hayatlar yaşar. Ona, “Bunlar yok, olmadı, sen sadece evhamlarının esiri olmuşsun, hayal görüyorsun” demeniz nafiyledir. Çünkü gerçekle gerçek dışını ayırt etmesi çok zordur ya da imkânsızdır.

Selim’in elinden hasta olduğunu kabul etmeyen eşinin iyiliği için doktorun verdiği ilaçlarını bir şekilde kullanmasını sağlamak gelir. Bunların içinde karısına zorla iğne yapmak; ilaçları çay, kahve gibi içeceklerin içerisine karıştırmak da dahildir. Bir de ilgisiz karakterini değiştirebilse, tüm kalbiyle eşini sevebilse...

Çocuk gelin vakalarının, cinsiyet ayrımcılığının yaşanmadığı,
Kırsala, kırsal kalkınmaya önem verildiği,
Köhnemiş tüm zihniyetlerden uzak, eğitilmiş, zihni hür,
Beden ve ruh sağlığı yerinde bireylerin yetiştiği,
Gerçek aşkların yaşandığı toplum idealine ...

GÜNEBAKAN

Sesler geldi geçti bana dokunmadan, bedenimde metal soğukluğu. Yavaş yavaş gözlerim kapandı.

Annem sarıldı sımsıcak göğsüne bastırdı. Babam saçlarımı kokladı. Benden daha mutlusu yok. Uçuyorum. Annemle babamın yarattığı sevgi bulutu yağdı yağacak, az kaldı toprağa kavuşacak. Bedenim her saniye daha da soğurken, kalbim sımsıcak.

Hayatımın filmini izlerken artık kumandada istediğim anı durduran, bilinene giden geri tuşundan başka tuş kalmadı. Sıkılıp ya da meraklanıp hızlıca izlemek, sabırsızca sonunu görmeyi istemek, hayal kurmak, sahneyi kendince kurgulamak yok artık. “İyi hissettiren” film kategorisinde başlayan hayatımın bir anda kadroya giren “deli-kanlı” karakteriyle nasıl dram filmine dönüştüğünü anlayabilmiş değilim.

Üniversiteye girdiğim sene başladı her şey. Ne güzel ümitlerle kaydolmuştum hukuk fakültesine. Yaşadıkları onca haksızlıklara rağmen anne-baba-

mın adalete olan inançları hukuk fakültesine giden yol olmuştu bana. Babam, maddi ve manevi anlamda doğuştan şanslı; dededen zengindi. Bu şansı kendi de çok iyi kullanmış, iyi bir eğitim almıştı. Bütün yaşamı boyunca her canlı için adil yaşam hakkı mücadelesi verdi. Hakkında açılan davaların sayısını babam bile bilmiyordu. Aile dostu avukatının dilinden düşürmediği tek cümle; kanunlar karşısında babamın hiçbir suçunun olmadığı, anayasanın temel ilkelerinden olan düşünce ve inanç özgürlüğü çerçevesinde suçsuz olduğu idi. Babam, hakkında açılan davalardan ceza almadı ama hak ettiği atamayı alamadığı gibi erkenden emekli edildi. Bu durum bana adaletin yazılı kanunlarla birlikte hayatın her alanında vicdanlı insanlarla mümkün olduğunu düşündürmüştü.

Tarihi üniversite kapısının önünde toplanan kalabalık arasında önce sesini duydum “adalet ve vicdan” diyordu. Sese doğru yöneldim. Arkadan gördüm onu. Grubun yıldızı, ışık saçıyor etrafına, o konuşuyor herkes dinliyor. Uzun boylu, kıvrıkcık saçlı, temiz ve şık giyimli. Bir insan arkası dönükken nasıl bu kadar etkileyici olabilir? Aniden yüzünü döndü. Göz göze geldik. Birden korktum, acaba hissetti mi bakışlarımı? Yüzünü saran müthiş bir gülümsemeyle “yenisin galiba” dedi. Böyle başladı ilk karşılaşmamız. Şimdi düşünüyorum da ben onu hep arkadan görmüşüm ilk karşılaşmamız gibi. Güne bakan aydınlık tarafını hayal etmişim. Karanlık yüzünden saklanmak için.

Düşüncelerini ifade etmekten korkmayan vicdanlı ben, nasıl oldu göremedim bütün bu vicdansızlıkları. Bakabilseydim beni sevenlerin gözüyle ona. Parıltısı kör etmeden beni. Ne zaman kendimi sevmemeye başladım yanında, anladım her şeyi. Kızgınlığımın kendime değil, ona olduğunu. Annesine bağırdığında, taksiciyi tartakladığında, garsonu küçümsediğinde şefkatimle sarıp sarmalamak yerine, soru işareti koysaydım her hareketine.

Bana el kaldırdığı gün kararımı verdim. O da sezdi bir şeylerin değiştiğini. Ona şefkatim, kendime kızgınlığım kalmamıştı.

Aklımda tek soru; kendini koruyamayan bir avukat müvekkil-lerini nasıl korurdu? Anlamıştım, baba olmayı para vermek sa- nan, sevgisiz babasından gördüğü şiddetin onda yarattığı korku- yu ve acıyı başkalarının gözünde görünce iyileştiğini. Vicdanın olmadığını.

Sabah evden çıkıp, akşam evine dönen birinin sıradanlığıyla ana-baba evime geri döndüm. Hiçbir yerde bulamadığım ev ko- kusunu çektim içime. Tek soru sormadı annem babam.

Sanki açık tarihli bir senet gibiydi geri döneceğim. Benim dı- şımda herkesin bildiği. Sarıp sarmalandım. Yaralarım kabuk tut- maya başladı. Ara sıra mesaj attı. İstemedim tekrar görüşmeyi.

Tam altı ay sonra bugün, daha güvenilir olur diye sahibi ak- rabamız olan evimizin yanındaki otelin lobisinde buluştuk. Yumuşak renklerden oluşan dekorasyon ve yüksek tavanlı ay- dınlık ortam bile içimdeki sıkıntıyı ferahlatmadı. O da gergin- di. Bizi uzaktan izleyen ve gerilimi hisseden temiz yüzlü garson ne isteğimizi sordu. İkimiz de su istedik. Masumiyet simgesi bembeyaz kâğıt üzerindeki her harfin özgürlüğüme beni daha da yaklaştırdığını düşündükçe gerilimim azaldı. Kâğıtları su bardaklarını kenara çekerek ona doğru uzattım. Elini cebine attığı an, içimi müthiş bir mutluluk kapladı. Okumadan, itiraz etmeden kalemini çıkarttığını düşündüm... Gördüğüm tek şey tavana doğru hınçla yükselen elmas parlaklığındaki keskin bı- çaktı. Temiz yüzlü garsonun koşar adım uzaklaşan ayak sesle- rine başkaları da karıştı. Bütün sesler benden önce gitti. Bense kırmızı ve yalnızdım. Çok üşüyordum. Uzaklarda bir yerlerde anne babamın çığılığı yankılanıyordu.

İKİ KONUŞMA

Siyah ceketinin iç cebinden çıkardığı ıslak mendille terleyen avuç içlerini sildikten sonra gri kravatını düzeltti ve oturduğu kanepeden dâhil olduğu ofisi gözlemlemeye başladı. Tam karşısında duran geniş masanın ardında tahtı andıran bir makam koltuğu; masanın hemen önünde ise karşılıklı duran iki koltuk bulunuyordu.

Altın varaklı mobilyalarla döşenmiş çalışma ofisindeki mühendisin heyecanlı ve tedirgin bekleyişi patron olduğunu tahmin ettiği kişinin kendinden emin bir tavırla içeri girmesiyle sona erdi.

Yakası açık beyaz gömleği, gece mavisi dar paça pantolonu, babet çorap üzerine giydiği siyah ruşgan ayakkabısı, hakiki deri siyah kemerinden müteşekkil gösterişli kıyafetiyle dikkat çeken genç adam, özgüvenli bir biçimde genç mühendisle tokalaştıktan sonra makamına geçti. Elindeki sigara paketini, oltu taşı tespihini, pahalı gri çakmağını, son model arabasına ait anahtarını ve büyük ekranlı cep telefonunu masaya bıraktıktan sonra önündeki iş başvuru belgesini incelemeye koyuldu.

Aile şirketinde üst düzey yönetici olduğunu altını çizerek belirten genç adam, mühendise hangi fakülteden mezun olduğunu, yabancı dil bilip bilmediğini sordu. Esasında özgeçmiş okusa öğrenebileceği malum soruların cevabını mühendisten alan yönetici, sakalını sıvazlayarak şirketini öven uzunca bir beyanata başladı.

Kendini “CEO” zanneden şahsın sözlü beyanamesi içerik değişikliğine uğrayarak övgü evresinden nasihat evresine doğru evrilmeye başladı. Söz konusu aile şirketinin yurt dışı bağlantısı olmamasına rağmen dil öğrenmeyi; adını telaffuz etmekte zorlandığı bilgisayar destekli çizim programı hususunda tecrübe kazanmayı; “prazantabl” ve “rantabl” olmayı genç mühendise öğütleyen sözüm ona yöneticinin kafa öğüten konuşması iş müracaatlarının olmazsa olmazı “Biz sizi ararız” cümlesiyle sona erdi.

Olumlu sayılamayacak bir iş başvurusunu daha geride bırakan mühendis, çok katlı cam binada bulunan ofisten ayrıldıktan sonra bindiği halk otobüsüyle orta gelirliilerin yaşadığı mahallesine doğru bir saatlik şehir turuna çıktı.

İkâmet ettiği dairenin kapısını anahtarla açmasıyla ağır bir misafirin ağırlandığını anlaması bir oldu. Ceketini emektar vestiyere asıp elini yüzünü yıkadıktan sonra salona geçti. Pek de içten olmayan bir ifadeyle misafire zoraki “hoş geldiniz” dedikten sonra siyaset gündemi konulu sohbetle kulak misafiri olmak mecburiyetinde kaldı.

Annesinin ve babasının nezaket icabı dinlediği konuk muhtemelen sigara içmekten çatallaşan sesiyle sürekli konuşmakta, tenkit ve şikayet içerikli tümceler sarf etmekteydi. Burun direği sızlatan parfümü, abartılı makyajı, yakasına iliştirdiği naldan hallice rozeti, demode pötikare vatkalı ceket, tıpkı tırnakları gibi kızıla boyanmış fönlü saçlarıyla ülke yönetiminden memnun olmadığını dile getiren hanımefendi, üyesi olduğu siyasi partinin iktidar olmasıyla yönetsel sorunların çözüleceğine inanmaktaydı.

Gençlerin ise üzerine düşen görevi yapmadığından, memleket sorunlarına duyarsız kalarak gündelik yaşadığından, cep telefonu ile oynamaktan başka bir eylemde bulunmadığından yakınan hanımefendiye “Sen gençken ne yaptın da beni eleştiriyorsun?” dememek için kendini zor tutan genç mühendis müsaade isteyerek odasına çekildi.

Sığınak diye nitelendirdiği odasında tuşsuz olmasına rağmen tuş olma yönünde emin adımlarla ilerleyen akıllı görünümlü telefonunu kurcalayan genç adam, telefonundan önce tuş olmuş bir vaziyette yatağına uzandı. İktisadi istiklalini sağlayamaktan mütevellit istikbal kaygısı duyan, yüksek tahsili için ailesinden havale yoluyla tahsil edilen yüksek meblağların kâr etmemesine sebep olanları Mevla’ya havale eden genç adam, gün içerisinde maruz kaldığı iki konuşma sebebiyle birilerine tekme tokat dalamamanın acısını derin bir uykuya dalarak çıkardı.

MÜHENDİSİN MATEMATİĞİ

Matematik, dedi çocuk, gökyüzüne doğru kaldırdığı başının açısı, çok uzaklardan düştüğünü öğrendiği yağmur damlalarının hızı, ayaklarının bastığı çimlerin hışırtısı, hatta bunları düşünürken zihnindeki nöronların alışverişi. Tüm bu kelimeleri, merakla karıştırdığı kitaplarda okumuştur. Her şeyin bir matematiği olmalıydı. Hatta bu düşündüklerini bir gün kaleme alırsa, kalem tutan parmaklarının ve bu yazıları okuyanların göz hareketleri. Her şey sayılarla izah edilebilir miydi? Öyle görünüyordu. Hoşuna gitti bu düşünce. Neden olmasındı.

Herkes uyuyor yani ortalık sessizdi. Sadece sabahın sessizliğinde varlığını belli eden kuşlar ve civıltıları. Öyle saatlerde anlıyordu, bu canlıların var olduğunu, yaşadıklarını. Kuş, diyordu ama ne kuşu, cinsi, türü, cinsiyeti nedir bilmiyordu, kuştur işte. Halbuki, birçok kuş türü vardı doğada. İnsan haşır neşir olmadığı konularda, bilgi sahibi de olmuyordu. Neyse, aklına anlık girip çıkan bu düşünceleri kafasından uzaklaştırdı. Matematiğe, sayılara, hesaplara yöneldi tekrar, doğayı düşünmenin

sırası mıydı şimdi. Hayatın her alanında sayıların ve o sayıların birbiriyle var olabilecek ilişkisini keşfetmişti şimdi. Bunu daha derinlemesine düşünmeliydi. Hayatta ne matematiğe aykırı davranırdı; saatlerini, günlerini bunu düşünerek geçirecekti. Tatil boyunca ilgisini çekecek çok güzel bir konu bulmuştu. Yerinde zıplayarak, ayaklarını kuvvetli bir şekilde yere çarparak, bu heyecanını da dışarı vurmaktan geri kalmadı.

Bu mutluluğu, annesinin yanına sokularak, güvenini hissederek, taçlandırmak istedi. Mutlulukla evin bahçe kapısından, evin içine, mutfığa girdi. Kendi odasında uyuyan kardeşinin fısıltı halinde gelen horultusu zar zor duyuluyordu. Sessizce merdivenleri çıktı ve anne babasının yatak odasının kapısını hafifçe itti. Neden her şeyi sessizce yapmak zorundaydı, yorgundu çünkü annesi.

Yatağına uzanmış annesini, pamuk gibi annesini izlemeye koyuldu. Onun yanında güven duyuyordu, uyusa da varlığı yeterdi onun. Onu her daim koruyup kollayacak birisi değil miydi, her hatasında yanında olacak kişi. Sahi büyüyünce, ne olacaktı. Şimdi gittiği okulda, sınavlarda bilemediği soru olduğunda annesi, sadece; daha iyisini, bir sonraki sınavda yaparsın diyor, başını okşuyor ve şefkatle bakıyordu. Büyüyünce, kocaman adam olduğunda, sınavlar değil de, bu sefer başka insanlar olacaktı, ya yanlış bir şey yaparsa, annesi gibi davranır mıydı başkaları ona.

Bunun için kocaman insan olduğunda, her şeyi o bilecek, kimse ona kızamayacaktı, o kızacaktı gerekirse. Doğru ya; çok güçlü olursa, kimse ona dokunmaya, söz söylemeye cesaret edemezdi. Bunun için de çok çalışmalı, şu söyledikleri, sanırım 2 yıl sonra gireceği sınavda çok yüksek puanlar almalıydı. Öğretmeni, neredeyse her hafta tekrarlıyordu, sınavında başarılı olursanız, iyi bir okula, oradan da iyi bir üniversiteye gidip, dilediğiniz mesleği yapabilirsiniz diye. Sanırım o zaman sakalları da çıkmış olurdu, şu televizyonlarda gördüğü, gözlüklü ve sakallı tipler vardı, ne karizmatiklerdi. Zengin de olabilirdi, büyük bir fabrikada, kravatlı, ışıltılı ofislerde çalışır, şu dizilerde rastladığı gibi

kahvesini yudumlayıp, toplantılar yapabiliirdi. Güzel de sevgilisi olurdu haliyle. Hem yakışıklı, hem başarılı, hem de zengin birisini canlandırdı gözlerinin önünde.

Ne saçma hikâyelerdi bunlar. İzlerken hep demez miydi babası, beyinlerimizi yıkıyorlar, diye bu aptal kutusundaki saçma sapan dizilerle. Kendisi de izliyordu ama.

Hemen doğruldu yataktan, doğruca kendi odasına gitti, kitaplığının bulunduğu duvara yöneldi ve en sevdiği, babasının asla atmaya kıyamadığı ansiklopedilerden rastgele bir cilt çekti. Gelişigüzel okuma yapmaya bayılıyordu, bu bilgi definelerinde. Birbirinden çok farklı konu başlıkları, sadece harf sıralamaları nedeniyle, ardışık yer alıyordu sayfalarda. Hiçbir konunun bir-biri ile bağlantısı yoktu, mesela, herhangi bir çiçek türünün içeriğini okuduktan sonra, arkasından geçmişte çok eski zamanlarda yaşamış birisinin hayatı ile karşılaşabilir, aynı anlarda, çok farklı bilgi alanlarına uğrayabilirdiniz. Okumayı seviyordu, alakalı alakasız, sürekli okumak, her okuduğu cümleyi, ileride işine yarar diye heybeye atmak değildi amacı, okumak ona heyecan veriyordu. Sanki sınırsız bir odalar, hücreler diyarında, birçok kapıyı, açmak gibiydi. Odalardan odalara geçiş var ve odaya girdiğinde ne ile karşılaşacağını bilmiyor ve bu hücreler arasındaki bağlantılar, o okudukça kuruluyor, geliyor veya değişiyordu. Ansiklopedi okumak da öyle bir şeydi, bir sele tutulmaktan farksızdı.

Rastgele açtığı cildin konu başlığı; 'mühendis' idi. Yüzünde tatlı bir gülümseme oluştu, biraz önce sayılar diyordu, insanların çalıştığı binaları, odaları düşünüyordu, şimdi de karşılaştığı metin; mühendis'i anlatıyordu. İlginç bir tesadüftü.

Okumaya başladı hemen.

Mühendis, insanların her türlü ihtiyacını karşılamaya dayalı çeşitli yapılar yol, köprü, bina, peyzaj, çevre gibi şehircilik ve imar dışı alanların ilkeleri, bayındırlık; tarım, beslenme gibi gıda; fizik, kimya, biyoloji, elektrik, elektronik gibi fen; uçak, gemi, otomobil, motor, iş makineleri gibi tek-

nik ve sosyal alanlarda uzmanlaşmış, belli bir eğitim görmüş kimse.

İnsanların ihtiyacını karşılamaya yönelik çalışmak. İçinde muazzam bir heyecan uyandırdı.

Bu ansiklopedilerin de hoş kokusu vardı böyle. Her sayfayı çevirdiğinde, aynı koku güçlü bir şekilde burnunu sarıyor, ciğerlerine doluyordu. Bir de bu kitaplar, çok fazla ağırdı, ancak sayfaları tek tek çevirirken ne kadar hafif olduğunu anlıyordu. İncecik sayfalarda, binlerce, milyonlarca kelime, bilgi hazinesi. İnsan okumaya doyamazdı. Bu kadar kelimeyi yine televizyonlara çıkan o insanlar mı yazmıştı ya da bir sürü gözlüklü insanlar, masalarına geçmiş ve kalemleri ile günlerce bu satırları mı doldurmuştu. Hayran kaldı bu bilgeliğe. Mühendisler gibi bu insanlar da tüm dünyaya fayda sağlamıştı, bildiklerini, öğrendiklerini aktararak.

O anda, zihninde, yıldırım gibi, matematik kelimesi çakıverdi. Sayı mı, rakam mı demek idi bu matematik dedikleri. Elindeki cildin başlangıcı da M harfi olduğu için, yeni bir kütleyi raflardan almaya gerek duymadan, matematik kelimesine doğru heyecanla sayfaları çevirmeye başladı. Matematik, kelime olarak Yunanca olup; bilgi, çalışma, öğrenme anlamına geliyordu, yani sadece sayılar veya rakamlar demek değildi.

Bu düşünceler içerisindeyken birden içeriden, annesinin kendisine seslendiğini duydu. Bu tınıyı özlemişti, elindeki o ağır kütleyi kenara bırakıp, heyecanla odaya koştu ve anneciğinin kucağına doğru kollarını uzattı. Akşam geç geldikleri için, annesi bayağı yorgun olmalıydı. Babasını, hastanede bırakmışlar; dedesi, onun yanında kalmıştı. Hastane merdivenlerinden aşağıya doğru adımlarını atarken, geriye dönüp baktığında, bazı amcaların da -babasının arkadaşları idi sanırım- dedesinin yanına oturmuş, düşünceli bir şekilde yere baktıklarını görmüştü. Doktor, annesi ve dedesine bir şeyler anlatırken; onlar da başlarını uzatmış, doktorun ne dediğini dikkatle dinlemişlerdi. Üstlerindeki kıyafetler, babasının her gün işe giderken giydikle-

rine ne de çok benziyordu, sadece, biraz daha koyu renkli ya da biraz daha açıktı. Farkları sadece buydu. Yanı başlarında bekleyen iki polis de hem ellerindeki cep telefonları ile konuşuyor hem de doktorun ne dediğini dinliyordu.

Sahiden babasına ne olmuştu. Dün hastanede onu neden bıraktıkları. Annesinin gözleri dolmuştu ilk telefon geldiğinde. Yolda ağzından tek kelime çıkmamış, başına geçirdiği örtüsü ile kendisini kolundan tuttuğu gibi evden dışarı çıkmıştı. Yolda da dedesini telefon ile aramış; kaza geçirmiş falan demişti. Otobüste de hıçkırarak ağlamış, "Allah'ım ne olur, ona bir şey olmasın" demişti. Sanırım, babasını kastediyordu. Ne olacaktı ki, o çok güçlüydü, ona bir şey olmazdı. Yine matematik geldi zihnine, güç demek neydi, 5 mi 10 mu 100 mü yoksa 1000 mi ? Babası, milyon gücündeydi, onu kimse yenemezdi.

Annesinin, başını okşadığı elleri, onu kendisine getirdi, düşüncelerden sıyrıldı ve annesine:

- Anne. Babamı neden hastanede bıraktık ? O, ne zaman gelecek, diye sordu.

Annesi, eğilip, gözlerinin içine bakarak,

- En kısa sürede gelecek oğlum. İyileşsin, hemen yanımıza gelecek. Gidip, hemen onu alacağız, dedi.

Çocuk, babasının gücünden emindi ve gelecekti. Ancak o kuvvetli babası, neden hastaneye gitmişti.

- Anne, babam neden hastanede, peki. O amcalar neden gelmişler? Çok seviyorlar sanırım babamı.

Annesi gülümsedi.

- Sevilmez mi oğlum. Onlar, babanın iş arkadaşları. Yani aynı yerde beraber çalışıyorlar. Baban da, iş yerinde bir kaza geçirdi. Kolu acımış ve acıdığı için de hemen hastaneye götürdüler. Birazdan gider görürüz onu, hem bizi görünce de çok sevinir, giderken de onun sen sevdiğini boyozlardan alalım ona. Ne dersin ?

Bu haber, çocuğun keyfini yerine getirdi. Annesi devam etti:

- Hadi, babanla beraber kahvaltı yapmak için geç kalmayalım. Ninen gelip kardeşine bakacak, diye de devam etti.

Yol üzerindeki börekçi amcadan simit ve boyoz alıp duraktan otobüse binip hastaneye gittiler. Ama bu sefer, farklı bir binaydı, dünkü gibi çok kalabalık değildi. İnsanlar, sağa sola koşturmuştu. Merdivenleri hızlı hızlı çıktılar sanki babasından haftalardır ayrıydılar da bir an önce ona kavuşmak istiyorlardı.

Çıktıkları katlarda, kapıların üzerindeki numaralara tek tek baktılar, yine matematik ve sayılar vardı.

Odaya girdiklerinde, fark ettiği ilk şey babasının; o güçlü babasının; belirgin bakışları değil, kapıdan taraftaki omzundaki büyük sargıydı. Kolu mu yoktu, babasının, ona mı öyle geliyordu. Biraz yaklaştı, babasının kendisine bakan gözlerine değil de omuzlara, olmayan koluna dikti gözlerini. Bir kolu yoktu ve diğer kolu yerinde duruyordu. Geri çekilip, baktığında iki koldan bir kola düşmüştü babası. Eksilmişti yani yine rakamlar vardı burada da.

- Baba, kolun nerde, diye sordu.

- Kaza oldu oğlum, doktor amcalar da onu almak zorunda kaldılar.

- Peki hep böyle mi olacaksın, Yani hiç bu kolun olmayacak mı ?

- Olmayacak oğlum. Nasibimiz buymuş. Yapacak bir şey yok.

Babası ile bu konuşması esnasında, dün akşam gördüğü amcalardan ikisinin, babasının yanındaki koltuklarda oturduğunu, dikkatlice kendilerini izlediğini fark etti.

- Delikanlı, dedi yaşlıca olanı. Büyüyünce ne olacaksın sen bakayım?

- Mühendis olacağım.

-Ooo... çok güzel... İleride, vatana millet çok faydalı olursun inşallah. Neden mühendis olmak istiyorsun bakayım ?

- Matematik, sayılar, hesaplamalar, hepsi çok zevkli. Üstelik

mühendisler, insanların iyiliği için çalışmış, bugün de bunu okudum.

Çocuk, odada boş olan, hemen babasının yanı başındaki diğer yatağın üzerine oturdu.

Çevresini şöyle bir izlemeye başladı. Annesi, babasını çok sevdiği için, onun için bir şeyler almış, şimdi onları babasına yedirmek için hazırlıyordu. Bunda sevgi vardı.

Sonra, babasının arkadaşlarına baktı, babasının yanı başında, hasta halinde, onu yalnız bırakmamışlardı. Bunda vefa vardı.

O sırada, elindeki market poşetleri ile odaya giren dedesini gördü. O yaşlı haliyle, oğluna yine kol kanat germiştii, bunda da fedakârlık vardı. Ve babası yaşıyordu, hayattaydı ve yaşam vardı.

Sabahtan beri düşündüğü, her şeyde gördüğü matematik ve sayılar aslında her yerde yoktu. Yaşam, sevgi, vefa, mutluluk ve sabah duyduğu kuş sesleri, yağmur damlaları yoksa, matematik de aslında yoktu.

Kesin karar verdi, eksiki olmayan insanlar olacakti onun Dünyasında ve o da öyle bir Dünyanın mühendisi olacakti.

NENE HATUN

Tepeden tırnağa bir Anadolu kadınının öyküsü bu... Yüz yılı aşkın yaşamış bir çınarın, Erzurumlu bir Nene Hatun'un öyküsü. Sabrın ve çilenin öyküsü. Her şeye rağmen hayata sınımsız tutunmuş, öylesine yaşama sevinciyle dolu bir kadının öyküsü...

Bir insan ölünce sadece bedeni yok olmuyor bu dünyada. Tüm varlığı gidiyor. Tüm bildikleri, şahit olduğu her şey yok oluyor. Anlattığı hikâyeler, sorduğu bilmeceler, söylediği şarkılar...Hepsi bir bir unutuluyor. Eşyaları tozlanıyor. En son almak için nereye koyuyorsa orada kalıyor hepsi. Anıları yok oluyor. Her seferinde, kimi zaman heyecanla kimi zaman hüznle anlattığı anılarını bir daha hiç anlatamıyor. Eğer ben onu can kulağıyla dinlememiş olsaydım bu yazdıklarım da hiç bilinmeyecekti, kim bilir? Uğruna ne göz yaşları akıtılmış, ne çileler çekilmiş, kim bilir ne mutluluklar yaşanmış bir ömrün unutulup gitmesi ne kadar acı.

Çok küçük yaşta anne ve babasını kaybeder. Ne kadar da kolay yazması, tek cümleye sığırverdi hemen de. Bu koskoca ömürde annesizlik, baba-sızlık kaç kere kalbini tokmakladı kim bilir? Kaç

kere tüylerini diken diken etti acısı. O incecik omuzlarına ne yükler yükledi bu boşluk. Kardeşlerine bakabilmek için ocuk yaşta kadın oldu. Kötü kalpli bir ağanın evinde hizmetçilik yaptı.  şkenceler çekti. Tacize uğradı. Kardeşlerinin karnını doyurabilmek, tandıra düşmeden ekmek yapabilmek için beline ip bağlayarak pişirdi ekmekleri. K  kt , ocuktu... Bir gözü görmüyordu ama onu tanıyan herkes bilirdi, iki gözün ışığından daha çoğu vardı onun tek gözünde. Çoğu insanın göremediğinden daha fazlasını görüyordu göz bebekleri...

Evlendi. Çocukları oluyordu ama ölüyorlardı. Belki bakım-sızlıktan, belki açlıktan kim bilir. Köksal koydu bir çocuklarının adını, k ksalsın ömrüne o da ölüp gitmesin diye. Sonra bir heyelan oldu yaşadıkları köyde. Bu dünyada sığındığı tek yer olan evini de kaybetti. Devlet heyelandan etkilenenleri başka yerlere yerleştirdi. Erzurum'un  spir ilçesinin eski terk edilmiş bir Ermeni köyüne yerleştirildi. Ermenilerden kalma bir evde yaşadı. Özel ağaçlardan yapılmış haşerelerin giremediği ambarları vardı bu evlerin. Mistik bir kokusu vardı, içine girdiğiniz an sanki o eski zamanlara gidiyordunuz. Çok Şeyler yaşanmıştır bu evlerde, bu topraklarda. Millet-i Sadıka denen bu milletle nasıl olmuşsa yaşanmıştı kötü hadiseler. Bizzat kendi g r mcesinin başından geçenleri kendisi anlatmıştır. Ermeni zulm n  haber alan kadın kaçacak yer bulamaz, yanmış ama soğumamış ekmek tandırına girer. Üzerinin sacını örter. Hâlâ sıcak olduğu için, oraya bakmazlar diye düşünür. Öyle de olur, açıp bakmazlar. Her yer kar altında, her yer bembeyaz. Bir kadın ise sıcak tandırın içinde... Ayakları yanar ama bağıramaz, haykıramaz. Tehlike geçtikten sonra çıkıp kendini karlara atar, öyle dağlar yaralarını. Keşke ben de bizzat onun ağzından bir kere daha dinleyebilsem bunları, o anlatırken ahlanamamak, ağlamamak mümkün olmazdı çünkü.

Neleri gördü, nelere şahit oldu bu Nene Hatun. Keşke hiç usanmadan dinleseydim, unutmam dediğim her hikayesi aklımda olsaydı şimdi de.

Okuma yazması yoktu. Ama sanatkârdı, toprak kokardı elleri. Güveç yapıp satar, karşılığında evine yiyecek erzak alırdı. Hiç boş durmazdı elleri. Çok yaşlandığında bile örerdi bir yandan patiklerini. Bir bir sayardı takacağı boncuklarını. Ağzı dualıydı. Olduğu her yer neşelenirdi. Uğur getirirdi kendisiyle beraber. Ebeydi aynı zamanda. İçinde benim de olduğum sayısız kaç yavrunun hayatını kurtardı. Şubat ayının altısı, her yer daha önce hiç görülmemiş şekilde kar altında, bütün yollar izler kayıp. Bir öğretmen evinin lojmanında benim bu dünyada ellerimi tutan ilk eller o mübarek eller olur. Ne çok sıkıntı çeker doğumum sonrası. Yollarda mahsur kalır. Sobasında odun kepeği yanan bir evde incecik tek bir battaniyeyle günlerce kalmak zorunda kalır. Kimi zaman aç kalır diyemez, çok üşür ama isteyemez bir battaniye daha. Söyleyemez sobaya bir odun bir kömür atılsın diye. Öyledir eski Anadolu kadını, utangaçtır, edeptir.

Bazen üzerime katbekat battaniyeler de örtsem geçmez içimin titremesi. Onu düşünürüm. O gün onun yerine ben üşürüm san ki. Buz tutar içim. Benim için bu fedakârlığı yapmış bir anaya nasıl öderim borcumu. Ne çok severdi kolyelerimi, sahi verdiğim hediye kolye nerededir şimdi, kim bilir. Nereye koymuştu sonradan alıp takmak için?

Onu bir yerden bir yere uğurlamama çok seviniirdi. “Gelme, gerek yok” dese bile ben anlardım istediğini. Gözden kayboluncaya dek bakardım arkasından. Her defasında bu son mu diye içim içimi yiyerek sallardım ellerimi. “Seni bu dünyaya ellerimle ben aldım, sen de beni hep uğurlamaya gelirsin, bana hiç dayanamazsın” derdi. Aht etmişim ama nasip olmadı onu son yolculuğuna uğurlamak. Bu öykü ona olsun. Geç kalmış, geç yazılmış mektubum; armağanım olsun.

Tüm ışıklar söndüğünde elini açıp istediği bir duası vardı. “Karanlıkta koyma Ya Rabbi!” Hiç karanlıkta kalma, ışık içinde uyu Nene Hatun.

ÖMER ve ANNESİ

Kısıklı Köyü'nde Ömer adında on yaşında bir çocuk vardı. Ömer doğuştan tek bacağı olmadığından ve diğer bacağı güçsüz olduğundan koltuk değnekleriyle olsa dahi yürümekte epey zorlanıyordu. Bu yüzden ihtiyaçlarını giderirken annesinin yardımına muhtaç oluyordu. Annesi ondan desteğini hiç esirgemiyor, her türlü ihtiyacında Ömer'in yanında oluyordu. Ömer içinde bulunduğu durumu hiç önemsemiyor normal yaşamına devam ediyordu. Okul arkadaşlarıyla ve öğretmeniyle gayet iyi geçiniyordu. Ancak bazen onu üzen durumlar da yaşamıyor değildi.

Hava iyice soğumaya başlamıştı. Yağmurlar yağıyor, camlar buğulanıyordu. Ömer pencereden yağmurun yağışını izliyordu. Kendini normal bir çocuk gibi hayal ediyordu. Şimdi ne güzel koştururdum yağmurun altında diye iç geçiriyordu. Koşardım, koşardım hep koşardım, annem de beni pencereden izlerdi, çok mutlu olurdu diye düşünürken yağmur yavaşladı ve yerini güneşin parlaklığına bıraktı. Çocuklar daha önceden anlaşmış gibi yağmurun durmasıyla, hep birlikte so-

kağa doğru koştular. Saatlerce çeşitli oyunlar oynayıp durdular. Ömer içinden; "Ne şanslılar, istedikleri gibi koşabiliyorlar. Ben olsam hepsinden hızlı koşardım. Keşke koşabilsem!" diye düşündü.

Ömer okuldayken de çoğu zaman arkadaşlarının oyununa katılamıyor sadece uzaktan izlemekle yetiniyordu. Başlarda bu durumu çok önemsemese de zaman geçtikçe içindeki oyun oynama isteği ve arkadaşlarının onunla iletişimi konusunda yaşadığı değişimler bir takım sıkıntıları da beraberinde getirdi. Arkadaşları oyunu bozduğu gerekçesiyle oyuna katılmasını istemediler. Okula gittiği bir gün arkadaşı Ahmet onunla engeli üzerinden alay etmiş, bunu gören diğer sınıf arkadaşları bundan cesaret alarak hep birlikte Ömer'e yüklenmişlerdi. Umursamaz görünse de içten içe hayli üzülen Ömer o gün hiç konuşmamıştı. Yine başka bir gün öğretmeni sınıfta olmasına rağmen arkadaşlarının zorbalığına maruz kalmış ve iyice okuldan soğumuştur. Öğretmenin tepkisinin yetersiz kalması olayların önüne geçilmesini zorlaştırmıştı.

Ömer günlerdir konuşmuyor, sadece okula gidip geliyordu. Okula gittiği günlerde hemen yerine geçip oturuyor, dışarıya bakıp düşüncelere dalıp gidiyordu. Evdeki zamanlarında ise biraz daha mutlu gibi görünse de sonraki gün okula gideceği ve arkadaşlarının yapacakları aklına geldiği için tüm mutluluğu gidiyordu. Bir gün annesi Ömer'e okul kıyafetlerini giydirirken Ömer camdan okula giden diğer çocukları izliyordu. Annesi Ömer'in gözlerinin yaşla dolduğunu görünce:

-Neyin var oğlum, niye üzgünsün? diye sordu.

Ömer cevap verecekken birden göz yaşlarına hâkim olamadı ve annesine sımsıkı sarıldı. Konuşmaya çalışıyor ancak ağlaması buna engel oluyordu. Aslında annesi her şeyin farkındaydı ama yapacak çok bir şey yoktu. Ömer biraz sakinleşince:

- Her gün okula gelen arkadaşlarım benimle alay ediyor, benimle kimse konuşmak istemiyor, okula gitmek istemiyorum, dedi ve yine ağlamaya başladı.

Ömer konuştuğu sesi kesiliyordu. Cümlelerin sonunu bir türlü getiremiyordu. Göz yaşlarından önünü göremez hale gelmişti. Annesi bu durumu öğretmeniyle konuşacağına ve bir daha bunun yaşanmayacağına dair oğluna söz verdi. Ömer durumun farkındaydı ve bir çaresinin olmadığını kestirebiliyordu. Engelli doğmak onun seçimi değildi. Kendisini her geçen gün biraz daha yorgun ve bitkin hissediyordu. Belki de okula gitmeyecekti bir daha. Evet, beklisi de en iyisi buydu, okula gitmemek! Her gün üzüleceğine okula gitmemek daha mantıklıydı. Artık ne olacaksa olsun diye düşünüyordu.

Annesi için sonraki günlerde Ömer'i okula gitmeye ikna etmek biraz daha zor olmuştu. Yolda giderlerken yolların çamur içinde olması Ömer'in yürümesini zorlaştırıyor, koltuk değneklerini çamurdan çıkarmak ve daha sonra Ömer'i kucığında taşımak ise annesine kalıyordu. Annesi bu durumdan şikayetçi değildi, yeter ki oğlunun mutlu olduğunu, kendi başına hareket ettiğini görsündü. Ancak okul yolundaki tek engel çamur birikintileri değildi. Bahar aylarında debisi artan derenin çok da sağlam olmayan asma köprüsünden geçmeleri gerekiyordu. Dere, okul ile ev arasında geçilmesi zorunlu bir engeldi. Daha önceleri de bu dereye düşen çocuklar olmuş, bazıları çok zor kurtarılmış bazıları ise şans eseri hayatta kalmıştı. Köylüler önceleri kendi imkânlarıyla karşıya geçerken, daha sonra muhtarın gayretleriyle bir köprü yaptırılmıştı.

Dereyi geçerken annesi oğlunu tekrar kucığına almak zorundaydı. Çünkü Ömer değneklerle yürüyünce sallanan köprü dengesini yitirmesine ve dereye düşmesine sebep olabiliyordu. Bu zorlukları her gün yaşayan Ömer üstüne bir de okulda akran baskısına maruz kalınca iyice hayattan uzaklaşmış, kendi kabuğuna çekilmişti. Çamur ve köprüyü geçen Ömer ve annesi okula varıyor, annesi Ömer'i sırasına oturtuyor ve daha sonra onu tekrar almak üzere evine dönüyordu.

Ömer'in hiç sevmediği zamanlardı okulda bulunduğu anlar. İstiyordu ki kimse onunla konuşmasın, öğretmeni ona hiçbir

şey sormasın hemen zaman geçsin de evine gitsin. Bu durumunu öğretmeni biliyordu ve onu kazanmak için elinden geleni yapıyordu. O gün onunla konuşmaya çok çabaladı ancak başarılı olamadı. Diğer çocuklarla beraber oyunlara katılmasını istedi, Ömer'in buna cevabı da çok farklı olmadı. Annesi öğretmeniyle konuşmuş durumu anlatmıştı. Bundan dolayı çok fazla üstüne gitmedi, zamanla kazanacağına emindi çünkü. Annesi onu okuldan almaya gelmiş, aynı zorlu yollardan geri dönmüşlerdi. Annesi düşünceliydi çünkü Ömer'in ondan başka kimsesi yoktu. Kendisine bir şey olursa Ömer'e kim bakacak diye kara kara düşünüyordu.

Eve döndüklerinde annesi oğlunun kirlenmiş elbiseleri çıkardı, çamur içindeki ayakkabısını temizledi. Beraber yemek yediler. Annesi okuldan konuyu açacak oldu, sonra vazgeçti. Ömer kendisi konuşmaya başladı:

- Anne biliyor musun, aslında okula gitmeyi çok istiyorum. Arkadaşlarımı da seviyorum. Ama bazen bana kötü davranıyorlar, ben de o yüzden okula gitmek istemiyorum.

- Oğlum, arkadaşların kötü davranmak istememiştir. Ben öğretmenle konuşurum. Merak etme sen.

- Aslında bacağımla olmadığı için benimle arkadaş olmuyorlar. Belki bacağımla olsaydı beni severlerdi.

- Ben seni böyle seviyorum oğlum. Gel sarılayım sana.

Ömer biraz olsun rahatlamıştı. Evet kendi başına hareket edemiyor ihtiyaçlarını gideremiyordu belki ama annesini her gördüğünde yüreği sevinçle doluyordu, iyi ki annesi vardı. Bu yaptıklarının annesini çok üzdüğünün farkındaydı. Kendisi üzülünce annesinin de en az onun kadar üzüldüğünü bilmek çok acı veriyordu. Bu durumu değiştirmek elindeydi. Bundan sonra onu üzmemek için hiç ağlamayacak, hiç kimseyi şikayet etmeyecekti. Dediğini de yaptı.

Okula gittiği sonraki gün neşeye doluydu, arkadaşları ve öğretmeni bunu çok rahat gözlemleyebilmişti. Arkadaşları,

öğretmenlerinin gayretiyle yanlışlarını görmüştü. Ömer ile arkadaşlık kurmaya çalışmışlar ancak başarılı olamamışlardı. Arkadaşlarından sürekli uzak durmuştu. Bu yüzden pişmandı. Çünkü onlar aralarında gülüp eğlenirken hep onlardan uzak kalmış, aralarına katılmak istememiş, onların onu kabul etmeyeceğini düşündüğünden ne zaman onu çağırırsalar reddetmişti. Hâl böyleyken onlar eğlenirken kendisiyle alay edildiğini düşünmüş ve okula gelmek istememişti. İşte bugün arkadaşları onu oyun oynamaya çağırmış, Ömer kabul etmişti ve bu durumdan o kadar mutluydu ki onu uzaktan izleyen annesi ve öğretmeni çok duygulanmıştı.

Ömer daha sonraki zamanlarda yalnız başına hareket etmek için çok çalıştı. Güçsüz olan bacağı yeteri kadar çaba göstermediğinden çabuk yoruluyordu. Ömer bunu fark edip bacağına çalıştırınca çok hızlı hareket edip çoğu ihtiyacını kendisi karşılamaya başlamıştı. Halen o köprüden geçmekte zorluk yaşasa da bu problemin üstesinden arkadaşlarının yardımıyla gelmeyi başarmıştı. Artık engellerini yenmiş bir Ömer vardı.

ŞAHİNKAYA

Esenköy

- Hadi babaanne bir denesene!

- Kızım ben ona nasıl bineyim? Nasıl duracağım onun üzerinde? Zor yürüyorum zaten, bana tek tekerlek üzerine mi çık diyorsun?

- Aman babaanne amma abarttın!

- Ne yaptım?

- Abarttın babaanne, bak böyle alıp gideceksin.

“Torunlarla konuşmak giderek zorlaşıyor, nereye varacak bu işin sonu” diye geçirdi içinden. Erken mi gelmişti, artık çok mu eskimişti. Ama yeterince şey gördüğünü düşünüyordu. O da bebek olmuştu, çocuk olmuştu, genç kız olmuştu ama o vakitler birer birer geçip gidivermişti.

Şimdi kız torunu ile birlikte denizin kıyısında, kum sahilin üstünden geçen yolun kaldırımın kenarına yerleştirilmiş demir muhafaza boyunca yürüyorlardı. Akla gelmez derler ama oluveriyordu işte. Babaanne olmuş, üç tane de torunu vardı

artık. Küçük oğlunun biraz daha vakti vardı. Daha evlenecek, çocuk sahibi olacak belki görecekti belki de görmeyecek. Zaman akıp gidiyor.

Güneş iyice ufka yaklaşmış kızılığfı ufka yayılmış, masmavi gökyüzünü kırmızıya boyayarak adeta denizin içine doğru yavaş yavaş kayıyordu. Bir müddet dikkatlice bakıldığında sanki kayıp gittiğı fark edilecek gibiydi.

Yaşlanınca da insan değişmeden duruyor gibi gelen bu dünyanın aslında nasıl hızla değiştiğini elinden kayıp bilinmez bir ufka doğru gittiğini daha iyi fark ediyordu. Babası da ona vaktiyle yaş ilerledikçe, haftaların gün, günlerin de saat gibi geçtiğini söylemişti. "Evet, bu şimdi gerçekten fark ediliyor" diye aklından geçirdi.

Torunun eli ile sürüp yanında yürüdüğü, zaman zaman üstüne binip hızlandığı sonra durup kendisini beklediğı iki tekerlekli, ne anlama geldiğini bilmediğı ismini telaffuz edemediğı bir bineğı vardı.

Torunu ile birlikte olmak, torununun da onunla birlikte olmayı istemesi, birlikte dolaşmaya gelmesi çok hoşuna gidiyordu. İstese o da diğerlerinin yaptığı gibi bineğine biner alıp başını gidebilirdi. Birlikte yürümeleri ara ara bir şeyler sorması, o soruları cevaplaması, içini mutlulukla dolduruyor, hayatın asıl güzelliğı, asıl zenginliğinin bu olduğunu artık biliyordu. İçindeki mutluluğı, ferahlığı bir kez daha hissetti. Durdu, torununu çenesinden okşayarak kendine çevirdi. Hissettiklerini, aklından geçenleri ona duyurmak, bir şekilde ona aktarmak istedi.

Torunu ona gülerek bakıyor ne diyeceğini merak ediyordu. Babaannesini bildi bileli ne sorsa cevap veren, çok gülmeyen, gülmesi konuşmasının arasına karışıp kaybolan biraz sert görünümlü, genellikle koyu kahverengi renklerden elbiseler, pardösüler giyen, başörtüsünü takan, yanakları biraz tombul, epeyce buruşmuş derisinin altında, babaannesinin onlara solucan dediğı, çok rahat görebildiğı damarları çıkmış ihtiyar elleri ama uzun parmakları olan, yaşına rağmen dinç olan ve dik yürü-

yen, zaman zaman da ellerini arkasında bağlayıp gezinen bir babaanneydi.

Yanlarına kalmaya gittiği bir gün evin yanındaki boş arazi-
de otlayan koyun sürüsünün önünden geçerken, bir koçun ge-
rildiğini görünce babaanesi koçun önüne geçip yan dönmüş.
Gerilen koç babaannesine tos atmıştı. İlk defa koçun nasıl tos at-
tığı orada görmüş, koç babaannesini yerinden kıpırdatamamıştı
bile, yere sağlam basıyordu. Gözlüğünü gazetenin iri yazılarını
heceleyerek yüksek sesle okurken, bir de dikiş dikerken takardı.
İğnenin deliğinden ipliği geçirmesi için eğer yanındaysa ondan
yardım isterdi. O da, bir iki sefer uğraşıp ipi geçirmeyi başarır-
dı. Bu çok hoşuna giderdi. Aslında dikiş kutusunda bu işi kolay-
laştırmak için bir alet vardı. Üzerinde bir adamın baş kısmının
kabartma resmi olan yerden tutulup bağlı olan tel uçlarını, iğne
deliğinden geçirip, diğer tarafta açılan telin arasından ipliği ge-
cirip çektin mi ip delikten geçiyor. Ama bunun hep daha zor ol-
duğunu düşünürdü.

Okumayı İstanbul'a geldikten sonra ileri yaşındayken öğren-
diğini söylemişti babaanesi.

Bir keresinde bir bankaya birlikte gitmişler, imza atamadığı
için isminin baş harfi ile soyadının yazılı olduğu mührünü kul-
landığını görmüştü. Mührü ona oğlu yani babası yaptırmıştı.

Sonra bir büfeye gidip limonata içmişler, o anda ilerde imza
atamazsa, o mührü kendisinin de kullanabileceğini geçirmişti
aklından. İsmi baş harfi de babaanesiyle aynıydı.

Seyre*

Torununun gülen yüzü onu, aynı yaşta olduğu zamanlarına
götürmüş, çocukluğunun geçtiği, çocukluğunu yaşadığı o yer-
lere. Babası o zamanlar eğitim görmüş, molla olarak anılıyordu.
Annesi ev hanımıydı. Doğduğu ev, babası tarafından yapılmış
Mengen'in bir dağ köyü eviydi. Evin arka tarafında göz alabil-
diğince kuzeye doğru uzanan bir manzarası vardı. Etrafı gene

* Mengen'e bağlı bir köyün eski ismi

tepeler ile sarılmış kocaman bir çukurluk alan gözüküyordu.

Gözü keskin olanın evin bulunduğu bu tepeden Karadeniz'i görebileceği söylenirdi. Bu manzaraya bakan insan kendisinin şu yeryüzünde bile ne kadar küçük kaldığını görebilirdi. Evin kapısından girince geniş bir alan yer alıyordu. Oturdıkları ve yattıkları odalar evin güney, daha doğrusu kible tarafındaydı. Kapıdan dışarı çıkınca evin yan tarafında sürekli akan ilkbaharda daha da kuvvetlenen çeşmeleri, çeşmenin altında akan suyla dolan, genişçe bir ağacın gövdesinden oyulmuş, rengi artık yosun yeşiline dönmüş, birbiri peşi sıra sıralanmış iki adet olukları vardı. Su çeşmeden birine dolar, üst kenarından açılan su yolundan diğerine taşar ondan da toprağa doğru akar giderdi. Alışık olmayan insan o serin suyu içip yüzünü yıkadıktan sonra akan suyu kapatmak için geri döner ama musluk olmadığını görünce hayret ederdi.

Evin kapısının önünden güney tarafa doğru giderek yükselen ve nihayetinde ormanın yer aldığı yemyeşil çimenle örtülü genişçe düzlük alan yer alırdı. İşte bu alan onların oyun alanıydı. Alanın üst kısmına doğru çıkıp sırtını ormana dönüp manzarayı Seyre (*) dalmak, o yemyeşil uzanan çimler, masmavi gökyüzü, ta uzaklarda tepeler, belli belirsiz seçilebilen köyler, evler... Sanki yeryüzünün yuvarlaklığının fark edilebileceği bu manzara, insanın gözünü doyurduğu gibi adeta ruhunu da dolduruyor, doyuruyordu. Şimdiki çocuklar, torunu bu kadar geniş bir manzarayı görebilecek, böyle bir seyirle ruh dinginliğini hissedebilecekler miydi? Daracık evler, dar sokaklar, bahçesi olmayan evler, plastikten yapılmış çimeni bile olmayan çocuk parkları, çocuklara reva görülen oyun alanlarıydı.

Tepedeki çam ormanından aşağıya doğru uzanan, sanki yeni biçilmiş çimenle örtülü düzlük alanın sağ tarafında tahta avlalar ile adeta oda-oda bölünmüş komşuların ve kendilerinin harman yerleri vardı.

Ağabeyinin çifte koştuğu öküzlerin çektiği sabanın üzerinde düven sürmek de çocukluk eğlencelerinin arasındaydı. Hızlı git-

miyordu, öğlene doğru sıcaklığın altında kalmak işi oldukça zorlaştırıyordu, ama büyükler zaten işin başındalardı. Çocuklara işin eğlencesi kalıyordu. Ona göre torununun bindiği şeyle düven arasında eğlence açısından pek de fark yoktu. Çocukların artık bunları görmesi anlaması pek mümkün değildi.

Bir de ağabeyinin ve diğer komşu çocukların kendilerinin yaptığı, gövdesi, tekerlekleri tahtadan yapılmış arabalara binmek. Aslında onu babası ormandan kestiği dalları, kuruyan ağaçları taşımak için yapmıştı. Ama ağabeyinin küçük değişiklikleri ile bir yarı arabası oluvermişti. Arabalarını düzlüğün üst noktasına kadar birlikte çekip, önce arkadan iterek hızlandırıp o meyilli arazide evin kapısının önüne kadar hoplaya-hoplaya inmek, o sürati yaşamak gibisi yoktu. Arabanın dümenine bağlanmış, sabit boynuz gibi tahtadan uzunca bir çekme kolu vardı. Arabayı sürerken dümeni, bu uzun kol havada kalacak şekilde tutmak gerektiğinden dümenin başında hep ağabeyi vardı. O da arka dingilin iki tarafına çakılmış uzunca sopalardan arabayı hızlandırmak için önce ittirip sonra da kendini arabaya çekerek dingilin üzerine çömeliyor, bazen oturuyor bir aksilik olmazsa zıplaya-zıplaya aşağıya iniyorlardı.

Bir tümseğe rastlayan ya da bir taşla takılan tekerleğin arabanın yönünü çevirmesiyle çimenlerin üzerine yuvarlanıverirlerdi. En çok yaşanan aksilik tekerleğin birinin veya birkaçının zıvanadan çıkmasıydı. Arka tekerleklerden biri çıkarsa, arabanın dengesini, rüzgârda yatan yelkenlinin dengesini sağlamak için trapez yapan ekip üyeleri gibi, arabanın diğer tarafına doğru yüklenip ustaca dengeyi sağlayıp aşağıya kadar inmeyi başarabilirlerdi.

Arabayı yukarıya doğru çekerken de bir o yana bir bu yana dolaşa dolaşa alıp başını giden tekerleklerini arar, bulunca da yerine takıp yeniden çıkmaması için kuvvetli bir dal bulup sıkıştırırlardı.

Bir de hızlıca inerken o sarsıntıya dayanamayan tekerlek parlanırsa, ya tekerleğin parçaları bulunup aynı ende kesilen bir te-

neke parçası ile birbirlerine çivi ile çakılarak tutturulacak ya da en iyisi tekerleği yeniden yapmak olacaktı. En iyisi eğlencenin yarım kalmaması için birkaç tekerleği yedek olarak elde tutmak gerekiyordu.

Yukarıdan aşağıya yan yana sıralanan harman yerlerinden sonra o düzlük alan bitiyordu. Aşağıdan derin bir vadi geçiyor bu vadi bu sefer güney doğu tarafına doğru koyu yeşil çam ağaçlarını taşıyan bir yığın yüksek tepelerin etrafında dolana dolana göz alabildiğine uzanıyordu. Vadinin karşı yamacı çam ağaçları ile kaplı fakat tepenin zirvesine doğru ağaçların arasından küçük bir kayalığın yükseldiği görülüyordu. Bu kayalığın üstüne doğru ne zaman baksa dönerek uçan birkaç şahini mutlaka görürdü. Bu kayalıkların ismi de zaten “Şahinkaya” idi. Bulunduğu tepenin kıyılarından arkasına doğru ufka kadar uzanan bu vadi, irili ufaklı bir sürü tepenin etrafında birçok yeni kollara ayrılarak göz alabildiğince devam ediyordu. Üzerlerine çam ağacının yeşil örtüsünü çekmişler başka hiçbir renk gözüküyordu.

Gökyüzünün maviliği ile bu yeşil örtünün insanla nasıl bir ilişkisi vardı? Ruhunu, gözünü kulağını dinlendiren bu renklere nasıl bu kadar bağlanıyordu insan? Mavilik ile yeşilin birleştiği bu manzaradan ayrılmak pek kolay olmuyordu her seferinde. Mavilik sanki gökyüzünün sonsuzluğunu tarif ederken, yeşil örtü; ağaçların uzun hayatları gibi; hayatı, canlılığı anlatır gibiydi. Her ikisi de insanoğlunun vazgeçemediği özlemiydi. Sonsuz bir hayat uğruna her şeyini feda etmez miydi insanoğlu.

Burada bir kayanın üzerine oturup, manzarayı seyrederken, tam karşıda yer alan Şahinkaya'nın üstünde uçan şahinlerin arasına karışıp vadi üzerinde rüzgâra karşı hareketsiz durup havada asılı kalır gibi kendini hayal eder ya da mavi ve yeşilin sunduğu, sonsuz hayat senfonisine kendini salar, dalar giderdi.

Torunu ile el ele sahilde yürümeye devam ederken onların dünyasını, onları anlamaya zorladı kendini. Sanki ellerinde teknolojik bir şey olmadan mutlu olamıyorlardı. Sahip olduğu bozulması veya yenisinin çıkması ayrı bir üzüntü kaynağı oluyor-

du onlar için. E adamlar da boş oturmuyorlardı ki, gün geçmiyor yeni bir telefon, yeni bir cihaz reklamı her tarafı sarıyor, bir ihtiyaç haline geliveriyordu, özellikle gençler için. Artık küçük küçük televizyonlar gibi olmuş cep telefonundan uzak durmanın imkânı var mıydı? Daha konuşamayan bebekler bile ancak onlarla yemeklerini yiyor, oyalanıyordu.

Teknoloji hızla ilerlerlerken her ortaya çıkan yeni imkân insanın hayatını kolaylaştırırken, yeni yeni ihtiyaçları ortaya çıkarıyor her seferinde insanoğlu geride kalıyor, yeniye ulaşmak için yeni çabalara girişiyordu.

Çıkamayacağı bir döngünün içine daldıkça dalıyordu. Teknoloji ile insani faydalardan ziyade daha çok kâr, daha çok üstünlük elde etmek amaçlandıkça insanoğlunun bu cendereden çıkması, aslına dönmesi, insanlığa çevreye fayda için uğraşması giderek zorlaşıyordu.

O an Şahinkaya'nın karşısında oturmayı orada olmayı istedi. Oralara gitmek yeniden o güzellikleri seyretmek istiyordu. Torunu da elini bırakmış, akülü scooterı ile arayı açmış, oradan bağıırıyordu:

-Babaanne eve dönüyorum şarjım bitmek üzere.

Tamam manasında eli ile işaret etti, ellerini arkasından bağlayıp sahil boyunca yürümeye devam etti.

Güneş artık tamamen denize kaybolmuş, ufkun aydıdığı hâlâ ortalığı aydınlatırken akşam ezanı okunmaya başlamıştı.

Papa

UMUTSUZ MÜHENDİS

Müge lise son sınıf öğrencisidir. Küçüklüğünden beri sorulan büyüdüğünde ne olacaksın sorusuna yıllar içinde çeşitli cevaplar vermiştir, ama son iki senedir ne olmak istediğini bilmiyordur. Sayısal öğrencisi olmasına rağmen yetenekleri ve kalbi birbirinden farklı bölümleri düşünmesine neden olurken gerçekçi seçimler yapması gerektiğini biliyordur. Müge'nin babası mühendis, annesi ise öğretmendir. Babası, kızınının kendi gibi bir mühendis olmasını istiyordur. Müge mühendis olmak istemediği halde en mantıklı seçeneğin bu olduğunu düşündüğü için mühendislik okumaya karar verir.

Sınav günü gelmiştir ve evdeki herkes telaş içindedir. Annesi evden çıkmadan önce kimliğini ve sınav giriş belgeni aldın mı, diye belki de 5 kere sormuştur. Müge için sınav beklediğinden daha zor geçmiştir. Hem soruların bazılarını anlamakta güçlük çekmiş hem de aynı sınıfta sınava girdiği çocuklardan biri stresten bayıldığı için dikkati dağılmıştır. Tercih vakti geldiğinde Müge'nin babası tercihleri konusunda ona yardım etmiştir. Listede

birçok mühendislik bölümü bulunmaktadır. Müge okumak istediği bölümü ise sadece listede olması için en sona yazmıştır. Bir gece yarısı tercihler açıklanmış ve Müge makine mühendisliği kazanmıştır.

Müge, sevmediği ve merak etmediği bir bölümde okumaya başlamıştır. Teknik resim ödevlerini yaparken ağlamış, bazen bölümünü sevmiş ama her gün en az bir kere ben burada ne yapıyorum diye kendine sormuştur. Staj zamanı molalarda ben mühendis olmak istemiyorum diye ağladığı zamanlar olmuş ama geleceğini hayal edip “Mühendis” olacağı için bölümü bırakmayı hiç düşünmemiştir. Bölümünü sevmemesine rağmen başarılı bir öğrenci olan Müge iyi bir ortalama ile okulunu bitirmiştir. Hatta Erasmus + programı ile yurt dışında bir dönem okumuştur. Müge’nin babası doktor hata yaparsa bir kişi ölür ama mühendis hata yapar ise milyonlar ölür diye birçok kez tekrar ettiği için Müge aldığı sorumluluğun da farkındadır. Mezun olup mühendis unvanını aldığı anda elinden gelenin en iyisini yapmak için çabalayacaktır.

Okuldan mezun olan Müge’nin özgeçmişine yazdığı tek şey staj yaptığı yerler ve yabancı dil bilgisi olmuştur. Çeşitli iş arama sitelerinden bir sürü başvuru yapmış ancak bir karşılık alamamıştır. Evde iş arayarak geçen altı ay sonunda iş bulamayan Müge kendini depresif hissetmeye başlamıştır. Kendini oyalayacak bir şey bulması gerektiğini anlamış ve en iyi bildiği şeyi yapmaya karar vermiş ve okula geri dönmüştür. Mezun olduğu okulda yüksek lisansa başlayan Müge derslerinde gene başarı göstermiştir ama ilgi alanı dışında bir bölümde okuduğu için araştırma yapmayı sevmiyordur. Kendini geliştirmeye adanmış Müge MMO’nun kurslarına katılmıştır. Mekanik tesisat alanında birçok belge sahibi olmuştur. Bir yandan devlete atanmak için KPSS çalışması gerektiğini düşünmüş, belki akademi olur diye YDS ve ALES sınavlarına da girmiştir. Müge her şeye aynı anda başladığı için hiçbirinde istediği başarıyı elde edememiştir.

Müge bir süre sonra özel sektörde işe girmiştir. Daha ilk ay-

dan kadın- erkek eşitsizliği ile karşı karşıya kalmıştır. Mühendis unvanını çok önemseyen Müge çalıştığı bu yerde aslında mühendise değer verilmediğini anlamıştır. Bir ayın sonunda kendi bürosunu açmak için işten ayrılır.

Aldığı belgeler sayesinde kendi ofisini açan Müge serbest makine mühendisi olarak çalışmaya başlamıştır. Babası kendi alanında iyi bir mühendistir ve bu Müge'nin üzerinde bir baskı oluşturuyordur. Müge babası gibi başarılı bir mühendis değilse insanlar ne der, diye düşünmekten kendini alamıyordu. İlk işini babasının vesilesi ile alan Müge teknik resim ödevini yaparken nasıl ağladıysa ilk projesini çizerken de ağlayarak projeyi tamamlamıştır. Zaman içinde ağlamadan proje çizmeyi başarmıştır. Özel sektördeyken başında patron olmasının kötü bir şey olduğunu düşünen Müge serbest çalışmanın iyi olacağını düşünmüş ama yanılmıştır. Şu an çalıştığı her mimar onun patronu gibi davranıyordu ve ödemelerini hiçbir zaman zamanında alamaz. Bağkur borcu birikir ve sağlık sigortası kesilir. Düzenli gelir ve sigortanın önemini anlar. Mühendis olunca ekonomik özgürlüğünü kazanacağını düşünen Müge daha fazla ailesine bağımlı hale gelmiştir. Farklı bir kariyer yolu için iş sağlığı ve güvenliği alanında yüksek lisans yapmaya başlar bu süreçte hâlâ kendi alanında tez yazması gerekiyordu. İş sağlığı ve güvenliği programından da başarı ile mezun olan Müge belgesini alabilmek için ÖSYM'nin sınavına girmesi gerekmektedir.

Mezun olalı dört sene geçmiştir ama hâlâ düzgün bir kariyer planı yoktur Müge'nin. Bir gün durup seçeneklerini düşünür. Özel sektörde mühendisin değeri yoktur ama geçecek kadar düzenli maaş ve sigorta ödemesi vardır. Akademik ilanların büyük birçoğu kişiye özel açılmış ilanlardır ayrıca ALES ve YDS puanı yeterli değildir. Memuriyet için torpilin yoksa bir hiçsin bazen torpilin olsa bile senden daha torpilli muhakkak çıkar o yüzden Müge orada da kendine bir yer bulamaz. Kendi bürosunu devam ettirmek istese bile kendi ailesini kurduğunda düzenli bir gelirin olması gerekir çoğu zaman Bağkur'unu bile öde-

yemezken nasıl projeciliğe devam etsin. Acaba sınava girip başka bölüm mü okusam diye ara ara düşünür durur. Müge şu an mesleğini seviyor mu bilinmez ancak kariyerini planlayamamış olsa da yaşadıklarından çıkardığı küçük dersleri kardeşlerine tavsiye niteliğinde sözleri ile hikayesini bitirir. “Mutlu olacağınız meslekler seçin, iş bulamam korkunuzu anlıyorum ancak mesleğinizi severseniz en iyisi olmak için çabalarsınız böylece sizin iş bulmanıza gerek kalmaz iş sizi bulur.”

UNUTULMASIN DIYE

Bu sandığı gtremeyeceğim. Diğer eşyaların çoğu gibi bunu da bırakmam gerekiyor. Yaşı neredeyse yüz elliye yakın. Kaç ev gezdi? Kaç Şehir gördü? Anneannemin emaneti. Evlenirken eyiz sandığıymış. En sonunda bende kaldı işte. Torunlara bırakmak yerine, içindekileri mahallenin dayanışma merkezine götüreceğim, orada vitrinde sergileyecekler. Herkesin malı olacak artık anneannemin anıları da.

Üç yıl önce, yapay karaciğer nakli sonrası, “en az on yıl daha yaşarsın” dedi doktorlar. Daha önce, damarlar değiştiğinde motoru da yenilemiş olmuştum. Babam lmeden on yıl önce, baypass ameliyatı sonrasında, “motor rektifiye oldu” demişti. O zamanlar yapay organlar retilmiyordu henüz. Son elli yılda kök hücre kullanarak yapılan, doğala eşdeğer yapay organ üretme yeteneği insanlık tarihinin en değerli buluğu olsa gerek. Çocukluğumda “yaş otuz beş, yolun yarısı” diyen Şair bugün yaşasaydı “yaş otuz beş, henüz ergen olduk” diye yazardı o Şiiri.

Yeni sosyal dayanışma yasasına göre, yüz yaşını geçenler her mahallede, yerel yönetimlerin denetiminde mahalle dayanışma merkezlerine yerleşmeye başladılar. Ben de bu babadan kalma evi torunlara terk edip gideceğim. Önceleri istememiştim ama yetmiş yıllık iki can dostumla birlikte karar verdik gitmeye. Yeme, içme, temizlik derdi yok. İstersen mutfağı kullanıp kendi yemeğini yapabiliyorsun, istemezsen de zaten çok lezzetliymiş çıkan yemekler. Arka bahçede de doğal tarım yapılıyor, kendi sebzeni yetiştirebiliyorsun, sera bile yapmışlar. Haftada iki gün, hep birlikte olmak koşuluyla içki de var, hem de deniz manzaralı terasta.

Odalar küçük, herkese yetecek kadar. Gereksiz eşyaları kabul etmiyorlar. Sadece giysiler ve dolabın alabileceğı kadar birkaç özel anı eşya. Her odada yeterli boyutta birer hologramlı ekran var. Şifresini tanımlayınca, kolumun içindeki elektronik yongayla kablosuz bağlantı kurulabiliyor ve her türlü iletişime izin veriyor. Hem televizyon, hem görüntülü telefon, hem bilgisayar oluyor duvardaki ekran.

Miras, “kullanma hakkı” olarak yeniden tanımlandığında, varisler arasında paylaşılamayan eski yapılar kamu yararına kullanılmak koşuluyla yerel yönetimlere devroldu. Sahildeki o eski lüks otel binası da sosyal dayanışma merkezine dönüştü. Merkezde kalmak üzere gelenler, kitaplarını kendi adlarına kaydederek yandaki kitaplığa veriyor. Orası da eski bir Osmanlı paşasının köşküydü, restore edildi, şimdi gençler için bir kültür merkezi. İçinde herkese açık bir kütüphane ve bilgi erişim merkezi var. Bütün ilçe yararlanabiliyor artık.

Elli yıl önce bu yapılara girebilmek için çok zengin olmak gerekiyordu. Herkes canla başla çalışıyordu, yaşlanınca ele güne muhtaç olmamak için. O, hayat galesi denen kaosun içinde, ne olduğunu bile anlamadan yaş alıp duruyorduk. Tam emekli olup, kenara çekilecekken de vücut arızaları başlıyordu sırayla. O çilekeş hayata direnmeyi başaranlar bugüne kadar gelebildi.

Dünyanın kaderi 2032'deki küresel krizle değişti. Bütün pa-

rasal zenginlik sadece yüz kûsur ailenin elinde birikince, artık paranın para kazanma yeteneği yok oldu. O koşullar altında, elde ya da bankalarda birikmiş paranın, dövizlerin, altının değeri çok kısa zamanda kayboldu, biriktirmenin de anlamı kalmadı. Dünyada her Şey satılık olunca ve onca yoksulluk içinde kimsenin satın alma gücü kalmayınca, her Şeyin parasal değeri eridi gitti. İnsanın doğaya ve kendine dönüş ağı başladı. Tam da bu krizin içindeyken artan küresel ısınma etkisi, arka arkaya buzulların erimesine, denizlerin yükselmesine, temiz su kaynaklarının yok olmasına neden oldu. Ardından arka arkaya gelen depremler, hareketlenen volkanlar, tsunamiler, su taşkınları, heyelanlar sonrası, doğa yüzyıl boyunca insanın kendinden çaldığı her Şeyi geri aldı. Bunca ardışık felaketten sonra, hayat dengesini yeniden buldu sonunda.

İyi ki dostluklar var. O ağır koşullardan başka türlü sağ ı-kamazdık. Gidenler gitti ne yazık ki, ne çok zldk, ne çok ağladık gidenlerin ardından. Bugün bu yaşta hla var olmayı becerebiliyorsak dostlarla birbirimize tutunabilmeyi, dayanışmayı başardığımız içindir. Bundan sonra da öyle olacak, yaşadık ve ğrendik. Şimdi artık bunun tadını çıkartma gnlerindeyiz, yine sımsıkı sarılarak birbirimize.

Sandığı boşalttım. Oyalı allı-morlu başörtüleri, iki seccade ve kehribar tespihler, elde tığla işlenmiş sehpa örtüleri, kenarları dantel işlemeli ipeğimsi mendiller, rengrenk havlular. Bu nasıl bitmez tükenmez kokudur? Her havlunun içine sabunlar koymuş anneannem, belki de annem. Yüz yıldan fazla sürebilir mi bir sabunun kokusu? Gl ve lavanta kokusunu tanıyorum. Diğerleri de çok hoş kokular ama tanıdık değil hepsi.

Renkli bir havlunun içinden bir paket düştü önüme. Ben daha çocukken bakkallarda kese kğıdı olurdu. O zamanlar plastik torbalar daha girmemişti hayatımıza. İşte yle bir kğıda sarılmış, ipele de bağlanmış bir paket. İpi tutunca elimde kaldı, ufalandı, çürümüş çoktan. Kâğıt da incelmiş iyiden iyiye, katları yapışmış birbirine ama dokununca parçalanıyor. Yuvarlak, teneke bir

kutu elimde. Kapağında da bir “gamalı haç” figürü. Unutmuşum bu sembolü, oysa gençlik yıllarımızda ne çok çıkardı karşımıza. Kitaplar, filmler, oyunlar, eski siyah beyaz fotoğraflar; o korkunç savaş yıllarının simgesi. Resmin üst tarafında “seife”, altında da Yunanca bir şey yazıyor. Kablosuz gözlüğümü taktım, tarayıcısıyla görüntüyü sorgulattım internette. Hemen geldi cevap, Yunancası da “sapoúni” diye okunuyormuş. İki de “sabun” demek yani. Daha da arttı merakım. Kapak paslanmış, neredeyse kaynamış kutuya. Zor oldu ama bıçağın ucuyla kanırtıp açiverdim. Garip, tanımadık bir koku yayıldı ansızın, genzimi yaktı bir an. Yuvarlak, rengi sarıya kaçmış bir sabun çıktı kutudan. Üstüne de bir kartal resmi basılmış. Kupkuru. Yüz yıldan fazladır hiç hava almadan, nemlenmeden kalmış kapalı kutunun içinde. Elime aldım, acayip bir his dolaştı bedenimde, bir aküye dokununca çarpan elektrik akımı sanki. Titredim. Sabunun altında, kutunun içinde dörde katlanmış bir de kâğıt var. Açtım. Eski Türkçe, rengi mora yakın sabit kalemle bir yazı. Hemen taradım, gönderdim; “unutulmasın diye” yazılmış. Anneannem yazmış olmalı. Yeni Türkçeyi bilmezdi. Savaşa kadar gidebilmiş okula, eski Türkçe okuryardı.

Daldım... Kalakaldım... On bir yaşım geldi aklıma... O zamanlar anlatırdı anneannem, savaş yıllarından sonra işgal bittiğinde Ege'nin öte tarafından gelen akrabaları. Onlardan kalma, bugüne bir hediye olmalı bu sabun? O an karar verdim. Sahilde, iskelenin yanında, yeni açılacak olan “geçen yüzyıl” müzesine teslim etmeli bu kanlı fosili. O bitmeyen koca bir yüzyılın kanlı savaşlarının, katliamlarının, kırımalarının bir simgesi olarak herkes görmeli.

Bir daha olmasın diye, “unutulmasın diye”.

VASATTAN NASİHAT

Tanımadığımız insanlara yardım ederken tereddüt etmemizin temel sebebi karşılaşacağımız tepkinin nasıl olacağı konusunda duyduğumuz kaygıdır. Aslında hepimizin başına gelmiştir bu. Ama maalesef yardım ederken başımıza bir şey gelmesin diye yardım etmemeyi tercih etmek daha konforlu bir alanda tutar bizi. Ben tesadüflere inanan birisiyim ve bazı tesadüflerin de iyi veya kötü, bizi yönlendirdiğine inanıyorum.

Yıllardır gittiğim berber Remzi ağabey mahallemizde oldukça tanınan, titiz, kulaktan duyduğu için teyide muhtaç olsa da hijyenik kurallara şartsız uyan, samimi, diğer berberlere nazaran bir tık daha pahalı, ama yaptığı işi hakkıyla yapan bir esnaftır. Klasik olarak kendisinin muhabbeti de, ki bu genellikle onun hikayelerini size anlatması ya da siyasi fikirlerini size empoze etmesi şeklinde gerçekleşir, tıraş keyfine kolonya gibi eklenmiştir.

Sıramı beklerken, hava sıcak diye açığa oturmuştum, dükkanın önündeki alanda geri geri manevra yapan bir araç gördüm ve ayağa kalkarak

yardımcı olmak için kaldırırma doğru yöneldim. Üzücüdür ki kadın bir sürücü tipik olarak geri manevra gerginliği içinde, camı açık olarak mücadele ediyordu. Direksiyon tutuşundan, koltuğa oturuşundan, arabanın hâlihazırda bulunduğu pozisyonundan manevra değil mücadele içinde olduğunu anladım. Cinsiyetçilik yapmak istemem ama o an, kadınların beyinleri erkeklerden yarım derece daha sıcak olduğu için olsa gerek işlemleri daha hızlı çalışıyor, ama sıcak havalarda da yetersiz kapasite ihtimali daha çok oluyordur diye düşünerek hareket ettim. Sürücünün aynasından bakarak ya da kafasını çevirerek göremeyeceği ve asıl amacı kaldırma park etmemin fiziksel olarak engellendiği bir beton mantar vardı. Amacım da bu konuda onu uyarmaktı, zira mantar, arka tamponun tam ortasına gelen noktada yerden otuz santim yükseklikte ve tampondan da yirmi santim uzaklıkta duruyordu. Kadın beni berberin önündeki sandalyeden kalkarken görmüş olmalı ki onu uyarmama zaman vermeden çemkirmeye başladı. “Merak etme dükkanın önüne park etmiyorum, geri geri gelip döneceğim zaten.” Kaldırımın alçak olduğunu -zamanında park edilsin diye alçaltılmış olabilir ama sonra Remzi abinin belediye ilişkileri ile mantarla süslenmiştir- görmüş ve geri manevrasını da yola dik bir şekilde yaptığını, park etmeyeceğini, küstah kelimelerle ve nobran bir kafa döndürmesiyle bana ifade etti. “Sanki park ediyoruz, her yeri sahiplenmişsiniz, daracak yolda başka nereden döneceğim...” diye diye geri geri geliyordu. Ben yine de dayanamadım, gıcır gıcır pahalı bir araba yazık dedim. Hanımefendi arkanızda mantar var dikkat edin daha fazla geri gelmeyin dedim. Ama sesim, yüksek arabanın tamponunun mantarın üzerine çıkıp alttan da tamponu mantarı kafa kısmına taktırma sesi ile pek duyulmadı. O kadar senkronize oldu ki bu süreç, kadın arabaya ne olduğuna kaygılanmaktan ziyade, kazanın sorumlusu benmişim gibi “Gördün mü bak ne oldu? Şimdi gördün mü ne yaptığını” diye diye arabadan indi.

Artık yapacak bir şey yoktu, olumsuz süzgecim çalışmaya başladı ama sandalyeme dönerken yüzümde de hafif bir tebessüm

vardı. Remzi ağabeye bunu anlatırken yüzünü halini ve onun ne düşüneceğini düşünmeye başlamıştım. Aslında yaptığımız en önemli hatalardan biri de budur. Karşımızdakinin adına düşünmeye başladığımız zaman güzel bir empati kurarız ve bu faydalıdır ama bunu zihin okuma mertebesine taşırsak üst aklımız bize oyunlar oynar. Arkamdaki kadının telefon konuşmalarının bazı kısımlarını duyuyordum. Kardeşini aramıştı, sigortacı konusunda ondan yardım istemişti. Arabanın kaldığı pozisyon yolu da kapattığı için kardeşinden aldığı akıl ile arabasına bindi. Ya da ben zihin okumaya başlamıştım. Neyse, bindi ve ileri hamle yaptı tampon takıldığı kopçadan kurtulamayınca arabadan ayrıldı, sonra mantardan da ayrıldı ve yere düştü. Tampon artık yerdeydi ama bazı kablolar hâlâ araba ve tampon arasında kalmıştı. Sensör veya tampon üstü lambaların kablolarıydı bunlar. Çıkan seslere dükkandaki müşteri ve Remzi ağabey de kapıdan çıkıp, manzarayı görebilmek için birkaç adım attılar.

Ben de onlar dışarı çıkınca gelişmeler konusunda onları aydınlattım. Ne bir eksik ne bir fazla. Remzi ağabey cümlem bitince bana dönerek. “Keşke otursaydın yerinde bak şimdi yardım edeceğim diye başını derde soktun” dedi. Gülümsedim, “Ne derdi abi?” dedim. “Gör bak, boşuna başın ağrıyacak, sonuçta kadın sürücü ve kaza yapmış” dedi ve arabaya doğru ilerledi. Kabloları baktı ve kadına kabloları soketlerinden çıkarırsa arabayı döndürerek yolu açabilirsin diye fikir verdi. Bu sırada sokakta hafiften trafik oluşmuştu. Kadın düşmüş tamponun kabloları yüzünden yerde sürüklememek için arabayı park etmişti. Remzi abi yardım etti, kadın da ikna oldu, kablolar söküldü araba hareket etti, yol açıldı. Kadın tamponu ayrı arabayı ayrı park etmişti. İçimden pis espriler geçti ama tuttum kendimi. Diyecektim ki “Hanımefendi buraya tampon da olsa park etmek yasak, o yüzden bu mantar var, üstelik mantarımıza da arabanın boyasını bulaştırmışsınız”. Gülümsedim. Demedim tabii. Çocukken kafamızı bir yere vurunca büyüklerimiz vurduğumuz yere zarar verip vermediğimizi sorarak acımızı unutturup bizi gülümsettirlerdi ya oradan geldi bu espri. Ama kadın kafasını vurmamıştı

o yüzden glmeyebilirdi. Hoş, kafasını vursa da gülmezdi.

Remzi abi yanıma dönünce kendi takıntısını ona kitledim. "Abi keşke hiç yardım etmeseydin, bak Şimdi başın derde girecek" dedim. Pis pis gülümsedi. "Tabii abi, kaza pozisyonunu bozduğun için polis rapor tutarken bunu dikkate alacak, belki de kaza yeri Şüpheli falan gibi Şeyler yazacak" dedim. Gülümsemesi kesildi, kabloları yerine mi takalım dedi. Ben gülümsedim bu sefer. "Yok abi, bırak dağınık kalsın" diyerek zaten kel olan Remzi abiye tek kıl saçı olan adamın çiğ berber espirisini yaparak bitirdim konuyu.

Böyledir zaten. Falcılık yaparız. Polis böyle diyecek, sigorta eksperini anlamayacak, servistekiler iplenecek. Yazar dururuz. Bu falcılıkla beraber olumsuz filtrelemedir. Hep en kötüsünü düşünürüz ki başımıza bir Şey gelmesin, tedbir alalım. Başımıza bir Şey gelse de bunu düşündüğümüz için hayıflanalım. Sonra da neden hep benim başıma geliyor diye tüm olumlu gelişmeleri geçersiz kılıp, talihsizliğimiz için dertlenelim. Böylece mazlum psikolojisi içinde kendimize acımayı meslek ediniriz. Halbuki herkesin başına o kadar talihsiz Şeyler gelebilir ki! Bunları görmeyiz, hoş sırf bunlara odaklanan ve bununla mutlu olan insanlar da var. Acılarla beslenen insanlar. Birinin başına gelen Şeyi anlatırken Őunu hissedersiniz; onun başına gelmediği ya da sizin başınıza gelmediği için ne kadar Şanslı olduğunuzdan çok o bunu anlatırken haz duymakta ve aslında bu olaydan zevk almaktadır. Falanca kanser olmuş duydun mu? Yazık ya eşinden de boşanmıştı, iki de gl gibi kızı var. Hadi bakalım, neye zlelim bilemeyiz. Empati bu durumlar için iyidir. Ama bir süre sonra olumlu Őeylerden zevk almaktan daha çok olumsuz Şeyler başımıza gelmediği için zevk alma kolaycılığı başlar. Referans noktamızı acılardan değil de hayattan zevk alma ve kolay mutlu olma yönüne çevirmeliyiz. Biraz kolaycılık gibi görünse de dostumuzun dertine zlmek yerine başarisına sevinme seviyesine geçişimiz için tren biletimiz bu bakış açısı olabilir.

Biz aramızda konuşurken kadın yanıma geldi. Doğrudan

bana bakarak kendini tanıttı. Avukatmış, polis çağırılmış, benim de olay mahalini terk etmememi, şahit olarak tutanakta ona yardımcı olmamı istedi. Ben de durumu anlattım, berberde sıram gelince tıraş olup işe dönmem gerektiğini, aslında ona mantarı söylemek, yardımcı olmak istediğimi anlattım. “Sizi duydum zaten, teşekkür ederim beni uyardınız ancak ben mantarın o kadar yakın olduğunu fark etmedim” dedi. Bu sırada Remzi abi gülümseyerek geçmiş olsun dedi içeri girdi, müşterisi de peşinden.

Maalesef tüm toplumlarda olan kadın-erkek kutuplaştırmaları yüzünden doğru olan şeyleri seçeceğimize olumsuz örnekleri genelleştirme kolaylığı hepimizin işine geliyor. Kadın sürücü denince, toplumumuzun kadına bakışından bir parça önyargı ve acımasız ithamlar otomatik olarak çağrıştırılıyor. Halbuki araba bir araç ve kadın da bir insan. Arabalar biz insanlar kullansın diye üretilen araçlar, tabii ki kötü kadın sürücüler de var. Bu kaza sürecinde ben de berberim de bu filtreleri kullanarak bir ton mukayese ve önyargıda bulunduk. O yüzden bazen vassattan aldığımız nasihatleri görmezden gelmek bize daha net görüş açısı sağlar. Kadın sürücüler konusunda aklımızdaki ikircikli muhasebeleri de “Tanrıların Arabaları” gibi geçmişimizden gelen bazı bilinmeyenlerin sürprizleri olarak görebiliriz. Ne de olsa onlar da “Kadınların Arabaları”.

YEŞİL MASAL - Greenwashing

Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde ben nenemin beşiğini sallarken bir baktım baş ucumda bir allı turna anası. Kulağıma doğa haberlerini fısıldadı.

Marmara Denizi müsilajla kaplanınca, kaçacak bir yer bulamamış deniz hıyarı. Birleşmiş Milletler'e dava açmış, ecocide yapıyor, diye. Bunu duyan, Tuz Gölü'nde yavrularını susuzluktan kaybeden allı turna anaları, Birleşmiş Milletler'e ekolojik borç davası açmış. İkizdereli Kübey Hatun, dereler kurutulmasın, ağaçlar kesilmesin diye canla, başla mücadele etmiş ama nefesi yetmemiş Anzer balı üreten arıları kurtarmaya. Kovanları yerle bir olan arılar, Birleşmiş Milletler'e kadar uçmuş, ekolojik borç davası açmış. Ege ormanları yanınca, yersiz yurtsuz kalan kaplumbağalar, sürüler halinde göçmüş, yüzerek geçmiş okyanusları, ekolojik borç davası açmış, Birleşmiş Milletler'e. Akdeniz ormanları yanınca, açlıktan bir deri bir kemik kalan, Sarıkeçelilerin keçi sürüleri göç etmiş Amerika'ya. Ekolojik borç davası açmış Birleşmiş Milletler'e.

Müsilaj kaplı Marmara Denizi hıyarı, susuz kalan Tuz Gölü'nde yavrularını kaybeden allı turna anaları, İkizdere'de kovanları yerle bir olan arılar, Ege ormanlarında yersiz yurtsuz kalan kaplumbağalar, Akdeniz ormanlarında aç kalan Sarıkeçelilerin keçi sürüleri bir araya gelip; Paris İklim Anlaşması'nı imzalayıp, ormanları 7 kat artırma sözü verdiler, iklim nötr bir dünya için.

“COP26'da Greenwashing yapabilirsiniz ama doğayı kandıramazsınız” diye pankart açıp, “ürememe” grevi yaptılar.

Papa Francis “ecocide” tanıdığından Papa'ya ekolojik borç dava dilekçeleri gönderdiler.

Papa dilekçelerini okuyup onları Vatikan'a çağırıp, kutsadı ve dedi ki; “Sizin avukatınız benim artık”.?!

ellerim

Ellerimi yukarıdan zincirlerle bağlanmasına sebep olan nedir?

Hiçbir başlangıcın böyle başladığını görmedim.

Rahimden çıkan bir bebek ellerini dilediğinde

Hareket ettirebilir.

Buna bir başlangıç değil,

Bir akış,

Bir bakış,

Bir anlayış demek gerekir.

Oysa ölüme yakın bu hal

Ancak bir uyanamamaya benzerdir.

Rahimden çıkan bir bebeği uyutan nedir?

Emdiği sütün ve uzandığı kucağın sıcaklığı.

Bu eller ancak süt gibi sözlerle

Kucak gibi gözüken uçurumlarla

Korkmamak,

Düşmemek

Ve yalnız kalmamak için

Zincirlerle bağlandı.
Bu zincirleri çözecek ne bir anahtar ne de bir çilingir gerekir.
Zincirleri çözebilmek için duymak gerekir.
Ölüme bu kadar benzer bir halde,
Duymak
Duymak
Duymak
Nasıl mümkün?
Doğa insana mutlaka kendini hatırlatır.
Bir ses
Bir söz
Bir şarkı olur
Ve uyanır.
Tekrardan uyumak insanın gözlerindedir artık
Gözler aşağı bakar
Uyku olur,
Gözler karşıya bakar
Bir gölge görür,
Gözler yukarı bakar
Zincirleri görür,
Eller.
Ah eller!
Ah eller!
Ellerim...
Renkleri kötülükten solmuş,
Soğuktan büzülmüş,
Karanlıktan kararmış,
Oysa bir bebeğin elleri canlıdır.
Kanlıdır.

Günahsızdır.
Ellerim bir memenin sıcaklığına
Kavuşmayı arzuluyor.
Oysa çocukları bu bağıra gömen benim ellerimdi.
Benim şiddetim,
Benim zulmüm.
Ah ellerim!
Ah!
Varlıklarını utancımdan hissediyorum
Tıpkı Âdem gibi.
Şehvetin ellerime zincirlerle dolanmasını,
Böyle mecalsiz
Bitkin bir halde olmasını,
Toprağın bağrından uzak
Sevgiye yoksun
Olduğunu görüyorum.
Hissediyorum.
Zincirleri çözebilecek olan
Bu anlayış
Bu kavrayış
Bu utanma
Bana insan olduğumu hatırlatan
Gökten değil
Zincirle asılı olduğum bu hapishaneden
Düşmek.
Şimdi yürümeyi öğrenmek gerekir
İnsan olanı aşmak
Ve bir çocuk gibi
Toprağın o bağrında koşmak için...

hoş geldin

Sabahın ilk ışıklarıyla limon ağacının meyvesi süzülür.
Umut toprakta yeşerirken,
Tam o anda martıların çığlıkları duyulur.
Hayaller seni mistik bir rüzgârla avuçların içine bırakır-
ken; karanlıklar aydınlığa kavuşur.
Tüm şehrin loş ışıklarını renklendirmeye hoş geldin.

Pudra kokulu rüzgârı içine çeken bir sahil kasabası tam
da güneş'in doğuşunda,
Düşüncelerimizin bedenlerimize tutsak olmadığı sınırların ötesindeyiz.
Rıhtımdan yansıyan denizcilerin kahkahaları çevremizi
sarmalar
Aynı yolun yolcusu olan bu kalabalık, kâğıttan bir gemi-
ye biner mi?
Yolumuza ışık tutmaya hoş geldin.

Anılar bir antidepresan gibi okyanusun derinliklerinden
gelir.

Ebedi ruhunun feryadı,
Derme çatma duvarlar altında düşlenen nebula'nın
saçtığı kıvılcıklar,
Aynı çatı altında özgürmüşçesine,
Hayatımıza bir yıldız gibi parlamaya hoş geldin.

Bir kitabın tozlu sayfalarında saklanan bir yaprak gibi
yüreğimiz,

Korkuların yerini bıraktığı sevdaya, hangi zincir ket
vurabilir?

Başımızın üstünde kavak yelleri,
Hilesiz, klişesiz açılır gönül gözümüz,
Duygularımıza tercüman olmaya hoş geldin.

Kuzey yıldızı belirirken içimizdeki yaz biter mi?

Emsali görülmemiş bu limandan taşınır dalgaların
sessizliği,

Yazgısıydı içimizdeki son yirmi yılın nasırlaşmış
gençliği,

Sel gibi taşar azgın sular hoyratça bir sağa bir sola, uy-
kusuzluk vaktinde,

Benliğimize çiçek açmaya hoş geldin.

bir fuzuli mesele

Neden istiyorum ki
Yolunda olmasını bir trenin?
Nedir bana faydası,
İçinde olmadığım bir kazanın?
Bebekler emip uyusun,
Genç kızlar hayal kursun,
Oğlanlar sabırsızlansın,
Anneler başlarını beklesin,
Nefes alan çocuklarının.
Ve sen bana gelebil
Ben de seninle dolayım.
Olman ya da olmaman,
Hayır bu da değil mesele.
Mesele, nerde eksilse bir can
Orda atan yüreğim.
Mesele bir yeni doğan,
Mesele bir sevgi masalı,
Her açıdan masumane,

Bazen bir pencere kenarı, bazense bir duada.
Ama ben olmadığım için beyaz kanatlı bir melek,
Dikilirim karşıma kendinden emin,
Suçlu arayan bir hakim gibi,
Kötü kalpli ve buz gibi sert.
Kim diye arıyorum,
Kim bu yargıç içimde ve göklerde bağırın,
Hiçbir suretle usanmayan
Yargılamaktan bir masumu?
Kimsenin göremediğini gören,
Ben miydim ki o kuşkulandığım,
Görmezden gelemediğim o hayalet,
O son bilmez habisliklerin sahibi?
Sorsam ya o göklerin hakimine
“Nerde gördün bu acayip kalpliyi,
Nerden tanışsınız ya peki benimle?”
Bir cevap gelir usulca içimden,
Hacı hacıyı Mekke’de,
Benimki de belki o mesele..
İşte şahidim atalarım,
Sözleridir onları yok eden,
Suçlu da kör ruhlarıdır elbette.
Böyle tanıyorum kötüyü gözünden
Ve soruyordum kim bilir kaç zamandır
“Peki bana nasıl çalındı bu kara?”
Tohumum mu bozuktu yoksa
Bir iblis miydi ruhuma üfleyen?
Kimin gözleriydi inindeki yılanı gören?
Yoksa bir yansıma mıydı bu da gözlerime,

Suretini göremediğim,
Bir kötü ruhtan?
Tanıyorum artık desen O'nu,
Sanıyorsun düşmez mi aklına hiç,
Dinozorlar çağında çakılmış bu çivi?
Ne olurdu unutsam peki,
Gitseydi aklımdan bir an siması,
Benzeseydi herkes herkese?
O yüzden yazıyorum ki uçmasın,
Terazisi de hassastır kalbinin,
Ana rahmine düştüğünden beri.
Duymak güzel bu hoş kokuyu,
Aldığım her nefes helal de
İtirafım bir fuzuli mesele mi?

Gogol'un paltosundaki aşk hikayesi

*Başlamadan biten, her gün gördüğüm
Zeynep U.'a ithafen*

Gökyüzüne bakarken gördüğüm bulut kümeleri
Manalara bürünür şişeler tükenirken,
Kafka'da hayatı paylaşırsak
İncecik bedenine eş peynirli pizzayla,
Yanımda 'kaliteli' bir arkadaş olsan
En güzel Rusları kıskandıran gülüşünle.

Hayallerimin de bir sınırı olmalı
Hüzünlere gebe Karabulut'lar
Ellerinle silmeni beklediğim
Yağmura dönerken gözlerimden.

Seni sevmek,
Kapından her geçişimde
Camın kenarında görünce gözlerim

Herkesten uzak benim gibi seni,
Sert, kısa saçlarınla
Pantomim yapan sanatçılar gibi
Ellerin, ince uzun pantolonun cebinde
Karşıdan bana gelirken...
Yaşamak işte seni, ilham oluyor kalemime.

Sonra,
Aklıma o soru düşüyor yağmurlara sebep olan,
Gönlü yıkık, bıkmış, yorgun, içi fırtınalı...
Tabip bulmuş mudur,
Yoksa ben sarabilir miyim yaralarını?

Korkularım var herkes gibi
Cevapların sırat, sınavım zor.
Hayırsa cevabın
Bir daha değer mi beni görünce gözlerin gözlerime?
Paltonun sıcaklığında
Erir, kaybolur, giderim sessizce.

Hayallerim; bakışın, gülüşün, sesin...
Bilinmezlik zordur;
Chopin'in ölüm marşı gibi,
'Sensiz nasıl olacağım?' der gibi.

Ömrüm, bir beyaz kâğıt,
Neyi yazarsan güzel,
Neyi silersen güzel.
Bizi yazarsan daha güzel.

sabahın rengini biliyor musun ilk sabahın

Sabahın rengini biliyor musun ilk,
En ilk sabahın,
Kuşların sesinde aydınlanan
1 Mayıs'lı en ilk sabahın
Her yaprağında umudu gördüm ağacın.

Görünür, parlar bugün o ilk ışığın
Arife gününe yetişti,
Alın teriyle suladığın meyvelerin,
Gümüş renkli çocuk yüzünü gördüm, emeğin,
Yaprakları çocuklardı, o ağacın

Sabahın, en ilk rengini biliyor musun?
İşçilerin, yola düştüğü saatlerde,
İşçilerin, yorgun bacaklarında..
Düşerdi yola işçilikle, geleceğe umutların
Adıydın, çelikten mücadelenin

Çiy kokan ilk, en ilk sabahın
En ilk sabah içinde o anı yaşamanın,
İşverenler; 1 Mayıs sabahı, en erken sizler uyanın,
O anda saklı, temiz çocuk alın, yaşamın
Derdine verilmiş istediğın dermanın

1 Mayıs bayram, en ilk arife gününde
Emeğın destan, birliğın şiidir, terli alınlarda,
Emekçiden yana olsun emekçiler
Çocuğım, devletin, milletin umudusun
Kalmasın, bayramlık alınmayan kalmasın!
Gülsün çocuklar, gülsün emekçiler

kendine titriyor su

mini dalgalarında ne kadar duru ve temiz
sessiz duruşlarında bile kendine titriyor
suda açık gözlerim
oynayışlarını seyrediyor küçük balıkların.

ağlarını çeken balıkçıların sesleri sulara vuruyor
ay ışığı gölgeleri kadar duru ve temiz
dingin duruşunun üzerine uzanıyorum,
kendimi sessiz dinliyorum seslerinde
kendine titremelerini dinliyorum
sazlıkların suya dökülen hışırtılarında ne güzel.

sazlıkların balıkları olur
ağaçların kuşları
doğanın su kadar temiz gölgelerinde
gökyüzünün dolunayı, yıldızları
içleri su dolu bulutları olur
boşaltırlar baştan aşağı yeryüzünün kızgınlıklarına.

ah doğanın su kadar temiz gölgeleri!
ay vururken sulara
görüyorum yeryüzünün yansımalarını.

&

ayın ışığı sulara vuruyor
ayın ışığı sulara vurduğunda
can çekişen balıkların çırpınışlarını görüyorum
can çekişen balıkları balıkçıların şarkıları karşılıyor
su ne kadar duru ve temiz
su ne kadar duru ve temiz gecede.

balıkların çırpınışlarında tükenişlerin soruları birikiyor
ay geçerken son kez maviye bakmalı mı insan diyorum
son kez maviye bakmalı mı insan...?
suskunluğum suyun yüzeyine düşen gölgelere yansıyor
son kez maviye bakmak seçenekleri arasında yoktu,
kendine titriyor su.

kuşlar uçarken kanatlarını bıraktılar
hiç birisini işaretlemedim
sonra
mavi rengi bir gece karanlıkta öldürdüler.

kumdan evler yapıyor çocuklar
kumdan evler yıkılıyor hafif dalgalarda
ben de çocuktum duru ve temiz
böyle sanırdım sonsuzluğun içinde oynamaları
suların özgürlükleri kadar duru ve temiz sanırdım
ve çocukların özgürlükleri kadar güzel.

&

ilk kez bir çocuğun yüzü koyun yatışını gördüm
ilk kez bir çocuğun yüzü koyun yatışını sıradan şeyler
sanırdım

ilk kez yüzü koyun yatışında çocukların ölümünü
gördüm.

kırmızı tişörtleri vardı

sonra

kırmızı rengi bir gece karanlıkta öldürdüler.

çocuklar,
gidemedikleri yollarda itilmişlerdir dalgalara dedim
itilmek ne kötü
yoksulu dünyada, balığı suda, kuşu ormanda, ağacı
toprakta

itilmek ne kötü

yaşamak içinse dedim

yaşamak içinse insan yapılmalı önce insansız topraklar

paylaşabilecek kadar yüzleri sen, ben, o, bizler

umuda yetecek kadar sonsuz bir gökyüzü,

şemsiyesi açıldığında

herkese yetecek kadar da yeryüzü.

güneş son kez güne göz kırpmıyor

kızıldereli ateşlerinden sonra ayaklanıyor ağaçlar

mavi - kırmızı renkleri karanlıklardan bir kurtarabilsek

son kez maviye bakmalı mı insan diyorum ölürken

ay ışığı kesiyor önümü

unutmuştum dün gece başlayan savaşları söylemeyi
keşke hiç yaşanmasaydı öylesine geceler diyorum.

sessiz duruşlarında bile kendine titriyor
suda açık gözlerim
oynayışlarını seyrediyor küçük balıkların.

ait olduğun yer

Bana çiçek oldun,
Seni evimin en güzel yerine koydum.
Bana aşk oldun,
Seni kalbimin en güzel yerine aldım.
Ben de saklanmak istedim,
Ben seni gözlerime hapsettim.
Benimle yaşamak istedin,
Ben seninle yaşlanmak istedim.
Sen benimle yürümek istedin,
Ben seninle el ele koşmak istedim.
Sen ellerimi tutmayı özledin,
Oysa ben, sevda kokan ellerini koklamayı özledim.

Asüs'ü cihan

Şimdi tam vakti işte bir şiir okumanın
Saat onikiyi bilmem kaç geçerken

Seninse aklında geçmişine kazınmış hikayeler
Yüreğindeki yangını en çok kaybettiklerin körükler
Sancısı burnunun direğini sızlatan yarım kalmış sevgiler

Sahi en çok kimi kaybettin
En çok kimde kayboldun sen

İçinde kırılmış kalpler
Sonunu göremediğin sevgilerle dolu vazgeçişler
Gecelerin uyumak için olmadığını anladığın vakiter.

Yalnızsın işte
Bazen 4 m² odanın içinde bazen 20 milyonluk şehirde

aşka inat etme gönül

Aşka inat etme gönül
İnat biter aşkın kalır
Etme aşkın kimse ortak
Gönül kalır ortak ile

Yol yolcu birdir varılmaz
Yolcu neyi amaçlar ki
Birdir amaçlar hakk'a varmak
Varılmaz ki varmak ile

Mimdat gelir geçer mr
Gelir akıl heves bitmez
Geçer heves kalır ölmek
Ömür bitmez ölmek ile

Not: şiirim, Yavuz Sultan Selim'in şiiri gibi sütundan da satırdan da okununca aynı.

babama...

Biliyorum kendi üstüne almazsın sen övgüleri,
Hep gizlenirsin tevazunun sonsuz derinliğine.

Öylesine dürüst bir adamsın ki sen,
Apaçık anlın; aydınlıktır yolun.

Öyle zor ki bana, seni anlatmak
Kaç kere yazdım, sildim şu dizeleri.

Gözlerimi kapatıp anlamaya çalışırım bazen seni,
Ciddiyetinin altında gizlediğin merhametini, yufka
yüreğini.

“Sen gelmiyorsun baba” diye çalan şarkıda,
İçine akıttığın gözyaşlarını, kimseye duyurmadığın
hıçkırıklarını.

Bahardan çiçekler taşıyorsun yüreğinde,
Yaseminler, nergisler saçıyorsun sözlerinle...

Öyle güzel kalem tutuyor ki ellerin,
Yazın en nazenin tarafın senin...

Kitapların bu dünyadaki en kıymetli hazinen,
İlk sayfasına yazdığın tarihin şahidin.

Gözü gönlü tok, nasıl da cömertsin
Bundandır bilirim eksilmez hiçbir şeyin.

Bilmiyorum ki sen gibisi gelir mi bir daha dünyaya,
Aldığın her soluğun şüküründür benim.

Öyle düşkünüm öyle inceyim ki sana,
Burnum sızlar azıcık özlem duysam sana.

Ne kadar yazsam da hep eksik kalır inan,
Uykusuz gecelerimin hatırı kalır buna.

Sensizlikten korkan en ufak kızınıım,
Bu yüzden başımdan eksik olma baba.

Çocuktum daha ilkokulda,
İyi hatırlıyorum teneffüstü para istedim senden.

Kollarının arasına alıp sarmıştın beni merdivenlerde,
Bilmiyordun o an kök saldın tüm ömrüme.

Sen o gün beni utandırmayarak,
And içtтин aslında seni bir ömür utandırmamaya.

Bir ağırlığı vardı hep senin kızın olmanın,
Gururu ise bambaşka...

Hiç bitmeyecek sana gönlümün şiiri,
Hiç son bulmayacak bu dizelerim.

bak şehir ağlıyor düşünde

Bak şehir ağlıyor düşünde
Yarım kalmış şiirimin en güzel dizesinde
Mateme bürünmüş ruhumda filizlendirdiğim
Papatyalar, intihara kalkışmış.
Hüznümün sokaklara taşıdığı,
Gökyüzünün bize rengini unutturduğu bir kabusla
imtihana tutulmuş.

Bak şehir ağlıyor düşünde
Yalnızlığımın yankılanan şu dağların bağrına
Yokluğunun ilmek ilmek işlendiğini,
Yazların kışa, menekşelerin toprağa karıştığını görür
olmuş.

Bak şehir ağlıyor düşünde
Hayat, ruhuma kazırken matemim en koyu tonunu
Gözyaşlarıma sığdırdığım onca anımla
çizerken en acı portresini,
Gösterirken bana en çetin yüzünü...
Yüzünün yüzümü unuttuğuna şahit olmuş.

Bak şehir ağlıyor düşünde
Kan, gözyaşı ve elemle geçerken sürgün günlerim.
Zamana nakış nakış işlediğim hasretin
Hazan yaprakları gibi gönlünden döküldüğü
çıplak kayalıkların yüzünde dövündüğüne tanık olmuş.

Bak şehir ağlıyor düşünde
Zamana yenik düşmüş sevginin yerini
Koca bir boşluğa bıraktığını,
Kalemin kağıda küsüp idamına kırıldığına tanık olmuş.

Bak şehir ağlıyor düşünde
İnerken yaşamın o son basamağını
Kucaklarken ölümün soğuk yüzünü
Kara gecenin kızıl kana bulandığı
bir savaş meydanında, vuslata esir düştüğüm.
Hüznün celladına uzattığım ömrümün
Gözlerinde son bulduğuna tanık olmuş.

Bak şehir ağlıyor düşünde
Umutlarıma, ağıtların yakıldığı,
mısraların hıçkırıklarla kesildiği,
nemli gözlerle veda edildiği
bir uçurum kenarında.
Yaşarken şiirin son dörtlüğünü.
Seslenir bize mutlak ölüm: işte buydu yaşam!

Ebru Bozkurt AÇIKEL hocama ithafen...

bekleyiş

Kemiklerim eksik, ağır, aksak
Susar mı kuruyan ayaklarım?
Sanki yer gökyüzüne uğrak
Bir varım, bir yok hallerim.

Şafaktan şafağa sanki bir avcı,
Kılıcını çekmiş nihayet bekler.
Bir elinde sen bir elinde yabancı,
Biraz mavilik olsa suya benzer.

Kâğıtlarım boş, sözlerim kalemsiz.
Susar mı yokluğun tek hecede nefessiz?
Bir hüznün ki yansıyan ışıklarda loş,
Bir ben ki benden giden hali kefensiz.

Sen neredesin, neredensin?
Ben neredeyim, neredenim?
Yok musun?

Hiç tanımadım sayacağım.
Ellerim ruhumda son bir nakış atacağım.
Ya Yıldızlara soracağım bir gün.
Ya topraklara konacağım.

bilinmeyen bir kimseye

Hayata merhaba dedin
Farkında değildin
Yandı için, gülümsedin
Aktı gözün satırlara
Tanıştın kendinle sayfalarca
Bitti sandığın yerden yeniden başladın
Kalktın, düştün yola
Her seferinde kendinle karşılaştın
Kimini beğendin
Kiminden kaçtın
Sığındın harabene
Güveli liman kendine yine sendin
Uyudun, uyandın
Büyüdüm sandın, dineldin
Belki de sadece boş vermiştin

bir 29 mayıs sabahı

Ben, Umut İş

29 Mayıs 1977 Pazar günü,

saat 04h45'de, Mudanya Devlet Hastanesi'nde doğdum.

İstanbul'un fethinin 524. yılında,

Kara 1 Mayıs'ın yirmi sekizinci günü,

Amerikan yapımı Tengas marka silahla Ecevit'e sıkılan
ancak başarıya ulaşamayan suikast günü.

UMUDUMUZ Ecevit'ti o zamanlar...

Bir üniversite öğrencisinin her gün okula gidip gelirken,
evladının dünyaya gelmiş olma umuduymdu güzel olan.

Anneme, evladımız "erkek" olsun diye ısmarlamış ba-
bam beni,

başarılı bir iş yapma saadetiyle, galiba yapmış da...

Üç yaşında ihtilali yaşadım, bu sefer ben çok korktum.

12 Eylül'de Keşan'da yedek subaydı babam.

İlk televizyonumuzu ısmarladı, askerdeyken,

renkli dünyada, siyah beyazdı her şey.

83'de Bursa'ya taşındık,
Babam yeni işine başladı.
Üç ay sonra kardeşim doğdu, kirada oturduğumuz evde,
ebe yardımıyla,
Sevinçten ağladım, ağabey oldum diye,
Ağladım, o çok küçük, savunmasız diye.
Leblebi tozuyla şekeri karıştırıp yedim sevinçten,
bisküvi arası lokumu gazozla indirdim mideme afiyetle.

İlkokula başladım o yıl.
Özal'ı başbakan seçti ülkem,
Türkiye petek, üzerinde arı, her şey tatlı.
Birinci sınıfta 23 Nisan kutlamalarına katıldım.
Gri pantolon, gri gömlek ve spor ayakkabı ile
bir de kırmızı kravat varmış, ben almamışım,
sadece bende yok yani...

84'te Ağustos ayında bir cumartesi gününde sünnet
oldum,
İsmarlama makineyle çekilen düğün fotoğraflarım yan-
dı, o günü hatırlatacak olan.
Altı ay sonra babam fotoğraf makinesi aldı,
geriye döndük ailece o güne, sünnet olmuşum gibi yani,
Tekrar çekirdik bir sürü fotoğraf, o günkü heyecanla.

86 Şubat ayında İzmit'e taşındık,
Babam yeni bankasına tayin oldu.
İki buçuk yıl geçirdim, hep güzel hatırlarla İzmit'te.
Dördüncü sınıfta 10 Kasım günü törende, ilk şiirimi

okudum,

Ata'ma saygıyla, özlemle.

İlkokulu bitirince yine tayin, yine döndük memlekete.

Otuz iki dairesel bir apartmanda kiracı olduk.

Güzel günlerim geçti, sevinçli bazen de hüzünlü,

delikanlılığımın başlangıcıydı o zamanlar, hep ilk heyecanlar.

Almanya'da duvarları yıktılar, 89'da.

Anlamamıştım zaten, neden vardı o duvarlar?

90'lara başladık, ergenlik duygusu dorukta.

Kız arkadaşım oldu çok, gerçekten arkadaşım.

18 Mart 93'de AVP'de ilk defa sahneye çıktım,

tiyatroyla tanıştım, aşık oldum ona.

Sigortaya başlangıç tarihiyse esas olan,

söylemesi ayıp, yirmi dokuz yıldır bu aşkla meşş ediyorum.

Ara verdim, mühendislik eğitimim için

ama hiçbir zaman aklımdan, benliğimde çıkartmadım bu aşkı.

Belki doğru zamanı bekledim, belki de onun için savaşacak gücüm yoktu.

Ne'bileyim, daha farklı olabilirdi belki her şey, oyunculuk eğitimi önceliğim olabilirdi belki,

Pişman mıyım? Asla.

Bakıyorum da şimdi, böylesi daha iyi.

Keşşkelerim oldu çoğu zaman, hala da var.

İnsanım, baştan hata yapmaya meyilliyim.

Ders çıkarmasını bilmek belki en güzeli, öyle derler, ben de öyle yaptım, yapıyorum.

Milenyumun ilk mezunlarından oldum üniversiteden.
Sevdim son sınıfta, gerçek aşkı gördüm gözlerinde,
Vurdum kafamı duvara, gerçekten vurdum.
Var olmak istedim o kara gözlerinde.
Bambaşka planlarım vardı oysa ama hiç üzülmedim.

Haziran'da okul bitti,
Ağustos'ta mutlu son, evlendim, ailemin yanına,
iş yok, tecrübe yok ama ailem hep yanımda, hiç düşünmedim.

Kasım'da askeri gittim, bir an önce hayata başlama telaşıyla.

Deniz yedek subayı oldum Çanakkale'de, o kutsal topraklarda.

Ne "Boğaz benden sorulurdu" dedim ne de "şöyle süründük, böyle atladık"

Hasreti gördüm sadece, yeni doğan aşkın hasretini.

Ana, baba, kardeş sevgisini gördüm, eksikliklerini hissederek.

"Gerçek askerlik bu dedim" yaşamak, bu duyguları en yoğunundan.

Oğlum dünyaya geldi 2003 Şubat sonunda.

İşin rengi değişti birden çünkü senden bir can var ortada.

Meğerse aşktan daha güzeli de varmış hayatta.

Aile olmakmış en büyük mutluluk bu dünyada.

Bak yine yanlış söyledim, anladım bunu 2010 Ocak ayı başında,

daha da güzeli yine varmış oysa
kız evladı olunca daha iyi anlıyor insan bunu,
aşkları artıyor insanın, sevinçleri bir de umudu.

Hep saygı gösterdim büyüklerime,
çünkü bana böyle öğretti canım annem, canım babam.
Nazım'ı dinledim, hep ciddiye aldım yaşamayı.
Doğduğun zaman geri sayım başlıyor zaten.
Hayat sür-git değil, sonu başından belli.
Geride bıraktım kırk beş yılı,
bugün yine bir 29 Mayıs sabahı,
düşünüyorum da,
bundan sonra sona kadar, tek amacım;
yaşamak hayatı doyasıya, biricik eşim, aslan oğlum,
dünyalar güzeli kızım ve sevdiklerimle, hak ettiğim şekilde,
Gerçekten,
insan gibi...

Pale 2008

bir çocuğa hayatı öğretmek

Bir çocuğun olduğunda saf duyguları öğret önce ona
Yüreğinden çıkardığı sevgilerle bir taş yapmasını
O taşı tüm gücüyle denize atmasını
Sevgi dalgalarının tüm dünyaya yayılmasını

En saf duygularla hayatın resmini çizmesini öğret ona
Ama kalemle ya da fırçayla değil
Yüreğiyle, duygularıyla ve umutlarıyla
Hayatı her deminde yaşayarak okumayı

Doğru konuşmayı öğret ona
Kelimelerin güzelliğini ve harflerin bütünleşmesini
Yaşamın aslında bir hikâye olduğunu
Ve bu hikâyenin yazarının kendisi olduğunu öğret

Sevmeyi öğret ona tüm insanları ve tüm canlıları
Daha sonra da onlara saygı duymayı
Büyüğüne duyduğu saygıyı küçüğüne de duymasını
Hayatı yüreğiyle kucaklamasını

Merhaba demeyi öğret ona
Her karşılaşacağı insanla ona demese bile
Kolay gelsin demeyi hatırlat ona her seferinde
Emeğin ona duyulan saygıyla anlam kazandığını

Kendini tanımayı öğret ona
Her acı ve mutluluğun ona bir ders kazandırdığını
Ve her dersin onun hayatındaki en değerli adım
olduğunu
Yaşamının bu şekilde daha değerli olduğunu

Hayal kurmayı öğret ona
Ve o hayal doğrultusunda yol almayı
Atacağı adımları ona göre planlamayı
En sonunda hayalini gerçek kılıp paylaşmayı

Gülümsemeyi öğret ona hayata ve insanlara
Mutluluğuyla diğer hayatlara dokunmayı
Önce kendini sonra diğer insanları mutlu etmeyi
Kendini ve hayatı sevmeyi

Sağlığın ne kadar değerli olduğunu öğret ona
O olmadan hiçbir şeyin olamayacağını
Her şeyin başında geldiğini
Kendine ne kadar iyi bakarsa yarınların o kadar yakın
olacağını

En önemlisi yaşamayı öğret ona
Kimseyi kırmadan kimseyle küsmeden
Sevgiyi sevgiyle büyüteceğini
Ve o sevginin tüm dünyayı saracağını

HAYATI ÖĞRET ONA...

derin (k)uyu

Berkin'e

İnsanoğlunun gördüğü en karanlık,
En dipsiz kuyudur:
Bir babanın, ölen çocuğuna
Uyurken üşümesin diye derin kazdığı çukur.

duvardaki aşk

Medresenin duvarlarındaki uzun örgülü saçlı kadınım
ben,
Etrafını yeni ayın sardığı,
Hilal zamanı tüm dilekleri gerçek olmuşçasına,
Yanında seni bulan.
Çevresine güneş ışınları yayan,
Yüzü tam olarak anlaşılmasa da
Sadece benim tanıyabildiğim o güzel yüzün sahibi,
Sevgilim...
Kilometrelerce uzakta buldum ikimizi.
Hüzünle ve özlemlle bakıyordu gözlerimiz.
Sanki medresenin duvarlarındaki yağmur oluklarından
akıyordu gözyaşlarımız,
Bir şehrin hikayesini anlatıyordu.
Sevdayı söylüyordu pencerelerdeki kuşlar,
Dualar ediliyordu vuslata dair,
Ayrılıkta ölüme dair diye söz ediliyordu Çinili Türbenin
ardında.
Aşk derindi öteden beri, biz derinlerde,

Aşk bir sözdü, biz sonsuz cümle,
Aşk, şifa saçandı duvarlarında bu şehrin,
Biz birbirimize ilaç.
Özledim, özledim seni sevgilim.
Artık kimsenin beni göremeyeceğini bilsem de
Tarihi silmek,
Duvarların içinden geçip sana gelmek istiyorum.
Beni sadece sen gör, sen bil,
Beni sadece, yalnız sen sev istiyorum.

düş yoksa yarın yok

bir lokma kalaç uğruna
büyük bir zulüm
içimde keşkeden geriye kalan
bir büyük dram
içimde elem içimde dert
gebereceğim
nereye gitsem içimde keder

uğuldadı durdu
ateşin ve külün bedduası
ağaçlar döktü yapraklarını
utancından güneş karardı
şükretti dilsizliğine taş

nereye gitti insanlar
komşular nereye gitti
kimsemiz yok mu bizim
sözcük mülteci
gerçeği anlamından ağır

kül yağıyor üzerimize görmüyor musun
ateş yağıyor kan yağıyor
binyıl yaşamış gibi yüreğim
çılglığım insanlığın çılglığı oldu
arşa çıktı duymadı kimse

büyüyünce serüvenci olacağım anne
ne çok söz verilip yere düşmüş
bir şiir daha yazmalıyım sana
umut insanın neyi olur anne
selam olur direnç olur şiir olur
günaydın olur kolay gelsin der
dünyayı güzelleştirenlere

sahi umut insanın neyi olur
rüzgârın karanlığı yırtan sesi
tohuma yürüyen hayat
güvercinin su içtiği dere
çiçeğe duran ağaç olur

ve bir cumartesi günü anne
düş yoksa yarın yok
bir cumartesi günü anne
bir cumartesi günü olacak devrim
biliyorum anne buna inanıyorum

benim cumartesi yüzlü annem
ağaçların çiçek açtığını öğrendim
serüvenin bir ay olduğunu
lakin hangi ay olduğunu
bilemedim

ecel

İdam cezası gereksiz artık,
her şeyi devletten beklemeyin derdi büyüklerimiz...

Yarım somunu yerken Soma da vardiyada,
bayram yolunda en fiyakalı, en uzun, en pahalı, o kadar-
da ucuz köprüünüzden geçmeden ölürüz ...

Darbe olsa ölürüz, olmasa da ama fitratıyla...

Barışta, savaşta, otobüs sırasında , esnafın sopasında,
devletin gazında, tomasında, ölürüz...

Koynumuzda bir ekmek, annemiz beklerken sofrada,

bir kutsal kitaba sarılıp uyurken, allah korkusu olmayan
bir el sebep olur,
cennet rüyamızda annemizi özlerken ölürüz ...

Toprağı eşerken örteriz üstümüze alelace, vakit yok
ölmeye ...

Bekleyin 7 gün sonra ilan edin ölümü, ecele benzesin
herkes susunca...

Devlet gibi bir baba, delikanlı bir koca sebep olur son-
suzluğumuza

Biz Ölüyoruz...

İdam cezası gereksiz artık,
Çekilin önünden ecelin, geçip gelsin ömrümüze

Eeeeeeeey hayat !

Ecel ile ölmek devrimci bir eylemdir artık ... yaşamak
gibidir yani idam cezasına inat...

gidebildiğim kadar...

Gidebildiğim kadar Doğu'ya gitmek istiyorum. Wuhan'a, Çin'e, Moğolistan'a. Gidebildiğim en Doğu aslında varabileceğim en Batı'dır diyerek oradan Amerika'ya geçmek. New York'ta bir feribota binmek, özgürlük heykelinin altında Atlantis'le dertleşmek.

Sonra varabildiğim en Batı aslında varabileceğim en Doğu'dur diyerek Avrupa'ya geçmek istiyorum. Bir nehir gemisiyle Hollanda, Fransa, İsviçre, Almanya'ya gitmek.

Rehn'de seyahat ederken yüzümü ırmakla yıkamak, her sabah başka bir ülkede kahvaltı yapmak sonra yine gidebildiğim kadar gitmek.

Gezdiğim yerlere, ekmek kırıntıları yerine kelimeler bırakmalıyım. Geri dönüp arkama baktığımda, iz sürenler bir fabl'dan başka bir şey bulmamalılar.

Varabileceğim yer varabildiğimden başkası değildir. İnsan kendisine en yakın gölgesi kadar varabilir. Güneş tam tepede olduğu anda insan hem kendisi hem de kendisi değildir.

İşte sen sevgilim, ne bir arayış ne de bir varış yerisin. Aydınlık ile karanlığın, doğu ile batının, gündüz ile gecenin, özgürlük ile esaretin, insan ile gölgenin olmadığı bir andan ibaretsin. Güneşi bekleyenler için bir yerde beklemeyenler için her yerdesin.

güzel

El etti taksi dedi otelin görevlisi
Ya nasip bastım marş a günün ilk müşterisi

Önce bir bavul geldi havaalanı dedi
Sakalımı okşadım saygılar sayın abi

Döner kapıdan çıktı tüm âlem O'na bakar
Bastığı yer yanardağ basmadığı yer ağlar

Ben öyle bir gülüşü düşün de düşleyemem
Ben nakkaş olurum da böyle kaş işleyemem

Taksi taksi olalı böyle afet görmedi
O emniyet kemeri ince beli sarmadı

Gözler denizden mavi ten dersen kardan beyaz
Böyle yâri olanın akli yerinde durmaz

O kırık Türkçesiyle merhaba dedi bana
Böylelikle başladım en olmaz yolculuğa

Senle sokağa girsem çıldırır bizim kızlar
Büfeci bayram eder alkol satışı artar

Anlatsam dalga geçer duraktaki çocuklar
Uçak Ahmet duramaz hayırlı yolculuklar

Yanaştırdım aracı dış hatların önüne
Son bir kez daha baktım gitme diyen gözlerle

Yarım saat sonrası geçtim bizim reklama
Kalbim gibi boş olan yazdırdım arka cama

Ne kadar güzel varsa senle döndü yalana
Ben kime güzel derim seni gördükten sonra

hayallerim

Suriye’de bir çocuk, hayallerim,
Yağmur gibi yağdı.
Çiçek açmadı, açmayacak; dünlerim
Uykularımda titrek titrek damlalar
Çöken hüznün mü? Ter bastı beni,
Pıtır pıtır kayboluyor hayat

Babam yoksa yetimim ben
Bunca derde nasıl yeteyim ben?
Son bir toz daha yükselsin semaya,
Duysun artık duyan bizi.

Yedi yaşındaki bacım, yedi kez gülmedi belki
Ama hayallerim, hele önceki, hele evvelki

Bu ilmek geçirildi boynuma
Hayallerim sığmadı koynuma
Anamın gözünde topak topak yaş

Her gece,
O gece,
O gece, uykuyu biri hatırlatsın bana
Yollara yorgunum ben
Gitsem gitti dersiniz
Kalsam, ne haldeyim bilmezsiniz,

Ademin sınavı burası
Ademin yarası burası
Biliyorum bu hiç sizde yarın
Yarın, düğünler, halaylar, çengiler,

Özledim yandığımda yananları
Ağladığımda ağlayan gözleri özledim
Artık varıda yoğuda toprak
Hatırlatayım size;
Ağlıyorum, nedir bilmezsiniz,
Yanıyorum,
Patlıyorum, şatafatlı ışıklar altında değil
Bombalarla
Ölüyorum,
Öyle sahte falan değil
Bilmediğin ölüyorum
Ölüyoruz....

hep sen

Ezelim sendin ebedim sen,
Şahidim olsun söylesin sözlerim.
Aşikâr gönlümü sendin cezbeden,
Bendime çakılmış mih gibi, gözlerin.

Bu canı sana esir ettim,
Neylerim yoksan, neylerim sensiz.
Yüreğimi sevdami sana bahşettim,
Meftun kalbimi sundum bedelsiz.

Kor gönlüm arşa değer,
Vuslata bir adım kala.
Her lahzam senmişsin meğer,
Sensizlik ne biçim bela.

Aşkın vecdi ile doldum,
Her demde, her kelimada.
Sensizliğin yokluğunda boğuldum,
Seni yitirdiğim anda.

Aşkıma sana bir muamma,
Çözdükçe bul beni.
Sazım yanık yanık amma
Her notası söyler seni...

hiç uğruna

Bir toz götüremezsın mezara
Verdiğin savaşlar ne uğruna
Hepimizi bir Tanrı yarattıysa
Ne bakarsın dinine, cinsine, ırkına

Toprak sahibi var mıdır cihanda
Sor toprak altında yatanlara
Tüm canlılar karın tokluğunda
İnsanoğlu doymadı hala hırslarına

Akıl götürmüş fikir ayrılıklarına
Bir yol bulunur elbet uzlaşmaya
Yaşamın temeli dayanır sevgi ve saygıya
Üstünlük kurduğun insanla muhtaçsın aynı havaya

Hakim ol edebine, tavrına
Dön bak okyanuslara, dağlara
Her zaman kazanan doğaya
Sen de bir gün karışacaksın toprağa

kadere sığınacağım

Sana açılan küçük
Bir pencere vardı dünyamda
Kapattın onu neden...!
Bıraktın beni,başbaşa,
Yalnızlığımla,

Çok sevecendin...
İlgi duymasan da bana
Dertlerimi anlıyor
Beni dinliyordun ya
O da yetiyordu bana

Görmese de beni gözlerin
Ben görüyorum seni ...
Güneşe bakar gibi
Kararıyor gözlerim

Duymasan da sesimi
O türkü benim...
Duyarım kendi çığlığımı
Yankılanır içimde...

Esiriyim duygularımın
Sana söyleyemedim
Taşıyor içimden
Sele kapılmış gibi

Çırpınırken düştüğüm suda,
Varlığını hisettim...
Uzattığın eline tutunacaktım
Ama... sevgi değil de
Merhametse duyguların
Bırak tutma elimi
Kadere sığınacağım...

karanlık

Geceler sensiz bir başka artık
Gündüzler daha sessiz daha karanlık
Sana küskün yıldızlar
Ay bile yeryüzünü aydınlatmıyor artık

Bulutlar ağlamaktan helak oldular
Güneş bile ardından doğmuyor artık
Göz yaşları ellerime doluyor bulutların
Ellerim hüznle dolup taşıyor artık

İnsanoğlu bu acıya daha fazla dayanamıyor
Sokak başında her gören yazık diyor
Gözlerim göz yaşlarımı daha fazla taşıyamıyor
Bu acı kalbime ağır geliyor artık

Yalnızlık canımı birazcık yakıyor
Kalbim sessiz sessiz her gece ağlıyor
Geceler hiç gündüz olmuyor
Güneş bile yeryüzünü terk ediyor artık

Sana dön artık diyemiyorum
Bu kadar küskünlük yeter
Çal artık şu kapıyı
Çal da gir şu lanet kapıdan artık

Biliyorum dönmeyeceksin
Gittiğin yerin dönüşü yok
Fakat toprak ısıtabilecek mi seni benim gibi
Benim gibi sevebilecek mi
Onunla da her gece yıldızlara bakacak mısın
Dizine uzanıp uykuya dalacak mısın
Kulağına bir şeyler fısıldayıp
Gerisine kalbim dayanmıyor artık

Beyaz bir örtüyle aldılar benden seni
Üzerine çürük birkaç tahta
Soğuk toprakların altında
Ellerim kazmaktan yoruldu artık

Artık herkes her şey karanlık
Gecelere güneş doğmuyor
Yıldızlar yeryüzünü aydınlatmıyor
Aydınlık bana ağır geliyor artık

kavuşmak isterdim sana...

Her Sevdalının Kendini Ait Hissettiği Ve Sadece Kendi
Olduğu Gibi

Ve Kavuşmak İsterdim Düşüncelerine Dokunmak
İsterdim Ruhuna

Belkide Dokunamadığım Tadamadığım Olamadığım
Zamanlara

Amaç Olmak İsterdim...

Nasıl Bir Mühendis Bir Makineye Amaç Yükle-diyse
Bende Senin Amacın Olmalıydım

Gibiyle Başlayan Cümleler Kuruyorum Şimdi Cansız
Olan Her Nesne Bile Birbirine Kavuşurken Bir Cıvata Bile
Somununa Kavuşuyorsa Bende Kendimi Kendim Gibi
Hissettiğim Zamana Yani Sadece Sana Dönmek İsterdim

Bizde Bir Terim Vardır Bilirmisin Bilmem Adı Yorulma
Parçalar Birbiriyle Uyum İçinde Çalışsa Bile Zamanla
Yorulur Devam Edemez Bu Yola

Biz Seninle Uyum İçinde Bile Çalışmıyorduk Ama
Yinede Yorulduk Ve Sandığımdan Daha Fazla

Sarsıntılar İyi Gelmez Hiç Bir Makineye Demişti Hocam
Sarsıldık Be Güzelim Hemde Tam Ortasından

Ve Sonuna Gelmiştik Bu Uyumsuz Hikayenin
Bu Hikayenin Son Cümlesiydi Kopma
Kopan Bir Parçayı Tamir Edebilirsin Belki Kaynatırsın
Belki Yapıştırırsın
Ama şu Kopan İki Yüreği Hangi Malzeme Kaynatır
Hangi Malzeme Yapıştırır
Yok Güzelim Biz Bu Terimlerin İçinde Bile Olamadık En
İyisimi Sen Yoluna Git
Bu şiirin Adıda Uyumsuzların Aşkı Kavuşamayan
Parçalar Sarsılan Aşıklar Kopan Kalpler Hani Sen Giderken
Beni Orada Bırakırken Karar Vermiştin Ya Var Bu şiirin
Adınıda Sen Koy...

kırılğan yürekli

Seviyordum

Bir kır çiçeği duyarlılığında sarılırdım
Kucaklar çekerdim bedenini bedenime
Ggs ggsme değecek kadar
Tenim teninde ısınacak kadar
Kendimizden geçer, Őiirlerdim tinini
perken kanatırcasına dudaklarını.

Seviyordum

Kırılğan ve titrek,
DokunuŐlara dirençsiz
Ve bir gelincik hafifliğinde incecikti.
“Yüreğine yüklenme sakın!” denilmiŐti;
Hani dokunsan, dağılır yapıŐır tenine
Hani flesen uçuŐur, yayılır kokusu havaya
Yani koklasan konumlanır sevgisi yüreğine.

Kaygılarımın önüne geçemedim

Bakışları yüreğimde hep bir kurşun yarası!
Egemenlik kuramadım beynime bir türlü
Dayanamadım, dokundum yüreğine.
Ve bir kelebek yazgısını anımsatırcasına
Dağ başında sararmış kırmızı bir lale gibi
Yitirdim onu, yıkıldım yere.
Dilim suskun, dilim devinimsiz kaldı
Kekeledim, çıkamadı ağzımdan bir söz
İzin vermedi içimdekini dökmeye, öfkemi bağırmaya
Dindiremedim acımı, ne de zonklanan tinimi.

Sonrasını sormayın bana;
Yitirdim kimliğimi bir göçebe çadırında.
Sevgisiz, pasaportsuz bir dünyada
Umarsız bir sığınmacıyım ülkemde
Üşüyorum Kızıltepe'nin Temmuz sıcaklığında
Güneşi avuçlar ısınırım anımsarken Özgürlüğü.

Resmini bir pazuband gibi taşırım kolumda
Ve yüreğim elimde, hep arar dururum onu
Fırat'a kucaklamaya koşan Dicle gibiyim
Onu unuttuğumu sanmasın gömütünde!
Onu unutmak var ya, onu unutmak!
Ölümün başka bir adıdır onu unutmak!
Yüreğim ona tapulu, sözüm ona noter onaylı

kimse

Birkaç yaş kaldı
Gözlerimde mi bilmem.
Ömrümde mi bilmem.

Biraz aş kaldı
Tabağımda mı bilmem.
Rızkımda mı bilmem.

Bir başıma kaldım
O'nunla mıyım bilmem.
O'nsuz muyum bilmem.

koruk kal

Kızıl sarıdır doğsa da,
Batsa da güneş.
Gölgen yaprağın olsun
Eğer parlaksa güneş.

Kal, öylece koruk kal.
Sarı salkım olma sakın
Ben gelmeden.
Muradın sarı alkım olsa da.

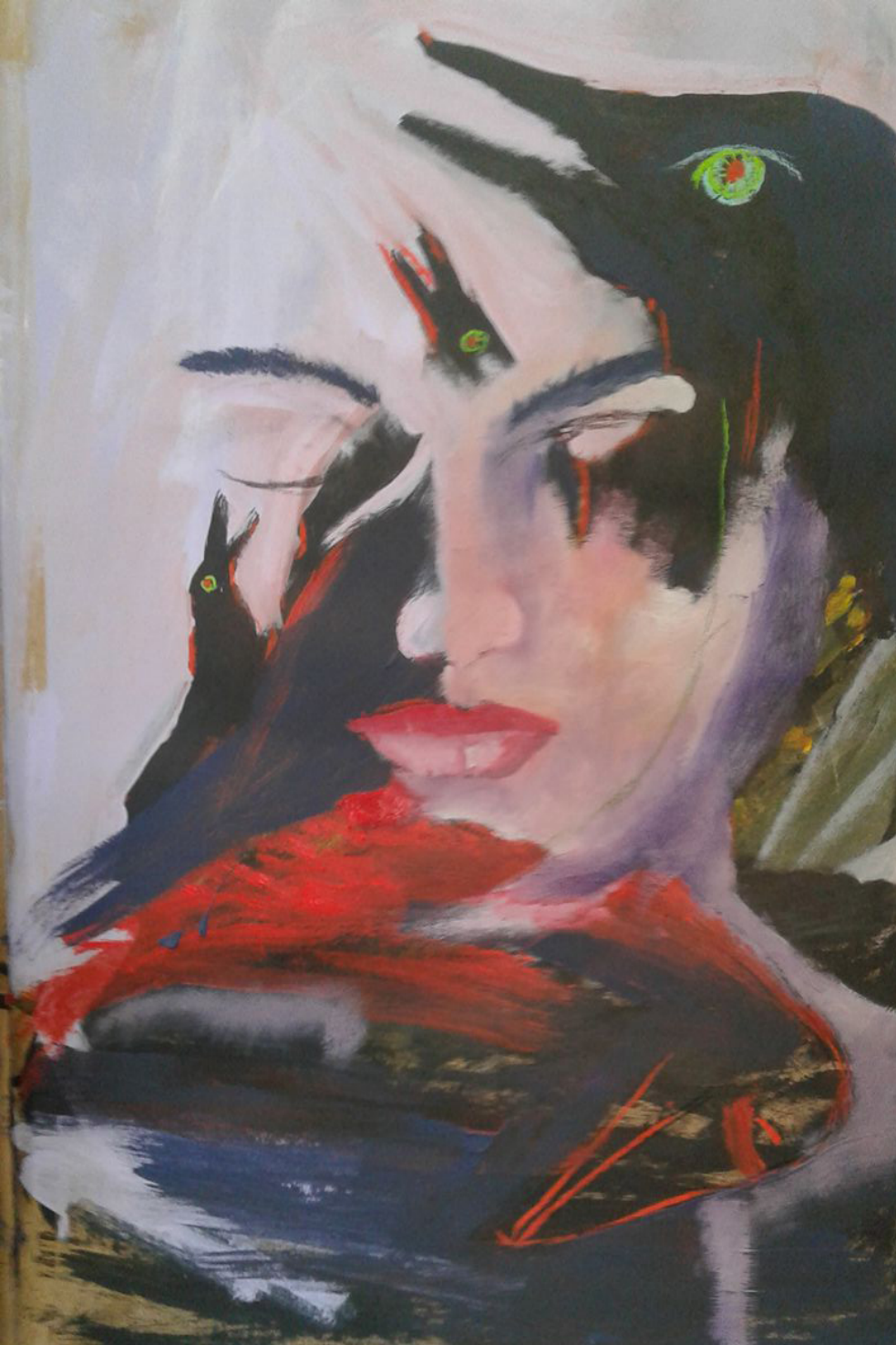
Bak imbikten geçer,
Sofralarda olursun şarap.
Belki de sirke.
Kaynatırlar ateşte simsiyah
Pekmez ezilip belki de pestil.

Kal, öylece koruk kal.
Sarı salkım olma sakın

Ben gelmeden.
Eğer muradın sarı alkım olmaksâ.

O zaman aç kollarını,
Güneşin,sarı sığına.
Ver kulağını rüzgârın büyülü nefesine.
Ser göğsünü yağmurun ıslak sesine.

Sarı salkım ol ki,
Kristal kase ile,
Sunsunlar majestelerine.
Ben öldükten sonra...

manşetler! 20 Ocak, AGOS ağlar peşinden

Hatırlıyorum, yıl 2007 kış
Çocuğum daha,
Beşinci sınıf öğrencisi
Nerden bilir ki beşinci sınıf öğrencisi;
Barışı, Hrant'ı, Ermeniye, Agos'u
Söylesenize nerden bilir, nerden bilsin.
Unutamadığım tek şey o yıla dair;
Soğuk, acımasız kanlı yıl.
Bakmayın çocuk olduğuma,
Sanmayın anlamadığımı.
Evet, tanımıyor bilmiyordum ama
Çok etkilendiğim çok belliydi.
O yaştaki masumiyetime karşın
Hızla büyüyen öfkenin tohumları atılmıştı içimde,
Duyulacaktı ayak sesleri
Gününü beklercesine,
Pusuda hazır vaziyette...
Televizyon başındaydım hep

Merak ederdim kendimce.
Hep sorular sorar, yanıtız kalırdım sizlerce.
Kim bu adam?
Niçin vurdular, Niçin ?
Neden yatar bu adam soğuk kış günü, bu soğuk
kaldırımlarda.

Neden uyandırmaz kimse
Götürmez sıcacık evine, ailesine diye.
Çocuktum ben işte
Bu kadar düşünebilirdim anca
Saf, masum ve gülünürcesine.

Şu kalabalıkların arasında sessizce,
Üstü gazetelerle örtülü
Şu zamana dek;
Söylediklerine kulak verilmemiş
Ve söyleyecekleri hala bitmemiş iken,
Erkenden haksız, hukuksuz bu acı uykuya
El birliğiyle müsaade etmelerini
Düşünemeyecek kadar çocuktum...
O halimle bile etkilenmişken derinden,
Şuan zamana kayıyor gözüm.
Evet yıllar! Olmuşsun 2017.
Çok zaman geçmiş aradan
Çok şey değişmiş arkandan.
Ben büyümüşüm mesela
O masum çocuk büyümüş.
Seninle tanışmış, seni okumuş, seni dinlemiş,
Kalemine, dik duruşuna ve onuruna büyük saygıyla;

Merakla öğrenmiş seni.
Öğrendikçe anlamış
Sana yaptıkları gibi
Ağabeylerine kardeşlerine yaptıklarını...
Evet işte! Ben o çocuğum
Yüreği on yıl önce nedensiz sızlayan,
Hala da her okuyuşunda, her hatırlayışında,
Her bahsedilişinde kahrolan o çocuk.
Çok nesil büyüyüp okuyacak daha, seni ve sizleri.
Ama;
Ağabeyin Musa' ya, sana, kardeşin Tahir' e bunu
yapanlar...

Agos'a gözyaşı döktürenler.
Bunlar;
Büyüyüp de yaşlanmayacaklar mı ?
Tükenmeyecek mi nesilleri ?
Sorarım sizlere !
Yanıt bekler, manşet ister Agos...
20 Ocak sabah bugün
Gözler arar Agos'u
Soğuk, puslu havada.
Beyaza bürünmüş sayfaları Agos'un
Bembeyaz bomboş sayfalara
Mürekkebi bitik, kalem kırık
Bir daha yazılmamaya yeminli vaziyette,
Gözyaşlarıyla dolu.
Ey güzel insan,
Bir elveda bile demeden gidişine
Agos kırgın, küskün ve yalnız.
Ağlar peşinden,
Sensizce sessizce...

melankoli

İnce bir sızıdır yolumun uğrak yeri.
Küsmüş ne zamandır anlayan gelsin beri.
Bir yanı yaz bahardır bir yanı zemheri.
Yine geldi bir hışımla ah melankoli

memleket

Bir memleket sevdik ormanını kestiniz
Bir memleket sevdik insanını astınız
Bir memleket sevdik kadınını yaktınız, hayvanına kıydınız, zeytinini söktünüz, yer gök beton döktünüz

Bir memleket sevdik huzuruna kastınız!
Bir memleket... Bir...

Neriman bacı destanı

uyanırdı gözleri kavgamıza,
sabah üç göz kondusunda Saimekadın'ın.
yangında bir ormandı, tutuşurdu saçları
düşünce güneşin ışıkları
mavi naylon kaplı camdan.

güzelce bir kızdı Neriman.

fabrikaya uzardı yollar,
dolmuşlarda tıklım tıklı.ş.
zaman o malum zaman
mevsimlerden kış.

uykusuz, hummalı bir düşünceyle sarsılan başını
koyacak yer bulamazdı.
“şu grev de bir biteydi ne vardı
ev kirası, Elvan'a okul harçlığı,
üst baş alınacak,

parasızlık başa bela,
sendika yine kesmiş tayından”

düşerlerdi fabrika kapısına üç beş,
bezgin yüzleri kum gibi sararmış onlarca adam,
beyaz mintanlarıya, hepsi abide,
çıkarlardı sokaktan.
içlerinden arkadaki grupta
yırtık botlarıyla neredeyse yalınayak dolaşan
grev gözcüsü bacımız Neriman.

akşama dek uzayacak olan
bu bekleyişte kimi zaman
türküler girecektir kollarına
ısıtmak için açık bağırılarını
kimi zaman davulun tokmağı
inip kalkan.

ve gece
içlerinden bir kısmı
tüneyerek demirden kapıya nöbete kalacak
sökünceye kadar şafak

malum ya zaman,
işte o zaman.
ve bir gece,
korkunun gece devriyesinde Neriman
nöbete kalır...

on ikiye doğru,
karartır sokağı gölgeler.
sinsice yaklaşp,
saydırırlar otomatikleri...
önce Hakkı Çavuş düşer sonra Sancar
sonra diğerleri.
kurşunlar yağmaya devam eder
sonu gelmeyecek kadar.
vurulduğu yerde doğrulmaya çalışırken,
tarifsiz acılarla sarsılır incecik vücudu.
gülerken Neriman son vardiyasında katılırcasına,

gökyüzünden bir yıldız kayar yırtarcasına bulutları
çırpına çırpına umutları...

patroncuk

Elin para gördü dilleniverdin,
Sırtın urba gördü salınırsın sen.
Garibin karnını doyurdum diye,
Çalım satar dolanırsın ah neden.

Çaldın yine çalışanın hakkını,
Çoluğunun çocuğunun payını,
Aklınca yazdın hak kitabını,
Dillenmişsin yine ah Patroncum sen.

Para olmuş o canının yongası,
Çalışan güveninde yolda kaldın sen.
İşçi sağlığı umurunda mı ki,
Yetim kalmış çocuğun ahında sen.

Sözlerim hep adrese teslim,
Kul hakkı yiyen patrona ettim.
Alınmasın ha o hak dostları,
Mazlumun ahı zalime teslim...

pazartesi

I

Kalabalıklarım birer birer eksilsen
Ben kalırım
Hamur gibi açılıp katlanırım içime
seyrek sözcük
az kumaş
az kâğıt az toz az kir
Kitaplar daha yakışır o vakit
Bir şiiri giyinmek şerit şerit kesip
üstümüze

Pazartesi ile kuru dallar arasında bir benzerlik
Derim defalarca vardır
Yakışsın diye şiir pazartesine
Azar azar alıp suyunu
Ayakta kalır

Sadece eldeki kitaplarla da bir gerçeğe varılır

II

Böyle bir Pazartesi
Bir şairle karısı
Bir tiyatrocü ve kocası
Romantik trenlerle şehirlerden geçerler
Başlarında şık şapkaları
Ezbere bilinen şiirler hatta şarkılar
Bana uzak tarihli kışlar

Biraz uyusam ödeşirim gündüzle

rüzgâr

Putperest bir rüzgâr eser!
Bozkırın ortasında,
Yaz sıcağında hep.
Acıya tapar,
Kederden nemalanır,
Efkârı kanırtır.
Çıkar zifiri karanlığın içinden mustur tavrıyla,
Geceyi ayaz,
Rakıyı talaz,
Helkeyi toz,
Haftı malama eder.
Sızar bir uğultuyla farkların dengesine;
Sokakta teyakkuz,
Çeşmede kargaşa,
Harmanda yele verilen tane,
Çalgıcıda yankı,
Çocukta korku olur!
Putperestin işi budur.

sana birikiyorum

Başa almış gibiyim bu aralar
Filmim hüznü bitti bu yaralar
Tekrar edemem çektim karalar
İşte böyle sana birikiyorum

Ne sevdasına bağlanıp kördüğüm
Ne aşkına yanıp yanıp söndüğüm
Ne güneşsin etrafında döndüğüm
İşte böyle sana birikiyorum

Kaşına gözüne kurban olduğum
Sesinde dilinde can bulduğum
Bir çiçek gibi camda solduğum
İşte böyle sana birikiyorum

Tazeleme aşkını içinde kalsın
Gözlerin hüznü yaşla salsın
Ne ben arıyım sende balsın
İşte böyle sana birikiyorum

Zafer aklı sözle doldurur
En güzelini gönle kondurur
Yaz baharın kışa boğdurur
İşte böyle sana birikiyorum

sancı

Âşık olmak nasıl bir şey bilir misin evlat?
Dibine kadar salaklık, tavanı kadar saflık,
Bir kere düştük içine, çırpındık ama çıkamadık,
Çukur derin, gönüller hüzünlü evlat.

Aşk'ın kaderidir bu, iradesi yoktur bunun,
Tabiri caiz ise o bir ateş, sen ise odun,
Yakar kül eder, söndürmeye gücü yetmez suyun,
Ciğer yanar, duman tütmez evlat.

Nice âşıklar yandı, kül oldu bu yolda,
Tutulmaya hasret ellerle vurdular saza,
Gidenin ardına bakma, giden dönmez bir daha,
Âşıklar yandıkça, bu sazlar susmaz evlat.

Aşk'ın yalanı olmaz, yalancısı olur,
Yaşamayanlara sorsan, hepsi saçma bulur,
Bir kere yandı mı, söndüremezsın yanar durur,
Aşkı bilmeyende, ateşini söndüremezsın evlat.

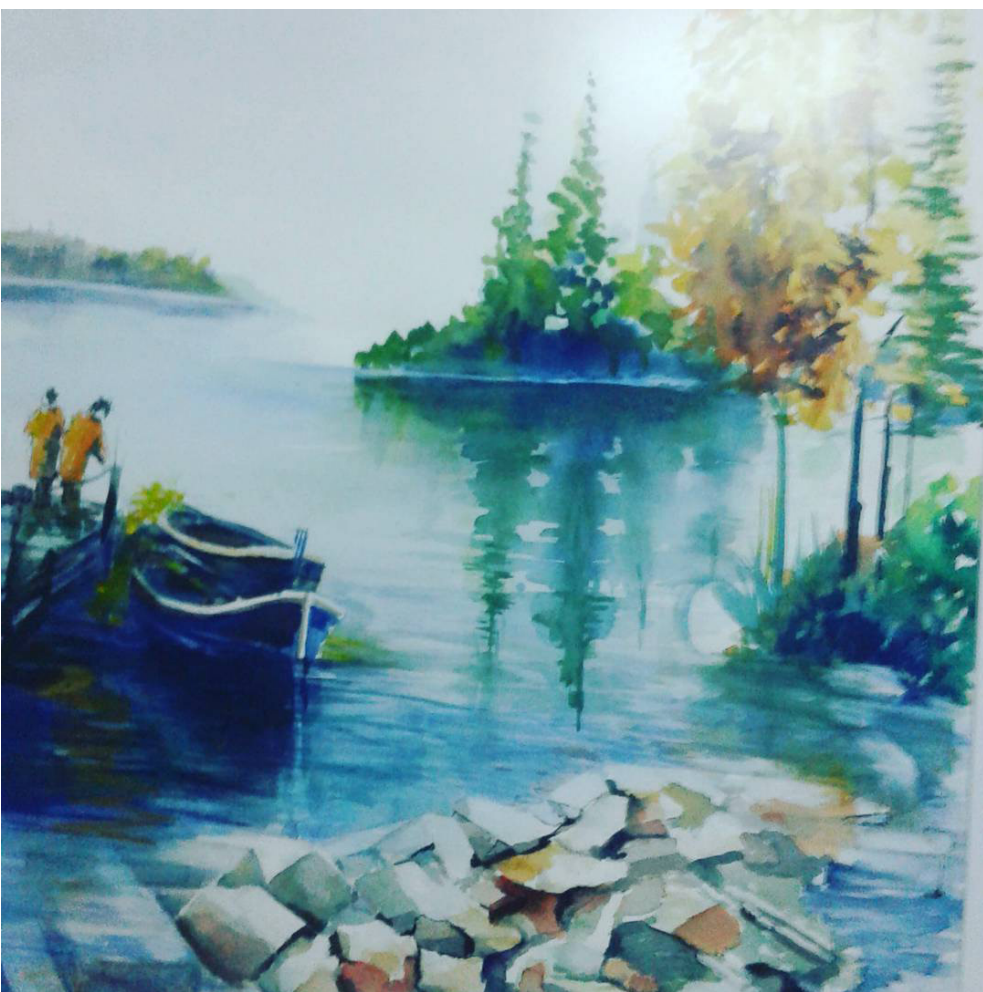

seferiyim

Sensiz, soframa aç oturuyorum
Ama yine de
Bu ölüm orucunda seferiyim ben.
Sana gelmek bir umut.
Ta uzaklar uzay, kayan yıldızlar...
Belki başka bir gezegen
Alışamadım uzaklığına
Ay'da, bir kraterde tutsak
Kör olsam ancak bu kadar görmezdim hasretini
Yalnızlığımın verdiği sefaleti yaşıyorum
Bana verilen yalnızlığı...
Kış geldi, ayaz vurur yine fukarayı
Soba yanar şimdi
Her yan soğuk, tek oda dışında
Kış geldi
Fukaranın canı, benim ruhum
Isınamayız bir türlü
Güneş elbet gelir.

Bugün değilse neden...
Cennetin kapısını sunuyor insanlar insanlara
İtilmiş bir cehenneme
Ama yine de sana uzanmak
Sana yönelen bütün teşebbüsler
Biraz umut...
Biraz kar,
Karda açan sen.
Mutluluğun şiiiri olmaz
Olur deme, olmaz işte...
Kadehimin son damlası, işte o da gitti.
Tanrım yalnızlık ne menem bir şey.
Kar dökölüyor kentin üzerine
Saklayacak bütün kirleri
Ne çok saklanacak şeyimiz var
Ne olur daha da yağ, çok yağ
Sakla beni de...
Neden detone çalıyor bütün şarkılar
Saklasa ya kar
Çok yoruldum düşünmekten
Sevdiğim kalabalığı düşlemekten
Seni özlemekten
Yoruluyorum özlemekten
Tanrım bu kadar özlem niye
Ve biraz umut
Biraz delilik
Beni hayatta tutan tek anlamlı gerçeklik
Yoksa ne kadar mantıklıdır hayat?
Açılsın bütün ışıklar

Ne bu karanlık ne bu yok oluş...
Uzak gezegenler, ay, birazda serin rüzgâr
Çok mu şey...
Tam bin kilometre sanki yıldızlar arası mesafe
Korkularımız, acıya dönüşen parçalı bulutlu acılarımız
Nerde kaldı kuantum
Ya dizim dizim dizilen parçalanmayı bekleyen atomlar..
Yansın artık, ışınsın gece
Bu karanlık beni öldürecek.
Birazcık, yalnızca birazcık umut ve biraz da delilik...
Sensizlik...
Aç kalkıyorum doymak için oturduğum sofradan
Bu yaşam yolculuğunda seferiyim ben.

sevda kokuları

Bana sevda kokularından bir demet yap...

İçinde,

Gül

Sümbül

Yasemin

Biraz da leylak olsun.

Ama çokça da

Sen koy ki

İçine

“Sen koksun...”

Sonra,

Koy “O” sevda kokuları demetini

Kalbine,

Yolla kalbime...

Ha birde öpücük kondurursan üstüne,

Yollaman çok kolay olur

Kalbime...

Dünyanın öbür uçunda da olsam

Hemen alırım kalbime...

Sonrasında,

Kondururum bende üstüne busemi,

Sonsuz kadar mühürlerim kalbime...

sevginin adı kadın

Savrulan tozlar, topraklar ve rüzgarın uğultusu,
Denizden gelen dalga sesi ve denizin kokusu,
Sevgiyi hatırlatıyor insana biraz buruk.
Eskiden de sevgiler böyle miydi acaba savruk?

Kıyabilir miydi eskiden de sevdiklerine sevenler,
Acılar, hüznler, mutluluklar ve sevinçler,
Karıştı mı ne? Belki de bugün yok oldu bütün bu bahse-
dilen hisler,

Geriye belki de sadece bir hüzn kaldı ve bir de bu hü-
zünle ağlayan çocuklar.

Artık bitmeli sizce de değil mi? Kadına yönelik bu şiddet
ve zulümler,

Mutlu olmak asıl onların hakkıyken ne ola ki bu
yaşanılanlar?

Akla sığmıyor çocukların, annelerin ve kadınların hak-
kıyken mutluluklar,

Gizli bir el alıp da götürüyor mutluluğu yerine hüznü
koyarak.

Bir kadının ağız dolusu gülümsemesi sarsın bütün
evreni,

Dünyaya yine sevgi, saygı, barış ve mutluluk hükümdar
olsun.

Bir çocuğun annesine bakışındaki o sevgi seli,
Gerçek olsun kadına verilen değer yine ve yeniden.

Artık adına töre dedikleri bu kadın cinayetleri bitsin,
Bitsin ki güzeli görebilsin tekrar tüm gözler,
Adına da sevginin asıl adı kadın densin.
Sevginin adı kadın densin.

sıcak asfaltta çıplak ayak koşan adam ıslak çimende yalın ayak yürüyen kadın

yürürken sıkılan bir adam,
otururken sıkılan.
sonra ayağa kalkıp pencereye giden,
baktığı, şehrin damlarından sıkılan.

koşuştururken sıkılan bir kadın,
görmekten sıkılan.
sonra gözlerini kapayınca,
gördüğü hayallerden sıkılan.

yalnızlığı bilgelik bilmiş bir adam,
tekliği yücelik, dokunulmazlığı din.
bir ıslanmaktan sıkılmamış,
gece yarıları sokaklarda,
vücudunda dolaşan uyuşukluktan bir de.
içmeyi de sevmiş, koklamayı da.
bazen de yalayıp yutmuş;
sevmiş zira.

içinde dünya taşıyan insanlar gelmiş yanına,
demişler “biz dünyayız”.
kendini daha büyük görür insan olduğundan.
içinde güneşler taşıyan kadınsa,
“gelin, aydınlatayım” sizi demiş o zaman.

sıcak günlerden sıkılmış,
sıcak denizlerden.
içine kar yağsın istemiş.
kafasının içindeki kayalar
çarpan dalgaların köpükleriyle ıslansın istemiş.
koşmak istemiş,
hareket etmek.
hatta gözleri kapalı,
çıplak ayak.

sıkılmış kırmamaya çalışmaktan,
dünya taşıyan insan kalplerini.
sıkılmış,
yağmur istemiş, rüzgar istemiş bedenine bastıran.

asfalta çıkmış o en sıcak günlerden birinde,
hani yolların yumurta kaynatmaya hazır olduğu,
bazen de üzerinde su varmış gibi görünen
günlerden birinde.

gece olmuş.
sıcak günlerin gecelerinden.
bin yıldızlı,

hava hareketsiz,
biraz da nemli muhtemelen.
şehrin göbeğindeyken o gece,
etrafında dünyalar, gezegenler yine,
başının içinde hidro-karbon bombalarıyla
bulmuş ufacak bir çimenlik biraz yapay olsa da.

“koşmak iyi gelir” demiş
kendi kendine.
koştukça koşmuş asfalt üzerinde,
belki bütün gün.
sonra oturmuş denizin kenarına düşünmüş.
“koştum” demiş,
“iyi, güzel de yine buradayım işte”.

sıyırılmış ayakkabılarını kuru ayaklarından.
herkesin ıslandığı o sıcak gecelerde,
o, sıkılmış terlemekten.
döne döne yürüdükçe, çimlerin üstünde,
çünkü düz duramadığından,
içi gülmüş, içi kabarmış
bastığı çimlerin soğukluğuna.
kendini güneş hissetmiş.
soğuduğunu zannetmiş
ıslak yeşillikle.

bir kez daha çıkmış asfalta başka bir gün,
yolun kenarında gelincik tarlaları uzanmakta.
simsiyah, yılan gibi yol.

uzak iki tepenin arasına giriyor.
ya sonra?

ve bir gece,
artık sıkılmışlık insan olduğunda,
bu kez şehir dışına çıkmış ansızın.
bulmuş kendini yanından yol geçen gelincik tarlasında.
sıyırılmış yine ayaklarını,
basınca soğuk ıslaklığa vücudu ağlamış.

bu sefer ayakları çıplakmış,
ve henüz sabahmış,
ve henüz serince.
evvelsi geceden kalan sıcak asfalt
ısıtmış ayaklarını.
“oh be” demiş.
başlamış koşmaya,
ayakları ısına ısına en başta.
yükselen güneşle, başlayınca daha da ısınmaya asfalt
daha hızlı koşmuş,
daha,
daha da hızlı koşmuş.

ilk önce soğuk çok gelmiş,
“o geceki gibi değil” demiş.
ama güneş yükseldikçe vücudu ısınmış,
başı dönmüş, elleri titremiş.
ve o zaman başlamış yürümeye
uzak iki tepeye doğru uzayan gelincik tarlasında.

sıcak asfaltta çıplak ayak koşan adam,
kaybolmuş uzak iki tepenin arasına giren,
simsiyah yılanın ortasından,
uzamış, küçülmüş, yok olmuş, koşmuş.

ıslak çimende yalın ayak yürüyen kadın,
uzaklaştıkça küçülmüş,
küçüldükçe kaybolmuş
ortasından yılan geçen uzak iki tepenin ardında.

tükeniş

Zaman acımasız dost, hüznü dolu mevsimler,
Ne kalıyor geriye geçip giden günlerden?
Yürekler tutsak olmuş, mutluluktan bihaber,
Bencillik alıp sarmış insanı her yerinden...

Ne mertlik kaldı artık, ne de vefadan eser,
Dostluğa hasret kalmış, sevgiye aç gönüller,
Kelimesel anlamsız, düzen tutmaz şekiller,
Sevgi silinmiş gitmiş biçare gönüllerden...

Teselliler kaybolmuş, insanlık tükenişte,
Dürüstlük nerde kalmış, hile düzen her işte,
Yalan meziyet olmuş, tüm değerler inişte,
Feryatlar yükseliyor sevgisiz yüreklerden...

sancı

Üşeniyorum artık yazmaya,
Sıcak temmuz aylarında
Etrafı seyrederken 134 a altında usulca,
Karbonmonoksit zehirlenmesine maruz kalıyoruz bir bir,
Ayrılan elektronlar gibi koşuyoruz
Sen sağa
Ben sola
Şaşkın şaşkın elinde spektrometresiyle bakakalıyor
Thomson amca,
Gözlerimi dikiyorum;
Renkli sonsuz derecede hareketli uzaya
Bu boyut
Tek benli bir soluk olup;
Düşüveriyor umutsuzca ayaklarının altına Saçlarından
aşağı taranan
Bir kara cisim ışınması oluyor yalnızlık

Kinematik bir uzzamda sevdim seni,
uzuvlarından

küresel mesnetlerine
ılık ılık aktın damarlarımdan
debin yüksekti sevgilim
Bernoullin yoktu senin
yüreğim rankine çevrimi gibiydi

imge
entropik bir biçem de arzuluyor seni
bakışların ;
kesici bir takım gibi giriveriyor gözlerime
ve aşk yeniden canlanıyor
gözlerinin spektral radyansından...

vapurda

Karşında
tükenmez Marmara'nın
engin maviliği;
Çevrende
yüzler
her biri ülkenin dört yanından.

Trabzon'dan
bir çift göz,
bir çift kulak,
Ağrı'dan
ve Konya'dan,
Sivas'tan,
Adana'dan,
daha teri kurumadan
silmeden pabuçların tozunu
gelmiş ülkenin dört yanından;
Anadolu'dan.

Bir çocuk;
sekiz yaşında,
sapsarı kafasında
üç numara
kesilmiş saçlarıyla
çiklet satıyor...
Ağzında
bir türkü,
belli Van türküsü
binlerce kez söylenmiş
ama hiç sekiz yaşında
sarışın bir kürt gencinin
çiklet satarken söylediğince
söylenmemiş bir türkü.

Karşıda
Salacak'ta
denizin kıyısında
gencecik bir kız...
On altı yaşında,
yaşamın en baharında
belki de ilk kez duyumsarken
sevginin ürperten sıcaklığını,
hülyalı gözlerinde
vaat edilmiş bir geleceği izliyor,
oturmuş çınarın altına
bir bankın en kenarına
neredeyse düşecek,
yüreği kıpır kıpır

kuş kanadı çırpıyor,
avuçları avucunda sevdiğinin
altın bileziklerini tutuyor
sımsıkı, kenetlemiş parmaklarını
besbelli korkuyor
sevmekten korkuyor.

Köprü altında
Trabzon'lu balıkçı
altında takası
ağlarını toplamış
tam yol almış
çıkıyor Kasımpaşa'ya...
Ne uskumru var bu gece
ne çingene ne kofana
istavriti de yemez ki
Beşiktaş'lı kokana.
En temizi bu gece
aç bir şişe Marmara
yanaş Balat'a
yarın sabaha
vira Marmara!

Çaycı geldi;
Antepli
yeni gelmiş
kendine güvenli
bir seksen boy
kilo ağırlığınca
kaytan bıyıklar

sesi gür, neşeli
çaylar da demli
bir, iki, üç, beş, sekiz, on, yirmi
Hooooop, bu tepsi de bitti.

Boşlar,
baylar, bayanlar
unutmayalım boşlar
ekmek yüz lira
çay yüz lira
sana kalan on lira
hafta sonu geldi ya
boşver artık
akşam Beyoğlu'na.

Haydarpaşa...
yanaştı vapur;
çımacı
halatı attı
yüzünde acı
sabahtan kaldı;
hanım hamile
burnunda karnı
doktor, ebe, hastane
ne gün belli, ne gece
sancılar da sıklaştı
dayan be gülüm
az daha dayan
şunun şurası
on gün sonra aybaşı.

ya

bu Őir
sadece yazılana ya
da yazana aittir veya
saçlarını dağıtan rüzgara
telaŐına
affet
yalnızca
seviyorum ya
da yalnız veya

yaşayan ölü kaynıyor

Bütün yazmışlığım
Yalnızlığın üstüne
Ben ölmüşüm
Bir mezarım
Bir ağlayanım yok sadece

Öncelikleri kahpeliklere sattım
Hayallerim yıkık dökük virane
Kendi karanlığımdaki son gülüşü
Kahkahalara boğarken
Sırtımdaki hançerlerle uyandım

Bir korku filmi gibi

Yanımda kaynar kanlar içinde
Bir parça umut
Bir parça hayal
Birazda olasılık yatıyor

Bunca yamyamın arasında nasıl yaşıyor

Matem matem çökerken gece

Vaşak çığlıkları kulakları tırmalıyor

Ruhlar tepemizde hak iddia ediyor

Ölü canlar ülkesi

Akbabalar vadisi

Canlı mezarlıklar caddesi

Ölü yok

Ölüden çok

yeni dünya

Şarkıların yalancısıyım
Gün gelecek değişecek her şeyin rengi
Aşkın tarifi değişecek,
Sadakatin nesli tükenecek.
Mevzu öldürücü gazlar ise,
Tek suçlu inekler olacak

Deden toprağa sürmüş yüzünü,
Sürmüş toprağı martılarla
ne olmuş yani?
Bize de kalır elbet!
Müzedede martılar, duvarda renkler, rüyada sümbüller

Yeni kelimelerle sevişeceğiz
Elektfrikasyon, deglobalizasyon...
Yakalamaya çalışırken ışık hızını
Düşüreceğiz heybemizden insanlığı
ama

Olsun!
Hep İleriye !

Değişmeyecek düşlerimiz seninle
Biz yine aynı biz
Liman yolunda çocuklarla neşeleneceğiz
Cevat ve balığa şiirler yazacağız
Onlar gibi şu karşı tepelerde
Şarkılar söyleyeceğiz boğazdan geçenlere
En çok da o kesif kokuyu özleyeceğiz
Dolmuşta...

Dönüşmek bu!
Lakin nereye ?

Kimyacılar uyarıyor
Damıtarak petrolü,
Elde etmek zorlaşıyor kanı.
İyisi mi
Sen şimdiden al bir beygir,
Koy arabanın bagajına
Gün gelir lazım olur,
Çıkarır devam edersin yola

yeşil vatan

Duydum çığlıkları koştum yavrularıma.
Aman ALLAH 'ım.! Bugün o gün ...herkes ölecek.

Gecenin içindeyim, hem de en dibinde.
Ne aslan ne kaplan, var ortada bir ateş.

Anlatırlardı masalarda bu kıyameti.
Önce yanacak yeşil vatan, sonra yanacak nefesler.
Kaçsan ne fayda olmayacak bir daha yeşil vatan.
Kalacak krallar öksüz, yetim, yaralı.

Dokunmazlar sanıyordum, kimse bize.
Zaten yağmalamışlardı yeşil vatani.
Bir avuçtu vatanım; geri kalanı gökleri delen beton ağaçlar.

Şimdi yanıyoruz hepimiz bir kıvılcımla.
Doymaz bu ateş yutmadıkça hepimizi.
Bitmez cahiller, kurutur okyanusları, yakarlar yeşil vatanları.
Ey adalet neredesin...! isterim kısas.

beyazdan siyaha dönen bulutlar

Üstümüzden akıp giden bulutlar
Bekleyin, beni de almaz mısınız?
Uzak diyarlara koşarken akşam
Sabahlara nerede uyanırsınız?

Rüzgâr kovalıyor, siz kaçıyorsunuz
Gönlünüzü kime, kimlere açıyorsunuz?
Geçerken köylerden, kasabalardan
Kibirle yüksekte bakıyor musunuz?

Yolunuz beklenir hep gelseniz diye
Dualar edilir rahmet olsanız diye
Gölgeniz yeter bize, gölgeniz üstümüzde
Kar beyazı bulutlar oynaşır gökyüzünde

Yolunuz iziniz nerededir, bilemem ki
Selam götür benden sılaya diyemem ki
Yolunuz düşerse uzak, ıssız ellere
Yağdırıverin rahmetinizi kurak yerlere

Yüce dağ başıdır sizin yurdunuz
Ne olur buralara inerseniz
Alçalıp sessizce sokulup bana
Gönlümün derdini alıverseniz

Ömrümün baharına akarken sular
Beyaz bir buluta binmek isterdim
Haydi söyleyin şimdi bulutlar
Bahardan kışa dönünce zaman
Beyazdan siyaha döner misiniz?

ÖYKÜ YAZARI

Ahmet Kurtlutepe
Beytullah Başeğmez
Cahit Günaydın
Dilşad Batu
Emin Hakan Bozkurt
Fevzi Can Çınar
Gürkan Koçak
Hasan Döğdü
Hüseyin Ertan Sezgin
Hüseyin Günerhan
İbrahim Beyaz
Lüsan Bıçakçı
Orhan Gürson
Remzi Varol
Safiye Sargut
Simay Çelik
Simay Görücü Oğuz
Sinan Karakaya
Tevfik Candan
Tuğba Döngel Akben
Ümit Çalışıcı

ŞEHİR

İstanbul
Denizli
İzmir
Adana
İstanbul
Denizli
Ankara
İzmir
İzmir
İzmir
Kocaeli
İstanbul
Ankara
Antalya
İstanbul
Edirne
Ankara
Kocaeli
İzmir
Gaziantep
Gaziantep

E-POSTA

akurtlutepe@gmail.com
basegmez94@gmail.com
consulturk@gmail.com
dilsadbatu92@gmail.com
ehakanbozkurt@gmail.com
cancnr@gmail.com
gurkankocak86@hotmail.com
hdogdu@gmail.com
ertansezgin@projefabrikasi.com.tr
hsyngnrhn@gmail.com
i.beyaz41@gmail.com
lusanbicakci@gmail.com
orhangurson@gmdproje.com
remzivarol@sdu.edu.tr
sargut@duruklima.com
simaycevik@gmail.com
simay_gorucu@windowslive.com
tevfik.candan@imbat.com
tugba.dongelo6@gmail.com
calisici81@hotmail.com

ŞİİR YAZARI**ŞEHİR****E-POSTA**

Abdullah Örneç	Kocaeli	abdullahorneç41@gmail.com
Abdurrahman Görgün	Eskişehir	nuregorgun@gmail.com
Ahmet Atalay	Bursa	ahmet@atalay.com
Ahmet Kızılkaya	Antalya	1ahmetkizilkaya@gmail.com
Ali Emre Coşkungönül	Samsun	aliaemre25@gmail.com
Alp Eren Kotan	Ankara	alprnkotan@gmail.com
Banu Solak	İstanbul	banusolak.mail@gmail.com
Burak Yıldız	Kayseri	burakylz40@gmail.com
Cengiz Yaman	Konya	cengizyaman42@gmail.com
Cengizhan Ünsaldık	İstanbul	cunsaldik@gmail.com
Çağla Acar	Mersin	caglagizem9@gmail.com
Derya Doğan	İstanbul	deryavdogan@gmail.com
Ergin Ali Anır	Ankara	a.erginali@gmail.com
Evren Şirin	İzmir	evrenşirin@gmail.com
Faruk Aksoy	İstanbul	farukaksoy67@gmail.com
Fatih Mirzeoğlu	Diyarbakır	aks7234@hotmail.com
Fevzi Can Çınar	Denizli	cancnr@gmail.com
Fulya Nur	İzmir	fulyanurihtiyar@gmail.com
Gökhan Karataş	İstanbul	gokhankaradas3@gmail.com
Hacim Kocademirci	İzmir	hacim.kocademirci@ekoglobalisg.com
Hakan Gelir	Kocaeli	hakangelir3461@gmail.com
Haşim Cenç Arıkan	Bursa	carikan@bpo.com.tr
Hilal Çalık Özdemir	İstanbul	hilalç73@hotmail.com
İbrahim Vedat Güven	Ankara	vguven@yahoo.com
Kaşif Aslan	Konya	kaslann42@gmail.com
Kerem Öztürk	İzmir	h.kerem.ozturk@gmail.com
Lüsan Bıçakçı	İstanbul	lusanbicakci@gmail.com
Mehmet Akın Altuğ	İstanbul	akinaltug@gmail.com
Mehmet Akif Işıksaçan	Kayseri	akifisiksacan@gmail.com
Mehmet Ali Adıgüzel	Mersin	mehmet_adiguzel@tarsus.edu.tr
Mehmet Faruk Usta	İstanbul	mehmetfarukusta@gmail.com
Mehmet Tay	Diyarbakır	taymehmett@hotmail.com
Melih Çetin	Bursa	sehmet76@gmail.com
Mustafa Çelik	Trabzon	makmuh53@gmail.com
Mustafa Gerçeker	Bursa	mustafagerceker6@gmail.com
Necmi Düşünceli	Konya	dusunceli@gmail.com
Neslihan Doğan	İzmir	ndogan@egemetforge.com
Osman Ulutürk	İstanbul	osman_uluturk@yahoo.com.tr

Özgür Yergin	İstanbul	ozguryergin@yahoo.com
Refik Yeşil	Bursa	refik_yesil2563@hotmail.com
Remzi Varol	Antalya	remzivarol@sdu.edu.tr
Sadrettin Uzunget	Ankara	ebruuzunget@gmail.com
Sedat Karan	Ankara	sedatkaran@outlook.com
Serdar Gültutan	Gaziantep	serdargultutan@gmail.com
Tuğba Akben	Gaziantep	tugba.dongelo6@gmail.com
Uğur Emre Karabulut	Ankara	ugur.emre4806@gmail.com
Uğur Mimaroglu	Manisa	ugurmimaroglu@yahoo.com
Umut İş	Bursa	umut.is@renault.com
Yusuş Ergen	Diyarbakır	elvayer.65@gmail.com
Yücel Kaçar	İzmir	kacaryucel@gmail.com
Zafer Sezer	Samsun	zafer.sezer.520@gmail.com

Öykü Etkinliği Sonuçları MÜHENDİS DE YAZAR

Öykü Derecelendirme Birincileri
Ertan Sezgin - Filizler
Ümit Çalışıcı - Hayal Kırıklığı Müzesi

Öykü Derecelendirme İkincisi
Simay Görücü Oğuz - Gizli Bahçe

Öykü Derecelendirme Üçüncüsü
İbrahim Beyaz - Senin Annen Bir İnsandı Yavrucuğum

Seçici Kurul Özel Derecesi
Tevfik Candan - Bilgisayarım Babaannem ve Ben

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu etkinliğidir.

Şiir Etkinliği Sonuçları MÜHENDİSİN ŞİİRİ

Şiir Derecelendirme Birincileri
Abdullah Örnek - Ellerim

Şiir Derecelendirme İkincisi
Çağla Gizem Acar - Hoşgeldin

Şiir Derecelendirme Üçüncüsü
Uğur Emre Karabulut - Gogol'un Paltosundaki Aşk Hikayesi
Derya Doğan - Bir Fuzuli Mesele

Seçici Kurul Özel Derecesi
Refik Yeşil - Kendine Titriyor Su
Faruk Aksoy - Sabahın Rengini Biliyormusun İlk Sabahın

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu etkinliğidir.

